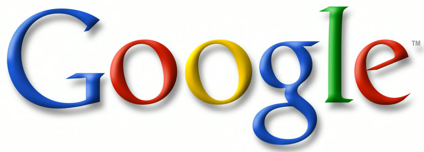

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

Η

ΒΑΡΒΙΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΛΥΡΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ.

ΑΘΗΝΑΙ.

ΤΥΠΟΙΣ Π. ΣΟΥΤΣΑ ΚΑΙ Α. ΚΤΕΝΑ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ).

1860.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ὁ ἀναγνώστης τῆς παρούσης ποιητικῆς συλλογῆς, ἥτις εἶναι ἔργον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νεαρωτάτης ἡλικίας, διότι πρὸ δέκα ἤδη ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα ἀνήρτησα τὴν λύραν εἰς τὸν τοῖχον, κατὰ τὴν φρασεολογίαν τῶν ποιητῶν, ὁ ἀναγνώστης, λέγω, θέλει ἀπορήσει βλέπων πλησίον ἀλλήλων ποιήματα ὅλως ἐναντίας φύσεως, ἐδῶ ᾠδὴν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἐκεῖ ὕμνον εἰς Ἀφροδίτην, τὰς παραδόσεις τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς πολυθείας συνηνωμένας εἰς τὴν βάρβιτόν μου. Ἀλλὰ τοῦτο, φρονῶ, εἶναι φυσικὸν καὶ εὐεξήγητον. Οἱ σήμερον ζῶντες Ἕλληνες ζῶμεν οὐ μόνον ἐν τῷ παρόντι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ παρελθόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τῷ παρελθόντι καὶ μέλλοντι ἢ ἐν τῷ παρόντι. Ἀναμνήσεις καὶ ἐλπίδες ἰδοὺ ὁ ἠθικὸς ἡμῶν βίος· ἡ δὲ προσλιπάρησις αὕτη εἰς τὴν ἀρχαίαν εὔκλειαν, ὁ δύσερως αὐτὸς πόθος τῆς προγονικῆς δόξης μαρτυρεῖ ἴσως ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὴν ταὐτότητα τῆς καταγωγῆς ἡ-

μῶν, καὶ δύναται νὰ προβληθῇ ὡς ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα κατὰ τῶν ἐπιβούλων σοφισμάτων τοῦ καθ' ἡμᾶς ἑλληνομάχου Γερμανοῦ. Φυλὴ ξένη πόθεν ἤθελεν ἔχει τὴν πρὸς τὰ ἐρείπια καὶ τοὺς τάφους υἱϊκὴν ταύτην εὐσέβειαν, καὶ τὰ πρὸς ἀποιχομένας ἐποχὰς σφοδρὰ ταῦτα ἅλματα καὶ ὁρμήματα τῆς ψυχῆς; Διότι ὡς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ὑφίσταται κατὰ τοὺς φυσικοὺς διηνεκῆ ἀλλοίωσιν καὶ ἀντικατάστασιν τῶν συνιστώντων αὐτὸ μορίων, ἀλλ' ὅμως ἡ ὑπόστασις αὐτοῦ διαμένει ἀεὶ ἡ αὐτὴ καὶ ὡσαύτως ἔχουσα, διατηροῦσα τὰς αὐτὰς δυνάμεις καὶ ἤθη καὶ πάθη, οὕτω καὶ τὸ μέγα σῶμα τὸ καλούμενον ἔθνος διασώζει τὴν πρώτην αὐτοῦ φύσιν καὶ τὸν ἀρχικὸν χαρακτῆρα, συνεχιζόμενον καὶ διαρκοῦντα ὑπὸ πάσας τοῦ μακροῦ χρόνου τὰς παντοίας ἀλλοιώσεις καὶ μεταβολάς. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται καὶ ἡ τάσις ἡμῶν πρὸς τὴν ἀρχαίαν φωνὴν, καὶ εἰς ἀποτριβὴν τοῦ χυδαϊσμοῦ ὅστις δὲν ἐνθυμίζει βεβαίως ἡμῖν τὴν ἐνδοξοτέραν τοῦ ἐθνικοῦ βίου ἐποχὴν, ἀλλ' εἶναι μία τῶν προσκαίρων αὐτοῦ φάσεων καὶ ἀλλοιώσεων. Ἡ τάσις αὕτη δὲν εἶναι κυρίως ἔργον τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος προσώπου, εἶναι ἡ εἰς ἑαυτὸ ἐπιστροφὴ τοῦ ἔθνους, εἶναι ἀνάτασις πρὸς τοὺς εὐγενεστέρους καὶ ὡραιοτέρους τῆς ὑπάρξεώς του καιρούς. Διὸ βλέπομεν πάντας τοὺς Ἕλληνας, μικρούς τε καὶ μεγά-

λους, φιλοτιμουμένους οἴκοθεν ν' ἀποβάλωσι τὰ πενιχρὰ ῥάκη τῆς μεσαιωνικῆς δουλείας, καὶ ἀναλάβωσιν αὖθις τὴν λαμπρὰν ἐσθῆτα τοῦ ἑλληνισμοῦ, διεῤῥυθμισμένην, ἐννοεῖται, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ παρόντος χρόνου. Ἔχομεν δὲ πεποίθησιν ὅτι καὶ ἡ ἀρτιγενὴς τέχνη θέλει βαδίσει ἐπὶ τῶν αὐτῶν προγονικῶν τρίβων, καὶ ἀνεύρει ἴσως τὸν τύπον ἐκεῖνον τοῦ καλοῦ ὅστις ἐπιφαίνεται εἰς τ' ἀρχαῖα ἀριστουργήματα καὶ ἀπελπίζει τοὺς Ἑσπερίους.

Οἱ ποιηταὶ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καί τοι ὑπὸ παντοίων οἱ πλεῖστοι βιωτικῶν ἀναγκῶν κατατρυχόμενοι, καί τοι ἀναγκασθέντες πολλοὶ νὰ σιγήσωσι πρόωρα, κατώρθωσαν ὅμως ἐν ὀλίγοις ἔτεσιν ὅ,τι ἄλλοτε οἱ περὶ τὸν Μαλέρβην ἐν Γαλλίᾳ, ἤτοι τὴν μόρφωσιν κανονικῆς, σοφῆς καὶ εὐρύθμου ποιητικῆς γλώσσης. Οἱ μεταγενέστεροι θέλουν βεβαίως ἐκτιμήσει τοὺς ἀγῶνάς των. Καὶ σήμερον δὲ, ὅσα καὶ ἂν λέγωσι καὶ γράφωσι λίαν τινὲς δύσκολοι καὶ περιφίλαυτοι τῶν παρ' ἡμῖν σοφῶν (α), οἱ ποιηταὶ ὑπάρχουσι ποθεινοὶ εἰς τοὺς

(α) Εἷς τούτων ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ συγγράψῃ ὁλόκληρον βιβλίον κατὰ τοῦ Π. Σούτσου, ἔνθα διϋλίζει μικροσκοπικῶς πᾶσαν λεκτικὴν ἁμαρτάδα τοῦ ποιητοῦ μέχρι κεραίας καὶ ὑποστιγμῆς. Ἀλλ' ὁ τόσον αὐστηρὸς ἐπικριτὴς τοῦ Σούτσου εἶναι ἆραγε αὐτὸς ἀναμάρτητος; Ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ ἐκείνῳ περὶ Εὐριπίδου ἄρθρῳ, οὐ μακρὰν τοῦ μέρους ἔνθα ὁ Κ. Ἀσώπιος ἐξακοντίζει τὸν μέγαν κατὰ τῆς νεωτέρας ἡμῶν ποιήσεως ἀφορισμόν του, ἀπαντῶμεν τὴν ἑξῆς περικοπὴν Διονυσίου τοῦ Ἁλικαρνασσέως. «Ὁ δ' Εὐριπίδης οὔτε ὑψηλός ἐστιν, οὔτε μὴν

Ἕλληνας καὶ μάλιστα τοὺς ἐν δουλείᾳ ἔτι ζῶντας. Τῶν ποιητῶν ἡ φωνὴ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐνθυμίζει εἰς αὐτοὺς τὴν πατρίδα. Οἱ ποιηταί, ὡς αἱ Ἑστιάδες παρθένοι τῆς

λιτὸς, ἀλλὰ κεκραμένῃ τῆς λέξεως μεσότητι κέχρηται· τῶν δὲ κωμῳδῶν *μιμεῖται* τὰς λεκτικὰς ἀρετὰς ἁπάσας· εἰσὶ γὰρ καὶ τοῖς νοήμασι καθαροὶ καὶ σαφεῖς καὶ βραχεῖς καὶ μεγαλοπρεπεῖς καὶ δεινοὶ καὶ ἠθικοί. Μενάνδρου δὲ καὶ τὸ πρακτικὸν θεωρητέον.» (Ἀσωπίου Ἱστορ. τῶν Ἑλλ. Ποιητῶν καὶ Συγγραφέων Σ. 587) Ἰδοὺ λοιπὸν εἰσηγμένη ἡ ἀλλόκοτος ἰδέα ὅτι ὁ Εὐριπίδης μιμεῖται τὰς λεκτικὰς ἀρετὰς τῶν κωμῳδῶν, ἐνῷ ὁ Διονύσιος οὐδέποτε ἐξήνεγκε τοιαύτην κρίσιν. Ὑπάρχει προφανὲς ὅτι τὸ «μιμεῖται» ἐκεῖνο εἶναι σφάλμα τῶν ἀντιγραφέων καὶ πρέπει νὰ τραπῇ εἰς τὸ «μιμητέον». Ὁ Διονύσιος δηλαδὴ τελειώσας τὰς περὶ Εὐριπίδου καὶ τῶν ἄλλων τραγικῶν κρίσεις καὶ μεταβαίνων εἰς τοὺς κωμῳδοὺς λέγει» τῶν δὲ κωμῳδῶν *μιμητέον* τὰς λεκτικὰς ἀρετὰς ἁπάσας» καὶ δίδει τὸν λόγον «εἰσὶ γὰρ καὶ τοῖς νοήμασι σαφεῖς κ.τ.λ. Μενάνδρου δὲ καὶ τὸ πρακτικὸν *θεωρητέον*. Τὸ θεωρητέον τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ δώσῃ νύξιν εἰς τὸν Κ. Ἀσώπιον ὅτι καὶ τὸ ἀνωτέρω μιμεῖται ἦτο ἐξ ἀρχῆς μιμητέον, ὥστε νὰ μείνῃ μέχρι τοῦ «κέχρηται» διότι τὰ λοιπὰ ὅλα οὐδὲν κοινὸν πρὸς τὸν Εὐριπίδην ἔχουσι; Ἀλλὰ καὶ ὀλίγον ἀνωτέρω ἀπαντῶμεν ἕτερον ἐσφαλμένον χωρίον τοῦ Διονυσίου περὶ τοῦ αὐτοῦ Εὐριπίδου ἐπίσης ἀβασανίστως μετενεχθὲν «εἰδέ τι ἄσεμνον καὶ ἄνανδρον καὶ ταπεινὸν σφόδρα δεῖ ἐστιν αὐτὸν ἠκριϐωκότα» (Σ.534). ἔνθα τὸ ὀρθὸν εἶναι «σφόδρα ἰδεῖν ἐστιν αὐτὸν ἠκριβωκότα.» Καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἠδυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν, ἀλλὰ σκοπὸς ἡμῶν ἐνταῦθα εἶναι μόνον νὰ ὑποδείξωμεν τὴν ἀνάγκην τῆς πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιεικείας καὶ περὶ τὰς κρίσεις μετριότητος. Ὁ Π. Σοῦτσος ὁ τοσοῦτον πικρῶς ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀσωπίου ἐπικριθεὶς ἔγραψε τὸ μόνον ἴσως παρ' ἡμῖν ἄξιον τοῦ ὀνόματος δραματικὸν ποίημα, τὸν *Ὁδοιπόρον*. Ὁ Ὁδοιπόρος εἶναι ὁ Προμηθεὺς δεσμώτης τοῦ ἀτυχοῦς ἔρωτος, τὸ δὲ Ἅγιον ὄρος ὁ Καύκασος αὐτοῦ. Ὁ Π. Σοῦτσος ἔγραψεν ὡσαύτως τὸ ἄριστον τῶν παρ' ἡμῖν μυθιστορικῶν δοκιμίων, τὸν Λέανδρον, φαιδρύνας διὰ μιᾶς ἀκτῖνος ἑλληνικοῦ ἡλίου τὰ μεταφυσικὰ νέφη τοῦ γερμανικοῦ πρωτοτύπου. Ὁ Π. Σοῦτσος διαπρέπει ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ, ἐνατενίζων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὁσάκις λαμβάνει τὸν κάλαμον, εἰς τὴν ἔξω Ἑλλάδα, καὶ δεικνύων οὕτω πολιτικώτερον νοῦν παρὰ τοὺς ἀναστρεφομένους ἀεννάως εἰς τὸν μικρὸν κύκλον τῶν ἐσωτερικῶν παθῶν καὶ ἐρίδων. Οὗτοι μεριμνῶσι καὶ τυρϐάζουσι περὶ πολλά, *ἑνὸς* δέ ἐστι χρεία.

Ῥώμης φυλάττουσιν ἀκοίμητον τὴν ἱερὰν φλόγα τῆς φιλοπατρίας, παρηγοροῦσι τὴν Ἑλλάδα, διατηροῦσι τὴν ἐλπίδα, χαροποιοῦσι τοὺς τεθλιμμένους ἥρωας ὑμνοῦντες αὐτῶν τὰ κλέα, καὶ ζῶσι καὶ θνήσκουσιν ὡς ἐκεῖνοι, καταλείποντες κληρονομίαν εἰς τοὺς ἐκγόνους οἱ μὲν τὸ ξίφος, οἱ δὲ τὴν λύραν αὐτῶν.

ΤΟ ΕΞΩΚΚΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Εἰς δάσος ἐλαιῶν μονῆρες,
Καὶ φρίκης καὶ γαλήνης πλῆρες,
Εἰς Ὑμηττοῦ τὰς ὑπωρείας,
Κεῖται ἐρημικὴ, ἁγία,
Μικρὰ τὸ σχῆμα Ἐκκλησία·
Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας.

Πλὴν τῶν βοσκῶν ὅσοι φυλάττουν
Τὰς ποίμνας, τὴν σιγὴν ταράττουν
Σπανίως διαβάτου πόδες·
Εἰκὼν τοῦ χρόνου ὅστις φεύγει,
Ῥυάκιόν τι ἐξερεύγει
Ἀφρὸν καὶ χάνεται θρηνῶδες.

Ἐκεῖ ἐνίοτε τὸ βῆμα
Φέρω, τὸ ἅρμα εἰς τὸ κῦμα
Ὅταν ὁ Φοῖβος προσπελάζῃ,
Καὶ ἦν' ὁ οὐρανὸς ῥοδόχρους,
Κ' ὁ γέρων Ὑμηττὸς ἰόχρους,
Κ' ἡ Φιλομήλ' ἀναστενάζῃ!

Εἰς κιονόκρανον ὡραῖον,
Ἀνῆκον εἰς ναὸν ἀρχαῖον
Τῆς Δήμητρος ἢ Ἀφροδίτης,
Σκέψιν ἀμέτρητον κυμαίνων,
Μ' ἀγκῶνα κάθημ' ἐρεισμένον
Ἐπὶ γονάτων, ὡς πρεσβύτης.

Ὦ γενεαὶ ὅσαι τὸν βίον
Διήλθετε μετὰ δακρύων
Εἰς τὴν αἰσχίστην τυραννίδα,
Ὡς σάλου κυματοδιώξεις,
Εἰς λήθην τῆς ἀρχαίας δόξης,
Χωρὶς τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα·

Πρὸς σᾶς οἱ διαλογισμοί μου
Στρέφοντ' ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου,
Ὦ γενεαὶ παρῳχημέναι
Πλὴν μὲ ἡμᾶς διὰ παντοίων
Παθῶν καὶ συμφορῶν ὁμοίων
Διὰ παντὸς συνδεδεμέναι!

('Ω συγγενεῖς ὁρμαὶ καὶ πόθοι !)
Εἰς τὴν ψυχήν μας μετεδόθη
Τοῦ βίου σας ἡ ἀθυμία.
Μέχρις ὀστέων διεισδύει,
Νὰ τὴν ἐκνίψῃ δὲν ἰσχύει
Ἡ ἀτελὴς ἐλευθερία !

Ἰδοὺ οἱ ταπεινοί σας τάφοι,
Τὰ δακρυπότιστα ἐδάφη,
Καὶ τοῦ ναοῦ ὁ μέλας θόλος,
Μὲ προσευχὰς θερμὰς καὶ γόους,
Καὶ ἀναστεναγμοὺς ἀθρόους
Ἀνάπλεως εἰσέτι ὅλος.

Ἁγιωσύνης πνέει μύρον.
Ἐν μέσῳ προφητῶν, μαρτύρων,
Θεός, εἰς καταδίκου σχῆμα,
Χεῖρας αἱμοσταγεῖς ἐκτείνει,
Καὶ κεφαλὴν βαρεῖαν κλίνει,
Ὑπὲρ παντὸς τοῦ κόσμου θῦμα !

Ἀπόστολοι τῆς Γαλιλαίας,
Διδάσκαλοι θρησκείας νέας,
Ἐν δέοντι καὶ καταλλήλως
Τῆς πίστεως τὴν θείαν δᾷδα
Ἐκόμισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα
Ὁ εὐαγγελικός σας ζῆλος.

Τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τεθλιμμένους,
Τοὺς δούλους καὶ δεδιωγμένους
Τίς ἤθελε παρηγορήσει;
Ὁ ἐραστὴς θεὸς τῆς Λήδας
Τῶν καρδιῶν τὰς καταιγίδας
Ἠδύνατο ν' ἀποσοβήσῃ;

Ὁ ἱμερόεις τῶν Χαρίτων
Γέλως πρὸς δυστυχεῖς θὰ ἦτον
Ἡ σκληροτάτη εἰρωνεία.
Τί πρὸς αὐτοὺς τῶν θαλασσίων
Καὶ οὐρανίων καὶ χθονίων
Δαιμόνων ἡ φαιδρὰ χορεία;

Ἢ, ἄν, Ἑλλὰς, ὁ τοῦ Ἀγνώστου
Θεοῦ δὲν ἔστελλε τὸ φῶς του
Ἀστὴρ ὃν ἔκπαλαι ἐζήτεις,
Καὶ εἰς δουλείας καὶ ἀπάτης
Σκότος διπλοῦν περιεπάτεις,
Ἀθλία, ὀρφανὴ, ἀλῆτις,

Ὡς ἡ ἀρχαία Ἀντιγόνη·
Λατρεία σου νὰ ἦναι μόνη
Ἔπρεπ' ἐν ταῖς δειναῖς ἀνίαις,
Ἐξ ὅλων τῶν θεῶν τῶν πάλαι,
Ἡ Νέμεσις καὶ αἱ μεγάλαι
Θεαὶ τοῦ Ἅδου Ἐριννύες!

Ἡ Νέμεσις ἡ Ῥαμνουσία,
Θεὸς δεινή, θεὸς βαρεῖα
Εἰς ἀσεβεῖς καὶ εἰς τυράννους,
Ἥτις καὶ εἰς τὰ σκότη βλέπει,
Καὶ τὰς ἀνόμους ἀνατρέπει
Βουλάς των καὶ ὑπερηφάνους.

Ἀρχαῖοι τύραννοι καὶ νέοι,
Ποῦ οἱ στρατοί σας οἱ γενναῖοι,
Καὶ ὁ ἀχάλινός σας γέλως;
Καὶ σὺ ἰσχὺς τῆς Ἄγαρ, ἥτις
Ἐφαίνεσο ὡς ὁ γρανίτης
Ἀκράδαντος καὶ δίχως τέλος·

Ἰδοὺ ὡς ἡ χιὼν ἐτάκης,
Ἣν ἡ ψυχρὰ πνοὴ τῆς Θρᾴκης
Ἐπὶ τοῦ Πάρνηθος σωρεύει,
Ἡ καταιγὶς εἰς τὸν αἰθέρα
Ἐν μετοπωρινῇ ἡμέρᾳ
Μυκᾶται ἅμα καὶ διέβη!

Ἀλλ' ἡ ψυχή μας εἰς τὸ πλῆθος
Τῶν πόνων ὡς πελείας στῆθος
Συνείθισε ν' ἀναστενάζῃ.
Εὗρε δ' ἂν ὄχι εὐτυχίαν,
Ἀρκοῦσαν ὅμως ἡσυχίαν
Νὰ μελετᾷ καὶ νὰ ῥεμβάζῃ!

ΓΕΡΩΝ ΑΟΙΔΟΣ ΨΑΛΛΩΝ ΤΟ ΕΑΡ.

Ἦλθες, Μάρτιε, ἦλθες, λοιπὸν,
Κ' ἐπρασίνισαν πάλιν οἱ κάμποι,
Καὶ τὸ βλέμμα τοῦ Ἔαρος λάμπει,
Λάμπ' εἰς ὅλην τὴν γῆν χαρωπόν.

Ἦλθες Μάρτιε, κ' ἦλθαν μαζῆ
Αὖραι, ῥόδα, φωναὶ ἀηδόνος,
Κ' ἡ ταφεῖσα εἰς πλάκα χιόνος
Φύσις θάλλει ἐκ νέου καὶ ζῇ.

Ὦ στιγμαὶ ταραχῆς τρομερᾶς
Ὅτ' ἐν μέσῳ βροντῶν καὶ στροβίλων
Ἐπιπίπτουν σφοδρῶς κατ' ἀλλήλων
Εὖρος, Ζέφυρος, Νότος, Βοῤῥᾶς!

Ὅλα ἔμειναν τώρα βωβά,
Μόνη δὲ ἡ γλυκεῖα γαλήνη
Τῆς θαλάσσης τὸ κῦμ' ἁπαλύνει,
Ὅπου νῆσσα λευκὴ κολυμβᾷ.

Παντοῦ χλόη, παντοῦ ἀφειδῶς
Ἄνθ' ἡ φύσις προχέει ποικίλα,
Παντοῦ ψάλλ' ἡ καλὴ Φιλομήλα,
Τῶν δασῶν ὁ μικρὸς ἀοιδός.

Τὸ ἐράσμιον κάλλος ὑμνῶν
Τὶ γλυκὰ, τρυφερὰ λαρυγγίζει
Πρὸς τὸ ῥόδον ’ποῦ αὖρα λυγίζει
Καὶ ἐρύθημα βάφει σεμνόν!

Παρομοίως λευκὴ Ναϊὰς
Εἰς ἐγκώμια νέου Σατύρου
Φλεγομένας αἰσθάνεται γύρου
Τὰς ὡραίας αὐτῆς παρειάς.

Πόσαι, πόσαι ὡραῖαι σκηναὶ
Τὴν ψυχὴν συγκινοῦν καὶ φαιδρύνουν!
Καὶ ἡ Πρόκνη! ὦ πῶς μὲ ἡδύνουν
Αἱ μικραί της, κομψαί της φωναί!

Τῆς ἀνοίξεως ἄγγελε, τί,
Τί ψελλίζει τὸ λάλον σου στόμα;
Τί παράπονα ἔχεις ἀκόμα,
Σκληρὰ μήτηρ, σκληρὰ γαμετή;

Ποῦ νὰ στρέψω τὸ βλέμμα μου, ποῦ,
Καὶ τερπναὶ νὰ μὴν ἦναι εἰκόνες;
’Αλλὰ παύω καὶ σεῖς ἀηδόνες
Κελαδεῖτε αὐτὰς τοῦ λοιποῦ.

Τῆς ῾Ελλάδος γλαυκὲ οὐρανὲ,
Ποταμοὶ καὶ βουνὰ καὶ κοιλάδες,
Λίμναι λεῖαι, τερπναὶ πρασινάδες,
Καὶ Ζεφύρων πνοαὶ σιγαναί!

Εἶμ' ἑξήκοντα ἤδη ἐτῶν,
Ἀλλὰ ὅταν εἰς σᾶς ἀτενίσω,
Ἐπεθύμουν ἀκόμα νὰ ζήσω
Ἔτη ἄλλα δὶς, τρὶς ἑκατόν!

Ἦλθες Μάρτιε, ἦλθες λοιπὸν
Κ' ἐπρασίνισαν πάλιν οἱ κάμποι,
Καὶ τὸ βλέμμα τοῦ Ἔαρος λάμπει
Λάμπ' εἰς ὅλην τὴν γῆν χαρωπόν.

Η ΠΑΝΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Ποῦ τῆς ἀπλήστου διανοίας
Ποῦ ὁ θνητὸς ὁ τολμητίας
Θέλει τοὺς τέρμονας ὁρίσει;
Μὲ τέχνην νέαν καθ' ἡμέραν
Τῆς πρώην τερατωδεστέραν
Αὐτὸς αὐτὸν θαμβοῖ κ' ἐκπλήσσει.

Γίγαντας ἔχει ἀοράτους
Δούλους πιστοὺς καὶ ἀκαμάτους,
Προθύμους εἰς τὰς προσταγάς του.
Ἀτμὸς, Ἠλεκτρισμὸς καλοῦνται,
Παντοῦ ἀγγέλλοντες ἱκνοῦνται
Τὰ κράτη καὶ τὰς ἐντολάς του.

Οὕτως ὁ Ζεύς ποτε συμμάχους
Δεινῆς δυνάμεως καὶ τάχους,
Φρουροῦντας πρόσω καὶ κατόπιν,
Εἶχε Βριάρεων ἐκεῖνον,
Καὶ τοὺς ἐργάτας τῶν πυρίνων
Βελῶν, τὸν Βρόντην καὶ Στερόπην.

Παντοῦ προφθάνει ταχυπόρος·
Δὲν τὸν ἀναχαιτίζει ὄρος
Ἡ θάλασσα ἐκτεταμένη.
Εἰς τὸ ὑγρὸν ἰδοὺ πεδίον
Ἅρμα τροχήλατον κυλίων
Ἴσος μὲ δαίμονα προβαίνει!

Ἐπὶ ὁδοῦ σιδηρηλάτου
Εἰς τὸ πυρίπνουν ὄχημά του
Ὁ Κεραυνὸς ἡνιοχεύει.
Ὑπὲρ τῶν ποταμῶν τὸ ῥέον
Ὕδωρ κ' εἰς σπλάγχνα τῶν ὀρέων
Ταχὺς ὡς ἄνεμος ὁδεύει.

Τὸ βάθος τῆς Ἀβύσσου βρέμει·
Ἡ γῆ ἀντιβροντᾷ καὶ τρέμει·
Μάτην ἐντὸς στενοῦ κοιτῶνος
Ὁ ἀκρατὴς Ἀτμὸς σφαδάζει·
Ὁ Νοῦς ὁ βασιλεὺς δαμάζει
Τὴν λύσσαν τοῦ φρικτοῦ Τυφῶνος!

Διὰ δεινῆς, ὑπερανθρώπου
Τέχνης, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου
Κατήργησε τὰς ἀποστάσεις·
Ἡ ἀστραπὴ τὰς ἐρωτήσεις,
Ἡ ἀστραπὴ τὰς ἀποκρίσεις
Διὰ γῆς φέρει καὶ θαλάσσης.

Πρὸς τὸν ἀστροφεγγῆ αἰθέρα
Ἡ μυριόφωτος ἑσπέρα
Τῶν πόλεών του ἁμιλλᾶται.
Τοιοῦτον ἔχει ἀεὶ ῥέον
Φῶς κρουνηδὸν, ἥλιον νέον
Κ' ἡμέραν ν' ἀντιμηχανᾶται.

Ὢ ἀγχινοίας πολυτρόπου!
Ζωγράφος ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπου
Ὁ ἥλιος εἰς πινακίδα
Ἐν ἀκαρεῖ στιγμῆς εἰκόνα
Μὲ χρυσῆν γράφει λαμπηδόνα
Ὡς μὲ θεότευκτον γραφίδα.

Διὰ φαρμάκων λαθιπόνων
Τῶν δριμυτάτων ἀλγηδόνων
Τὴν αἴσθησιν κατακοιμίζει.
Τὸ Διὸς πῦρ τὰ πάντα φλέγει·
Ἀλλὰ τῶν οἴκων του ἡ στέγη
Ὡς ὕδωρ τὸ διοχετίζει.

Εἰς τὸν πυθμένα τῆς ἀβύσσου
Περιπατεῖ, παρὼν ἐξίσου
Κ' εἰς τῶν νεφῶν τὰς ἀκρωρείας.
Ποῦ θέλει φθάσει τίς ἐξεύρει;
Τὰ πάντα εὗρεν ἢ θὰ εὕρῃ,
Τὰ πάντα, πλὴν τῆς εὐτυχίας!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΩΝΙΑΝ.

Τίς τὴν ψυχήν μου θὰ ἡμερώσῃ;
Τίς εἰς τὸν πόθον μου θέλει δώσει
Πτερὰ Ζεφύρου;
Τίς εἰς τοὺς τόπους θέλει μὲ φέρει
Ὅπου ὁ Μέλης στιλπνὸς μαρμαίρει
Ὡς πλὰξ ἀργύρου;

Ἐκεῖ γλυκεῖαι πνέουσιν αὖραι,
Καὶ εἰς τὸ κῦμα δονοῦνται μαῦραι
Σκιαὶ πλατάνων.
Ἐκεῖ εὐώδης θάλλει μυρσίνη,
Ἐκεῖ τὰ πάντα τέρψις, γαλήνη,
Πλὴν τῶν τυράννων!

Ἡ τυραννία τὴν φρίκην σπείρει,
Καὶ τῆς ὡραίας φύσεως φθείρει
Τὴν ἁρμονίαν.
Αὐτὴ μαραίνει τὰ κάλλιστ' ἄνθη,
Καὶ ἡ πνοή της κατελυμάνθη
Τὴν Ἰωνίαν.

Ἀλλ' ἂν τὰ κάλλη της λαίλαψ τύπτῃ,
Ὑπὸ τὸ βάρος της ἀνακύπτει
Πλέον ὡραία,
Κ' εἰς τὴν γλυκεῖαν μορφήν της ἔτι
Τὸ δουλικόν της πένθος προσθέτει
Θέλγητρα νέα.

Οὕτως εἰς ῥόδον πίπτει βαρεῖα
Ἡ ὀλολύζουσα τρικυμία
Μὲ ὄμβρου σάλον·
Πλὴν εἰς τὴν τόσην ἀνεμοζάλην
Ὑπερηφάνως ἐγείρει πάλιν
Μέτωπον θάλλον!

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

ΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΝ ΑΙΒΑΖΙΔΟΥ.

Ἀπολεσθεῖσαν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Ν. Καλούδη, καθηγητοῦ ποτὲ ἐν Ἑρμουπόλει, τῆς μητρὸς καὶ τῶν δύο τέκνων της, κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ Ὀθωμανικοῦ πυροσκάφου τὸ Κάρσιον, τὸν Μάϊον τοῦ 1850.

Λοιπὸν τοιαύτην σ' ἔγραφε
Τὴν τελευτὴν ἡ μοῖρα,
Καὶ ἔμελλεν ἡ λύρα μου,
Τῶν στεναγμῶν ἡ λύρα,
Νὰ ψάλῃ, φεῦ! τὸν μόνον σου
Νεκρώσιμον ψαλμόν!
Ὦ Κιλικίας πέλαγος!
Ὦ ποία παρεστάθη
Σκηνὴ σπαραξικάρδιος
Εἰς τ' ἄγριά σου βάθη!
Τί κοπετός! τί ἄβυσσος
Φρικτῶν ὀλολυγμῶν!

Ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν
Τὸ ἀτμοῆρες σκάφος
Μὲ φόρτον ψυχῶν ἔπλεεν,
Ἀνεῳγμένος τάφος,
Καθὼς εἰς τὸν Ἀχέροντα
Ὁ στόλος τῶν νεκρῶν.
Καὶ ναῦς ὁμοῦ καὶ πλήρωμα
Ἀφράστως ἐξωντώθη·
Καὶ οὐδὲ εἷς ἀπέφυγεν,
Οὐδεὶς περιεσώθη
Νὰ εἴπῃ τοῦ ὀλέθρου των
Τὸ δρᾶμα τὸ πικρόν.

Ἐκεῖ, ὦ φίλη ἔμμουσος,
Μὲ τοὺς οἰκτροὺς γονεῖς σου,
Καὶ μὲ τὰ φίλα τέκνα σου,
Εἰκόνας τῆς ψυχῆς σου,
Σὲ ηὗρεν ἡ ἀδόκητος,
Φρικώδης συμφορά.
Τὸ σῶμά σου ἀλίπλαγκτον
Ἐκεῖ που κεῖται ὅπου
Ἐπὶ ἀκτῆς προέκειτο
Καὶ βράχου ἀπανθρώπου
Ἡ Ἀνδρομέδα, τέρατος
Ποντοτραφοῦς βορά.

K' ἐνῷ σᾶς περιέμενε
Μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας,
Ὁ δύσμοιρός σου σύζυγος,
Πῶς ἤκουσεν ὁ τάλας,
Τὸ μήνυμα πῶς ἤκουσεν
Ἐκεῖνο τὸ πικρόν!
Οἱ ποιηταὶ δὲν ψεύδονται,
Δὲν εἶναι, ὄχι, μῦθος,
Τὸ ἐννοῶ πῶς ἔμεινε
Γυνή τις πάλαι λίθος,
Αἴφνης ἰδοῦσα κύκλῳ της
Πᾶν τέκνον της νεκρόν.

Τὸ πολιὸν ἐκίνησας
Συχνὰ εἰς θάμβος γῆρας,
Γνώμας σοφὰς ἐκφέρουσα,
Διδάγματα τῆς πείρας,
Ἀπὸ τὸ χαριτόφωνον
Τὸ στόμα τὸ ἁβρόν·
Μ' ἁπλοϊκῆς νεάνιδος
Σεμνὸν κ' αἰδῆμον ἦθος,
Ἓν ῥόδον εἶχες κόσμημα·
Ἀδάμαντες τὸ στῆθος
Δὲν ἔκρυπτον ποῦ ἔκρυπτε
Σοφίας θησαυρόν.

'Ακολουθοῦσα σύζυγον
Ὃν σ' ἔδωκεν ἡ μοῖρα,
Μετέβης ὅπου κάθηται
Ἡ Κωνσταντίνου χήρα,
Ὅπου μαγεύ' ὁ Βόσπορος
Καὶ νοῦν καὶ ὀφθαλμούς.

Ἆ! τί ᾐσθάνθης ἆρά γε,
Ψυχὴ ἐνθουσιώδης;
Μαντεύω σου τὰ δάκρυα,
Τὰς σκέψεις τὰς φλογώδεις,
Καὶ τῆς ἀγανακτήσεως
Τοὺς εὐγενεῖς παλμούς.

Ξένη ποτὲ καὶ ἄγνωστος,
'Εξ 'Αθηνῶν ἐλθοῦσα,
Ἡ Λεοντίου τρόφιμος,
'Αθηναῒς ἡ Μοῦσα,
Σκῆπτρα καὶ θρόνον ἔλαχεν
Αὐτοκρατορικόν (α).

(α) 'Αθηναῒς θυγάτηρ τοῦ σοφιστοῦ Λεοντίου ἐξ 'Αθηνῶν, ἐλθοῦσα εἰς Κωνσταντινούπολιν ἕνεκα δίκης τινὸς, ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Πουλχερίαν ἐπιτροπεύουσαν τότε τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς αὐτοκράτορα Θεοδόσιον τὸν Μικρόν. Τόσον δ' ἐγοήτευσαν τὴν Πουλχερίαν αἱ γνώσεις, ἡ εὐφυΐα καὶ αἱ χάριτες τῆς νέας 'Αθηναΐδος, ὥστε ἔκρινεν αὐτὴν ἀξίαν νὰ γείνῃ σύζυγος τοῦ Αὐτοκράτορος. Γενομένη δὲ αὐτοκρατόρισσα μετωνομάσθη Εὐδοξία.

Δι' ἀνδρικῆς διεύθυνε
Χειρὸς ἡ Πουλχερία
Τοῦ κράτους τὰ πηδάλια·
Καὶ Ἄννα ἡ λογία
Τὴν μνήμην διαιώνιζε
Τῶν πατρικῶν νικῶν. (α)

Ἀλλ' ὅπου ἡ εὐσέβεια,
Τὸ κάλλος, ἡ παιδεία,
Συνέθαλλον ἐφάμιλλα,
Νῦν δούλη Κιρκασία
Μὲ ὄργια τὸν ἅγιον
Ἀέρα βεβηλοῖ.

Κ' εἰς τὴν σεμνὴν βασίλισσαν
Τῶν Βρετανῶν προπίνων
Ὁ Βοῦλβερ τὸν ἀφρόεντα
Τῆς Καμπανίας οἶνον,
Εἰς Τουρκισμοῦ ἐγκώμια
Τὴν γλῶσσαν στροβιλεῖ (β)

(α) Ἄννα ἡ Κομνηνή, θυγάτηρ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Κομνηνοῦ καὶ ἱστοριογράφος.

(β) Ὁ νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας Bulwer, γνωστὸς διὰ τὴν παιδείαν του καὶ τὸν πανηγυρικὸν τῆς Τουρκίας, ἐκφωνηθέντα ἐφέτος ἐν συμποσίῳ κατὰ τὴν ἐπέτειον ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς Βασιλίσσης Βικτορίας.

Παντοῦ, φεῦ! ὅπου ἔφερες
Τὸν πλάνητά σου πόδα,
Τῆς εὐφυΐας ἔθραυσε
Καὶ καλλονῆς τὰ ῥόδα,
Ὡς λὶψ ἐρήμου πνεύσασα
Φυλὴ θεοστυγής.
Ἰδοὺ ἡ Ἀλεξάνδρεια·
Αἰγύπτιαι Ἀθῆναι,
Ποῦ εἶναι τὰ μουσεῖά σου;
Ἀνέκραξας, ποῦ εἶναι
Ἡ Κλεοπάτρα δέσποινα
Τῶν δεσποτῶν τῆς γῆς;

Ἐν θλίψει τὴν νειλόῤῥυτον
Περισκοποῦσαν χώραν,
Εὐσχήμων σ' ἐνητένιζε
Σκιά τις πολλὴν ὥραν,
Μὲ φιλοσόφου τρίβωνα
Μὲ εὐειδῆ μορφήν.
Τὸ πνεῦμα τὸ θεσπέσιον
Τῆς Ὑπατίας ἦτον (α).
Ἀπὸ περάτων Ἕλληνες
Καὶ βάρβαροι ἐφοίτων
Τὸ πάλαι πρὸς τὴν εὔγλωττον
Φωνήν της καὶ σοφήν.

α) Ὑπατία, θυγάτηρ τοῦ μαθηματικοῦ Θέωνος, ἐδίδαξε δημοσίᾳ ἐν Ἀλε-

Πλὴν τὴν σοφὴν διδάσκαλον
Ὁ ὄχλος ὁ λυσσώδης
Παρορμηθεὶς ἐσπάραξε
Ζῶσαν· τρικυμιώδης
Θάλασσα ἥτις μαίνεται
Καὶ οἶκτον ἀγνοεῖ.
Καθὼς περὶ τὸ σῶμά σου
Ἀθλία εἶδες φίλη,
Νὰ μαίνεται ἀσίγητος
Ὁ πόντος, καὶ ὀργίλη
Τῶν λυσσωδῶν νὰ αἴρεται
Κυμάτων ἡ βοή.

Πικρὰ εἶν' εἰς τοὺς ἔχοντας
Ἡ μεγαλοφυΐα·
Οἱ τύραννοι τοὺς μάχονται,
Ἡ τύχη, τὰ στοιχεῖα·
Κατόπιν αὐτῶν ἄγριος
Ὁ φθόνος ὑλακτεῖ.
Τοῦ οὐρανοῦ ὀλέθρια
Εἶν' εἰς αὐτοὺς τὰ δῶρα,
Καὶ ἴσως ἡ τοῦ βίου των
Εὐτυχεστέρα ὥρα
Αὐτ' εἶναι τοῦ θανάτου των
Ἡ ὥρα ἡ φρικτή.

ξανδρείᾳ φιλοσοφίαν καὶ μαθηματικά. Ὁ ὄχλος τῆς Ἀλεξανδρείας τὴν ἐθανάτωσεν ἐν ἔτει 415 μ. χ. ἐκ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ. Ὁ Συνέσιος ἦν μαθητὴς τῆς Ὑπατίας.

Χαῖρε, ὦ κόρη ἔμμουσος,
Ὦ Ἀλεξάνδρα, χαῖρε!
Ἀλκυονίδες ὕπαγε
Ὅπου γελοῦν ἡμέραι,
Ὅπου προσμένει νήνεμος
Τοὺς ἀγαθοὺς λιμήν.
Καὶ πρόσδεξαι τὸν στέφανον
Ὃν ἔπλεξε θρηνοῦσα,
Μὲ ἄνθη ἑλικώνια,
Τοῦ φίλου σου ἡ Μοῦσα,
Ὡς γέρας ἐπικήδειον
Καὶ εὐσεβῆ τιμήν.

ΕΙΣ ΠΟΙΗΤΗΝ ΦΙΛΟΤΟΥΡΚΟΝ.

Ἆ! εἰς εὐνούχου ἥρμοζεν ἢ ἐξωμότου χεῖρα
Ἡ λύρα, ἡ αἱμοχαρὴς καὶ τυραννόφρων λύρα,
Ἥτις ἐξέφερεν ᾠδὴν εἰς ἀσεβεῖς τυράννους,
Καὶ χλεύην εἰς τὰ δάκρυα, μαρτύρων τὰς βασάνους!
Τοιαύτη λύρα ἔπρεπε νὰ τέρπῃ τοῦ βαρβάρου
Φαλάριδος τὰ ὄργια καὶ δεῖπνα Βαλτασσάρου,
Ἢ μᾶλλον εἰς τὰ Τάρταρα, τῆς Περσεφόνης δῶρον,
Νὰ συνοδεύῃ τὸν φρικτὸν χορὸν τῶν ἀλαστόρων,
Ὅταν εἰς αἵματα πηκτὰ καὶ καρατόμων λίπος
Ὀργοῦνται ὀλισθαίνοντες ἀγρίως καὶ ἀλύπως!

Τοιαύτην λύραν ἔκρουεν εἰς αἱματώδη θρόνον
Ὁ Νέρων ἀπὸ τὸν μητρὸς μεμολυσμένος φόνον,
Αἱ δὲ χορδαὶ ἀντὶ καλῆς μολπῆς καὶ ἁρμονίας
Θρῆνον ἀντήχουν, οἰμωγὰς βραγχώδους ἀγωνίας.
Αἴφνης τὸ πλῆκτρον τὸ χρυσοῦν εἰς ξίφος μετεβλήθη,
Ἡ βάρβιτος εἰς τῆς μητρὸς τὰ νεκρωμένα στήθη!...
Τότε ἀπέβαλε μακρὰν καὶ πλῆκτρον καὶ κιθάραν·
Καὶ προκαλῶν τὴν Ἐριννὺν μὲ βλάσφημον κατάραν,
Τ' ἀνάκτορα διέτρεχε μὲ ὠρθωμένην κόμην,
Προσφέρων οὕτω δεύτερον Ὀρέστην εἰς τὴν Ῥώμην!

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ

ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΠΟΙΗΤΟΥ ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ.

Μοῦσαι, πενθήσατε καὶ Ἔρως·
Ὑποκριταὶ Ἰησουῖται,
Καὶ σεῖς ὦ τύραννοι, χαρῆτε·
Ἀπέθανεν ὁ Βερανζέρος!

Ἐσίγησεν ἡ λύρα ἥτις
Τοὺς δυστυχεῖς ἐπαρηγόρει.
Θεόν του ὁ πτωχὸς τεχνίτης
Ἐφέστιον τὸν ἐθεώρει.

Τοῦ Διογένους τὴν πενίαν
Κ' ἐν τῆς Λιζέττας ἁπλοῦν ῥόδον
Ἐπρόκριν' ἀπὸ τὴν ἀνίαν
Τῶν χρυσοφόρων ἀνδραπόδων.

Μοῦσαι, πενθήσατε καὶ Ἔρως.

Τοὺς ἀδυνάτους ἐξεδίκει
Ἡ Μοῦσά του καὶ τὴν μεγάλην
Ὕβριν καθῄρει, θεία Δίκη
Τῶν ὅσοι δὲν φοβοῦνται ἄλλην !

Εἰς τῆς πολιτικῆς τὰ ἕλη,
Καθὼς ὁ Πύθιος Ἀπόλλων,
Διεύθυνε θανάτου βέλη
Πρὸς πᾶν θηρίον ἰοβόλον.

Μοῦσαι, πενθήσατε καὶ Ἔρως.

Εἰς τὴν αὐτὴν συνῆλθον χεῖρα
(Τέχνης καλλίστευμα ἐξόχου !)
Τοῦ Ἀνακρέοντος ἡ λύρα,
Οἱ ὀϊστοὶ τοῦ Ἀρχιλόχου.

Σ' τὸ φέρετρον τοῦ ποιητοῦ σας
Ἄφετε, Γάλλοι, ν' ἀποθέσω
Στέμμα ἁγνὸν, ἀπὸ τὰς Μούσας
Δρεφθὲν ἐν Κιθαιρῶνι μέσῳ.

Μοῦσαι, πενθήσατε καὶ Ἔρως.

Εἰς τῶν μαρτύρων μας τοὺς τάφους
Αὐτὰ ἐβλάστησαν τὰ ἴα·
Μ' αὐτὰ τοὺς θείους της κροτάφους
Ἐστόλιζ' ἡ Ἐλευθερία.

Εἰς τὴν θεὰν αὐτὸς, ὡς ἄλλοι,
Δὲν ἔψαλε παλινῳδίαν·
Εἰς αὐτῆς ἔταξε τὰ κάλλη
Ἱππότου πίστιν καὶ λατρείαν!

Μοῦσαι, πενθήσατε καὶ Ἔρως.

Ἦτο φιλέλλην, καθὼς εἶναι
Πᾶσ' ἀληθῶς ψυχὴ μεγάλη.
Πατρίς του ἦσαν αἱ Ἀθῆναι·
Ἡ λύρα του τὸ εἶχε ψάλει.

Ὅτε τὴν γῆν μας εἰς Ταρτάρων
Εἰκόνα ἔτρεπεν ὁ Ἄρης,
Κ' εἰς Κωκυτὸν ψυχῶν βαρβάρων
Τὴν θάλασσάν μας ὁ Κανάρης,

(Μοῦσαι πενθήσατε καὶ Ἔρως)

Τῶν δυνατῶν τῆς γῆς εἰσέτι
Τὰς δισταζούσας βλέπων χεῖρας,
Ἐντὸς τῆς πλάστιγγος προσθέτει
Τὸ βάρος τῆς χρυσῆς του λύρας.

Πνέουσα ὅθεν μυροφόροι
Μᾶς ἔρχονται πνοαὶ ζεφύρου,
Θεία μολπὴ ἐσυνηγόρει
Ὑπὲρ τῶν τέκνων τοῦ Ὁμήρου.

Μοῦσαι πενθήσατε καὶ Ἔρως·
Ὑποκριταὶ Ἰησουΐται,
Καὶ σεῖς ὦ τύραννοι, χαρῆτε·
Ἀπέθανεν ὁ Βερανζέρος !

Δι᾽ αὐτὸ ἄσβεστος ἡ φήμη
Θὰ μένῃ εἰς τὸν πάντα χρόνον,
Καὶ ἱερὰ αὐτοῦ ἡ μνήμη
Μέχρις ἐσχάτων μας ἐκγόνων,

Ἐφόσον πάλλει εἰς τὰ νέφη
Ὁ Φοῖβος τὴν πυρφόρον δᾷδα,
Καὶ τῶν Ὡρῶν ἐπαναστρέφει
Ὁ πους εἰς τὴν κλεινὴν Ἑλλάδα !

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Εἰς τῆς χώρας κατὰ πρῶτον τῆς ἁγνῆς αὐτῆς τὰ στήθη
Τῆς Ποιήσεως ὁ θεῖος σπόρος ἐκαλλιεργήθη.
Καὶ τῆς Ὀρφικῆς κιθάρας ἐτιθάσσευον οἱ ἦχοι
Λέοντας, καὶ αὐτομάτους πόλεις ἤγειραν καὶ τείχη.
Ἡ Ἑλλὰς τὸ μέγα ἦτο στάδιον τῆς διανοίας.
Τῶν Ἐπιστημῶν τὸ πάλαι καὶ Τεχνῶν τὰς αἰωνίας
Ἔθηκεν ἡ πρώτη βάσεις,
Καὶ διδάσκαλος κατέστη τῶν λαῶν τῆς γῆς ἁπάσης.

Ἀλλά, φεῦ! τυφὼν ἐπῆλθεν ἄγριος, μανίαν πνέων,
Καὶ ἀνέστρεψεν ἐκ ῥίζης πᾶν φυτὸν αὐτῆς γενναῖον.
Τῶν ἐπιστημῶν ὁ σπόρος ἔπεσεν εἰς ἄλλας χώρας,
Ὅπου οἱ λαοὶ τρυγῶντες τὰς γλυκείας του ὀπώρας,
Καὶ τῶν εὐωδῶν ἀνθῶν του ἀναπνέοντες τὰ μύρα,
Παρημέλουν ἀγνωμόνως τοῦ φυτεύσαντος τὴν χεῖρα·
Ἡ Ἑλλὰς τοὺς εὐηργέτει,
Καὶ ἠγνόουν ἂν ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον Ἑλλὰς ἔτι!

Ποῦς ἀγρίων καὶ βαρβάρων Τουρκομάνων ἐβεβήλου
Τοῦ πολιτισμοῦ τὸ λίκνον, τὴν πατρίδα τοῦ Αἰσχύλου,
Ὅτε συγκεντρῶν τοῦ ἔθνους τὰς ἐλπίδας τὰς ὀλίγας
Ἔκρουσε τὴν βάρβιτόν του ὁ μεγαλομάρτυς Ῥήγας.
Τέμνει πέλεκυς δημίου τὴν δαφνοστεφῆ του κάραν·
Ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν τοῦ Τυρταίου μας κιθάραν,
Ὡς ἀπὸ μητρὸς γαστέρα,
Βρέφος ἀγλαὸν ἐξῆλθεν, ἡ Ἑλλὰς ἡ ἐλευθέρα.

Ἐπ' αὐτὸ τὸ βρέφος στῆθι καὶ θεώρησον, Εὐρώπη·
Ψαύσατέ το, διπλωμάται, σεῖς ἐθνῶν κρανιοσκόποι.
Δὲν ἐμφαίνει λαμπροτάτου μέλλοντος σαφῆ σημεῖα
Ἡ σοφὴ καὶ πνευματώδης αὕτη φυσιογνωμία;
Τὸ ῥοδόχρουν φῶς ἴδετε ὅπου τὴν περιαυγάζει·
Τῆς Ἠοῦς τὸ ἱμερόεν σέλας δὲν παρομοιάζει,
Ἥτις ἕωθεν ἀγγέλλει
Τὸν λαμπρὸν ἀστέρα ὅστις νὰ φανῇ κατόπιν μέλλει;

Ὦ Ἑλλὰς, τὴν μέλλουσάν σου εὔκλειαν προβλέπω πᾶσαν·
Τὸ γλυκὺ δὲ λυκαυγές σου τὴν ψυχήν μου προαυγάσαν,
Φαεινὴν, αἰθεροδρόμον, ὦ Πατρίς μου, σὲ δεικνύει.
Ὁ Τιτὰν θὰ ἦναι ὅστις τὸ μακρόν του διανύει
Στάδιον, τὴν φύσιν ὅλην καὶ θερμαίνων καὶ αὐγάζων,
Καὶ ἡνίας χρυσηλάτου δίφρου ἀγλαὰς βαστάζων,
Τὴν ἡμέραν ἔχει γέρας,
Ὁδὸν τέμνων εἰς τὰ νέφη καὶ ὁδὸν εἰς τοὺς αἰθέρας!

Βρέφος ἐσπαργανωμένον ἦσουν, ὦ Πατρὶς γλυκεῖα,
Κ' ἔδειξας τῆς ἀθανάτου φύσεώς σου τὰ σημεῖα.
Τοὺς κατά σου ἐπελθόντας φοβεροὺς καὶ λευγαλέους
Δράκοντας ἀπῆγξας, ἆθλον κατορθοῦσα Ἡρακλέους.
Περὶ σὲ τὰς πολλαπλᾶς των ἥπλωσαν, ὢ φρίκη! σπείρας·
Ἀλλ' ἐφάνησαν, θραυσθέντες ὑπὸ τὰς ἁβράς σου χεῖρας,
Εἴδωλα πηλοῦ εὐθρύπτου
Καὶ ὁ δράκων τῆς Ἀσίας καὶ ὁ δράκων τῆς Αἰγύπτου.

Τώρα δὲ εἰς νικηφόρου δάφνης μυροβόλον στρῶμα
Ἀναπαύεις τὸ ἀνδρεῖον, πολυτραύματόν σου σῶμα.
Τὴν βαθεῖαν μὴ ταράττων τοῦ πελάγους ἠρεμίαν
Ἀπαράλλακτα κοιμᾶται ὁ ἀὴρ εἰς νηνεμίαν.
Ἀλλ' οὐαί! ἂν ἐκ τοῦ ὕπνου τοῦ μακροῦ του ἀνακύψῃ.
Τρομερώτερον στοιχεῖον δὲν γνωρίζω· εἰς τὰ ὕψη
Τὰς νεφέλας περιάγει,
Καὶ μὲ κύματα σκεπάζει τὰ πολύφλοισβα πελάγη.

Ἄκουσον! ὁ τῆς Τουρκίας λέων γηραιὸς βρυχᾶται·
Ἡρακλέους μεγαθύμου ῥόπαλον, ὦ Ἕλλην, δράττε,
Καὶ μὲ στιβαρὸν τὸν πόδα, καὶ ἀτρόμητον τὴν χεῖρα,
Τραῦμα ἔνεγκε θανάτου εἰς τὸν αἱμοβόρον θῆρα.
Ἂς ἐμέσῃ πίπτων ὅσον ἔπιεν ἀθώων αἷμα!
Σὺ δ' ἐνδὺς τὴν λεοντῆν του καὶ ἀναλαβὼν τὸ στέμμα
Τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου,
Τῆς Ἀνατολῆς ὁ μέγας Αὐτοκράτωρ πάλιν γίνου!

ΩΔΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΝΑΟΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ. (α)

Εἶδα τὸν ἅγιον Ναὸν
Τῆς δόξης καὶ Σοφίας,
Ὃν εὐσεβὴς ποτὲ αἰὼν
Ἀνήγειρεν εἰς τὸν Θεὸν
Τῆς ἀληθοῦς λατρείας.

Ἐπάνω του φύσις θνητὴ
Νὰ προσηλώσῃ ὄμμα
Ἐπὶ πολὺ ἀδυνατεῖ·
Θαμβοῦται καὶ τὴν γῆν ζητεῖ,
Τὸ συγγενές της χῶμα!

Ὡς ἡμεροπαγεῖς σκηναὶ
Βασίλεια καὶ θρόνοι
Ἐμπρός σου· σὲ, Ναὲ κλεινὲ,
Ὦ χειροποίητ' οὐρανὲ,
Παρήμειψαν οἱ χρόνοι,

Ὡς ὁδοιπόροι εὐλαβεῖς
Πλησίον σου περῶντες,
Τοὺς θόλους τοὺς θεοστιβεῖς,
Τὰς καλλονὰς τὰς ἀκριβεῖς
Νὰ θίξουν μὴ τολμῶντες.

(α) Τὸ ποίημα τοῦτο ἐξεδόθη κατὰ πρῶτον τῷ 1847.

Ὁπόταν οὐρανοπυργὴς
Πλησίον τῶν ἀστέρων
Ὑψώθης, σ' ἴδε κ' ἐκπλαγεὶς
Κρωγμὸν ἀπήχησεν ὀργῆς
Ὁ ἄναξ τῶν αἰθέρων,

Ὁ ὑψιπέτης ἀετὸς,
Μεταβαλὼν πορείαν,
Καί φοβηθεὶς μὴ τοῦ φωτὸς
Ἁρπάσῃ ὁ θρασὺς θνητὸς
Τὴν μονοκρατορίαν,

Κ' ἀφεὶς τὰς ταπεινὰς νομὰς,
Τὴν γῆν τῶν ζωοφύτων,
Πληθύνῃ μὲ οἰκοδομὰς
Τὰς τῶν νεφῶν διαδρομὰς,
Τοῦ χάους ἀστυγείτων!

Ἆ! εἰς τὸν μέγαν σου μυχὸν
Τί κρύπτεις, αὔρας ποίας,
Ὁ αἰσθημάτων καὶ εὐχῶν,
Ὁ εὐτυχῶν καὶ δυστυχῶν
Στιγμῶν μακρὸς ταμίας!

Ἐὰν ἐδύνατο φωνὴν
Ὁ θόλος σου ν' ἀφήσῃ,
Ὅλη ἀπὸ μεσημβρινὴν
Ἄκραν ὡς ἄκραν βορεινὴν
Ἡ γῆ θ' ἀντιβοήσῃ·

Νὰ εἴπῃ τὰς μακρὰς σειρὰς
Τῶν εὐσεβῶν αἰώνων,
Τὰς δόξας καὶ τὰς συμφορὰς,
Πανδήμους θλίψεις καὶ χαρὰς
Λαοῦ καὶ ἡγεμόνων·

Καὶ στάσεις, καὶ στρατηλατῶν
Πολεμικὰς ἐξόδους
Κατὰ βαρβάρων ἀνταρτῶν,
Καὶ πάλιν τὰς τῶν νικητῶν
Θριαμβικὰς εἰσόδους.

Ἐδῶ κληροῦχοι ἐντολῆς
Μεγίστης τῶν μεγίστων, (α)
Μετὰ λαμπρᾶς περιβολῆς
Ἐδέχοντο οἱ βασιλεῖς
Τὸ χρίσμα τῆς ἀρχῆς των.

Ἐδῶ καὶ ἄνασσα γυνὴ
Ἠλέγχθη δημοσίᾳ (β)·
Καὶ ἀπ' ἐδῶ κελαδεινὴ
Τοῦ Χρυσοστόμου ἡ φωνὴ
Τὰ πλήθη ἐνθουσίᾳ.

(α) Τῆς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ.

(β) Ἡ Εὐδοξία, σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀρκαδίου τῆς ὁποίας εἶναι γνωστὴ ἡ κατὰ Χρυσοστόμου μανιώδης καταφορὰ, ἐλέγξαντος αὐτὴν καὶ δι' ἄλλα καὶ διὰ τὴν ἁρπαγὴν τοῦ ἀγροῦ τῆς χήρας.

Τώρα—Ἆ! καὶ νὰ τὸ εἰπῇ
Ὁ λογισμὸς διστάζει·
Αἰῶνες ὡς ἡ ἀστραπὴ
Παρῆλθον, κ' ἡ πληγὴ νωπὴ,
Νωπὴ αἱματοστάζει.

Μνήσθητι, μνήσθητι, Θεὲ,
Ἐκείνης τῆς ἡμέρας,
Καθ' ἣν σφαγῆς διαῤῥοαὶ
Καὶ θνησιμαῖ' ἀναπνοαὶ,
Ἔργ' ἀπηνοῦς μαχαίρας,

Ἐμόλυναν τὰ ἱερὰ
Καὶ τοῦ ναοῦ τὰ σκεύη,
Κ' ἀντὶ λιβανωτοῦ, χαρὰ
Λύσσης, βεβήλωσις, ἀρὰ
Εἰς οὐρανοὺς ἀνέβη!—

Τώρα, ἡ ἐπὶ γῆς εἰκὼν
Τοῦ θείου μεγαλείου
Τέμενος εἶναι τουρκικὸν,
Προσκύνημα βαρβαρικὸν
Ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου!

Κόσμος βαρβαρικῆς χειρὸς,
Ἑταιρικῶς καλλύνων,
Τὸν περιζώνει σοβαρῶς·
Οὕτως ὁ ὀπισθοφρουρὸς
Τῆς δόξης τῶν Ἑλλήνων

Σκενδέρβεης, εἰς τὴν αὐλὴν
Παῖς ἔτι τοῦ Σουλτάνου,
Ἐσκέπαζε τὴν κεφαλὴν,
Τὰ στήθη του μὲ τὴν στολὴν
Τῶν τέκνων τοῦ Ὀσμάνου.

Ἀλλ' αἴφνης ἔπειτα πατῶν
Καὶ σκῆπτρα καὶ κιδάρεις,
Ἔσυρε ξίφος εἱμαρτὸν,
Καὶ ἔγινεν ὁ τῶν στρατῶν
Μυριοφόνος Ἄρης.

Καὶ σὺ, ὡς ἔλθῃ ὁ τεθεὶς
Καιρὸς ὑπὸ τῆς Μοίρας,
Ναὶ, δὶς, τρὶς θὰ κραδανθῇς,
Κ' εἰς χοῦν θὰ ῥεύσῃ παρευθὺς
Τὸ ἐπακτόν σου γῆρας.

Τότ' αὐτομάτως ἀλοιφαὶ
Καὶ τοίχων θὰ ἀρθῶσι,
Καὶ ἀσεβεῖς ἐπιγραφαί·
Αἱ δὲ χρυσαῖ σου ὀροφαὶ
Ἡμέραν θὰ ἰδῶσι.

Κ' ἐκ μέσου τῆς χρυσῆς χλιδῆς
Θὰ λάμψουν ἀνεφέλως
Μορφαὶ Ἁγίων εὐειδεῖς,
Τὰ Χερουβὶμ, καὶ ὁ ἡδὺς
Τοῦ Ἀρχαγγέλου γέλως.

Καὶ ἄλλων θὰ φανῇς καιρῶν
Τὸ ὄνειρον καὶ σχῆμα,
Ὅταν κρατῇ πρὸς τὸν χορὸν
Ἀντίμολπον «Φῶς ἱλαρὸν»
Τὸ ἠχηρόν σου βῆμα.

Καὶ θὰ φοιτήσουν, ὦ Ναὲ,
Σ' τ' ἀρχαῖά σου τεμένη
Ὅσαι ἐκεῖν' αἱ παλαιαὶ,
Τόσαι καὶ πλείους γενεαὶ,
Ὁ κόσμος ὅσον μένει.

Καὶ ἂν σεισμὸς ὡσὰν βαθὺ
Τὴν Πόλιν σχίσῃ μνῆμα,
Κ' ἂν πῦρ τὴν κατανεμηθῇ,
Κ' ἂν τοῦ Εὐξείνου ἐγερθῇ
Ἐπάνω της τὸ κῦμα·

Δὲν θὰ κλονήσῃ ὁ σεισμὸς
Τὸ στιβαρόν σου δῶμα,
Θὰ σὲ φεισθῇ ὁ ἐμπρησμὸς,
Θὰ κλείσῃ ὁ κατακλυσμὸς
Τὸ βροντερόν του στόμα·

Ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ στιγμὴ,
Κ' οἱ χρόνοι πληρωθῶσι,
Καθ' οὓς ἀρχαῖοι αἰνιγμοὶ
Καὶ ποιητῶν ὀνειρωγμοὶ
Πραγματοποιηθῶσι!

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ

ΠΟΙΗΤΗΝ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

«Η ναυμαχία τοῦ Ναβαρίνου καὶ τῆς Ἑλλάδος
»ἡ ἀπελευθέρωσις ὑπῆρξε μέγα πολιτικὸν λά-
»θος.»
«Εἰς τὸ λάθος τοῦτο παρέσυραν τὴν Εὐρώπην
»Βύρων καὶ Σατωβριάνδος οἱ ποιηταί.»
(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ)

Λοιπὸν τῶν Τούρκων ἀληθῶς τὰς ἀρετὰς θαυμάζων,
Μὲ νήφοντα τὸν λογισμὸν, καὶ ἀληθῶς σπουδάζων,
Γραφίδα, ποιητὰ σοφὲ, λαμβάνεις Ἡροδότου,
Κ' ὁρμώμενος ἐκ παλαιοῦ ἀπὸ Ὀσμάνου πρώτου,
Καὶ τοὺς αἰῶνας τοὺς μακροὺς ὡς ἀετὸς περάσας,
Πτωμάτων ὄρη διαβὰς καὶ αἵματος θαλάσσας,
Εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως τοὺς χαίνοντας κ' ἐκθάμβους
Τῶν Μουσουλμάνων ἱστορεῖς τοὺς εὐκλεεῖς θριάμβους;
Εἶσαι ζωγράφος ἐναργής· εἰς ὅσα διηγεῖσαι
Δίδεις ζωήν· δραματουργὸς τῶν λεγομένων εἶσαι.
Ἰδοὺ ἀπὸ τὴν Ἔγιραν ἀρχόμενος ἐκείνην

Μὲ τὸν Μωάμεθ νικητὴς ἐμβαίνεις εἰς Μεδίνην,
Καὶ τῶν Ἀράβων τὰς γοργὰς ἐκπλήττων φαντασίας
Μὲ τερατείας γόητος, μὲ θείας ὀπτασίας,
Προφήτου ἐκδικητικοῦ ἀναλαμβάνεις ὕφος,
Κ' ὅσους δὲν πείθ' ἡ διδαχὴ τοὺς πείθεις μὲ τὸ ξίφος.
Ἐντεῦθεν ἔχων πανταχοῦ πρόαγγελον τὸν τρόμον
Ὁ ἥρως σου καταστροφῆς πλατὺν ἀνοίγει δρόμον.
Ὁμοίως εἰς τὰς λιβυκὰς ἐρήμους ὅταν πνέῃ
Ὁ ἄνεμος, ὅστις ὡς φλὸξ πᾶν χόρτον κατακαίει,
Ἄμμου ἐγείρεται πυκνὴ, οὐρανομήκης στήλη,
Ἄνυδρον νέφος καὶ ξηρὸν εἰς τὰ διψῶντα χείλη.
Αἴφνης βοῆς καὶ συριγμοῦ ἡ ἔρημος πληροῦται·
Ὁ ἥλιος σκοτίζεται, ὁ οὐρανὸς θολοῦται.
Τῆς ἄμμου φέρονται πυκναὶ αἱ θυελλώδεις δῖναι·
Γῆ, οὐρανὸς συγχέονται, κ' ἓν χάος μόνον εἶναι.
Μὲ φρίκην βλέπουν οἱ πρηνεῖς πεσόντες ὁδοιπόροι
Τῆς ἄμμου τὰ κινούμενα ἐπάνωθέν των ὄρη.
Ὡς μολυβδοβόλον τηκτὸν πᾶν μόριόν της καίει·
Ἕκαστον σῶμ' ἀγωνιᾷ καὶ φλόγας ἀναπνέει.
Πολλοὶ εἰς τὸ βαθύκολπον τοῦ κονισάλου κῦμα
Εὑρίσκουν θάνατον οἰκτρὸν καὶ σάβανον καὶ μνῆμα.
Κ' ἀφοῦ κοπάσῃ τοῦ λιβὸς ἡ μαινομένη λύσσα,
Καὶ ἡ ἡμέρ' ἀναφανῇ σαφῶς ἡ σκοτισθεῖσα,
Πτώματ' ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν τὴν ἔρημον στρωννύουν,
Καὶ τοῦ τυφῶνος τὴν φρικτὴν διάβασιν μηνύουν.
Τοιοῦτος ὁ προφήτης σου, τοιαύτ' ἡ ὀλεθρία
Τῶν ὀπαδῶν του καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς πορεία!

Ἀλλὰ ἐνῷ τὸν πάπυρον μὲ δάκρυα συμφύρω,
Καὶ μετὰ τοῦ Σταυροῦ θρηνῶ, καὶ τοὺς λαοὺς οἰκτείρω,
Σὺ μάχην μετὰ τοῦ Ὀμὰρ αἱματηρὰν κερδαίνεις,
Καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν δαφνοστεφὴς ἐμβαίνεις.
Ἐκεῖ ποτὲ τῶν εὐγενῶν, ὀλβίων Πτολεμαίων
Φιλότιμος συνήγαγε φροντὶς τὰς τῶν ἀρχαίων
Βίβλους, σοφίας θησαυρούς, ἐν ὥρᾳ μετοπώρου
Ὡς ταμιεύει γεωργὸς θέρους καρπὸν εὐφόρου.
Ἐκεῖ οἱ πόνοι τῶν σοφῶν, ἐκεῖ τὰ θεῖα μέλη,
Οἷα οὐδ' ἤκουσ' ἔκτοτε ἡ γῆ, ἀλλ' οὐδὲ μέλλει.
Ὅλα ἐκεῖνα οἴχονται, ὢ θρῆνος! ἀπαισία
Ἑνὸς σκαιοῦ βαρβαρικοῦ διλήμματος θυσία.
Καὶ ἴσως ὁ τρισβάρβαρος Ἀγαρηνὸς ἠγνόει
Ποῖοι φλογώδεις κεραυνοί, ἰδέαι λασσαδόοι,
Ἐκρύπτοντο εἰς τὰς πτυχὰς τῶν βίβλων τῶν ἀφώνων.
Ἂν ὅμως τύραννοί τινὲς τῶν νεωτέρων χρόνων,
Ἢ ὁ ταρτοῦφος ὁ Γωμὼν (α) ἐκεῖ παρόντες ἦσαν,
Τὸ πῦρ θὰ συνεδαύλιζον μὲ διπλασίαν λύσσαν.

Ἤδη αἱ χῶραι φαίνονται τῆς Ἀφρικῆς κ' Ἀσίας
Στεναὶ εἰς τὴν ἀκόρεστον φυλὴν τῆς Ἀραβίας.
Τὰς τρεῖς ἠπείρους κτῆμά του γυρεύει ὁ σκηνίτης,

(α) Ὁ Ἀββᾶς οὗτος διατείνεται ὅτι τὰ κακὰ ὅλα τῆς σημερινῆς Εὐρώπης, ἤτοι αἱ ἀνατρεπτικαὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως αἱρέσεις, αἱ ἐπαναστάσεις κτλ. ἐξεχύθησαν εἰς τὸν κόσμον, ὡς ἔκ τινος ἄλλου πίθου τῆς μυθολογουμένης Πανδώρας, ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς φιλολογίας· καὶ ὅτι πρὸς ἡσυχίαν τοῦ κόσμου ἀνάγκη νὰ ἐξορισθῶσιν ἐκ τῶν Σχολείων τῆς Γαλλίας καὶ συμπάσης τῆς Εὐρώπης ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς!

Τὴν κοσμοκράτορα ἀρχὴν ὁ πλάνης κ' ἐρημίτης.
Ἰδοὺ ναυβάτης τολμηρὸς τὴν θάλασσαν διέβη,
Τὸν Ἴβηρα νικᾷ, πορθεῖ τὴν γῆν καὶ βασιλεύει.
Ὦ τῆς Ἀλάμβρας (α) μαγικαὶ διατριβαί, τεμένη
Αἰθέρια, χρυσότευκτα, ἐν οἷς ἡ δόξα μένει
Καὶ ἡ χλιδὴ τῶν Καλιφῶν ἀείποτε γελῶσα·
Κόσμοι φαιδροὶ ἀραβουργεῖς, τεκτονικὴ χλιδῶσα,
Πόσων ὀνείρων τρυφηλῶν ἡ ὀροφή σας πλήθει!
Καὶ πόσων γαργαλίζετε Συβαριτῶν τὰ στήθη,
Οἵτινες εἰς ῥωμαντικὴν προσβλέπουν ὀπτασίαν
Τὴν μυθολογικὴν Αὐλὴν ἐκείνην καὶ πλουσίαν,
Τ' ἀρώματα καὶ τὰ λουτρά, τὰ ἄνθη, τοὺς εὐνούχους,
Τόσων ἀπόπτων καλλονῶν ταμίας καὶ κλειδούχους,
Τὰ δροσερὰ μελίκρατα, καὶ τὸν γυναικωνίτην,
Καὶ τὸν Σουλτάνον παλλακῶν ἐν μέσῳ τὸν πρεσβύτην,
Καὶ εἰς χορὸν μὲ μουσικῶν ὀργάνων λάλον εἶδος,
Λυγιζομένην τὴν ὑγρὰν ὀσφὺν τῆς Ὀδαλίδος!
Τοιαύτη ὅλη σήμερον ὑπῆρχεν ἡ Εὐρώπη,
Ἤθη παντοῦ τ' ἀσιανὰ ἐδέσποζον κ' οἱ τρόποι,
Ἀπὸ ῥοῶν τοῦ Βαίτιδος καὶ μέχρις Ἀρχαγγέλου,
Ἐὰν ἡ χεὶρ ἡ σιδηρᾶ Καρόλου τοῦ Μαρτέλλου,
Ἡ εἰς τοὺς λάτρεις τοῦ Κορὰν διδάξασα τὸν τρόμον,
Τῶν Πυρηναίων εἰς αὐτοὺς δὲν ἔφραττε τὸν δρόμον.
Ἀλλέως ἡ χριστιανικὴ Εὐρώπη ἦτον μία
Ἀκέραιος τὴν σήμερον τῆς Ἄγαρ πολιτεία,

(α) Ἀλάμβρα ἀνάκτορα τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ ἀρξάντων Ἀράβων.

Καὶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Μεζὶτ δὲν εἶχον χρείαν τότε
Τόσοι κατ' ἔτος ἥρωες νὰ γίνωντ' ἐξωμόται.

Ὦ Ἱσπανία, σκύμνους σὺ ἐξέτρεφες ἀλκίμους
Εἰς τῶν ἀγρίων σου βουνῶν τὰς λόχμας τὰς ἐρήμους,
Οἵτινες ἔθραυσαν ὀστᾶ τυράννων ἀλαζόνων,
Κ' αὖθις ἀπέδωκαν εἰς σὲ πατρίδα, πίστιν, θρόνον.
Βαρὺ ᾐσθάνθησαν, πικρὸν οἱ βάρβαροι τὸ τραῦμα.
Καὶ σήμερον, ὢ μέγιστον τῶν χρόνων τούτων θαῦμα!
Ἐνῷ σὲ ὑπελάμβανεν ὁ κόσμος πτῶμα κρύον,
Χρονίων θῦμα συμφορῶν καὶ νόσων ἐμφυλίων,
Αἴφνης τὴν χαίτην του κινεῖ ὁ γηραιός σου λέων·
Τοὺς ἀσθενεῖς του ὀφθαλμοὺς πῦρ διαφλέγει νέον·
Βρυχᾶται, καὶ ἀπὸ Βοῤῥᾶ καὶ Νότου οἱ λαοί σου,
Ἓν σῶμα ὅλοι, εἷς θυμὸς, ἐγείρονται ἐξίσου·
Τὴν λόγχην τὴν Ἰθαγενῆ τῆς Βαϊόννης δράττουν,
Εὐψύχως μάχοντ', εὐγενῶς τὴν νίκην διατάττουν,
Καὶ νόμων βάλλουν φαεινὴν κρηπῖδα ἐλευθέρων,
Πρὸς αἶσχος ἄλλων κραταιῶν ἐθνῶν κ κὶ σοφωτέρων.

Ἀλλ' ἂν ὁ Ἄραψ νικητὴς τρυφήσας διεφθάρη,
Τοῦ Κορανίου ὑμνῳδὲ, ὦ Λαμαρτῖνε, θάῤῥει·
Ἐκ τοῦ σαπροῦ αὐτοῦ κορμοῦ ἰδοὺ γεννᾶται νέος
Βλαστὸς ἀκμαῖος, θαλερὸς, ὁ Τοῦρκος ὁ γενναῖος.
Ὁ Τοῦρκος, ἄξιος τοῦ σοῦ Προφήτου κληρονόμος,
Ὁ στύλος τοῦ Ἰσλαμισμοῦ, καὶ τοῦ Σταυροῦ ὁ τρόμος·
Ὁ Τοῦρκος ἕως χθὲς παντὸς χριστιανοῦ τὸ μῖσος,

Ὁ ἄνομος, ὁ ἄθεος, τὸ κάθαρμα, τὸ μύσος,
Καὶ σήμερον τὸ καύχημα, τὸ θαῦμα τῆς Εὐρώπης!
Ὦ Δύσις, τώρ' ἀμβλυωπεῖς, ἢ τότε ἠμβλυώπεις;
Τίς Ἀλχημεία ἤλλαξε, τίς τέχνη, φίλτρον ποῖον,
Τὸ μέταλλον τὸ εὐτελὲς εἰς καθαρὸν χρυσίον;

Ὦ τῶν πατέρων μας ἀραί! ὦ στυγεροὶ αἰῶνες!
Ὦ ἄξιαι ἱστορικοῦ Χριστιανοῦ εἰκόνες,
Καὶ ἄξια τῆς λύρας σου ὀνόματα τυράννων,
Τῶν Βαϊαζὴτ καὶ τῶν Μουρὰτ, Σελὶμ καὶ Σολιμάνων!
Καὶ τοῦ Μωάμεθ πορθητοῦ ἡ ἀπηνὴς ἀνδρία·
Καὶ ἡ μακρὰ τῆς δυστυχοῦς Εὐρώπης ἀγωνία·
Καὶ τὸ Βυζάντιον τμηθὲν τῆς χώρας του, κ' ἀκόμα
Παλαῖον ὡς τὸ κολοβὸν τοῦ Κυναιγείρου σῶμα,
Ἕως οὗ τέλος, ὦ κλαυθμὸς καὶ τῶν Ἀγγέλων λύπη!
Εἰς τῆς Σελήνης τὴν σκιὰν ὅλ' ἡ Ἑλλὰς ἐκλείπει.

Ἂν ὕλην θέλῃς συγγραφῆς πλουσίαν καὶ ποικίλην,
Τῶν χρονικῶν σου ζήτησε ἐδῶ, σοφὲ, τὴν ὕλην.
Ἐδῶ αἱ πηγαὶ σώζονται, ἐδῶ τὰ φρικαλέα
Τῆς τυραννίας πρακτικὰ καὶ παλαιὰ καὶ νέα.
Δύνασαι τόμους ἑκατὸν μεγάλους νὰ γεμίσῃς·
Τὸ θέρος εἶναι ἄφθονον, πυκναὶ αἱ ἀναμνήσεις.
Δὲν εἶν' ὀλίγ' αἱ γενεαὶ, κ' εὐάριθμα τὰ ἔτη.
Πρὸς μείζονα δὲ τοῦ Κοινοῦ ψυχαγωγίαν ἔτι,
Τοὺς τόμους ὅλους στόλισε μὲ φοβερὰς εἰκόνας,
Τοὺς σκόλοπας, τὰς κρεουργοὺς ἁρπάγας, τὰς ἀγχόνας,

Παρθένων τὰς ἀπαγωγὰς καὶ τὰς αἰχμαλωσίας,
Καὶ τοὺς ἐξανδραποδισμοὺς καὶ τὰς ἐξωμοσίας·
Διὰ νὰ ἦναι τὸ κομψὸν βιβλίον μετὰ ῥόδων
Ἀγλάϊσμα τῶν αἰθουσῶν, καὶ ἐπὶ τῶν σκιμπόδων
Καθήμεναι αἱ σύζυγοι ὑμῶν καὶ αἱ μητέρες,
Οἱ παῖδες οἱ ἐρωτιδεῖς, αἱ αὖραι θυγατέρες,
Νὰ τὸ φυλλομετροῦν ἁβρῶς, ὡς συνειθίζουν τώρα,
Ἕως οὗ ἔλθῃ τοῦ χοροῦ καὶ τῆς τρυφῆς ἡ ὥρα!
Ἐδῶ, ἐδῶ ἐλθὲ, καὶ μὴ, μὴ τὰς βιβλιοθήκας,
Ἀλλὰ τοὺς τάφους σπούδασον καὶ τῶν νεκρῶν τὰς θήκας.
Ἂν μὲ τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς ἐκ τοῦ ἐδάφους κόψῃς
Καὶ λάβῃς χῶμα, δάκρυα καὶ αἷμα θὰ ἐκθλίψῃς·
Εἰς τοῦτο ἀντὶ μέλανος τὸν κάλαμόν σου βάψε,
Καὶ οὕτω τῶν τυράννων μας τὴν ἱστορίαν γράψε.
Καθὼς δὲ ὁ Ἡρόδοτος τὸ σύγγραμμά του Μούσας,
Τὴν ἱστορίαν σου καὶ σὺ ἐπίγραψον Ἐμπούσας·
Κ' ἐν Ἐριννύος ὄνομα τὸ πᾶν ἂς στεφανόνῃ,
Ἡ Μέγαιρα, ἡ Ἀληκτὼ, ἡ δράκων Τισιφόνη!

. . . .

Ὁ Μίλτων, θεῖος ἀοιδὸς οὗτινος εἶν' ὁ θρόνος
Ἑξῆς μετὰ τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος,
Οὗτινος εἶν' ὁ μέγας νοῦς ὡς τὸ πτεροσκεπάζον
Πνεῦμα θεοῦ τὴν Ἄβυσσον καὶ κόσμους ἐπωάζον,
Ἀντίτιμον τῆς θαυμαστῆς Ἐποποιίας ὅλης
Ὁ Μίλτων εὗρεν ἑκατὸν δραχμὰς, καὶ ταύτας μόλις.
Σὺ δὲ αὐτοσχεδιαστὴς βιβλίων ἀνοσίων,
Αἰωνιζόντων τὰ δεσμὰ χριστιανῶν μυρίων,

Εἴκοσι τάλαντ' ἀργυρᾶ, εἰς αἴτησίν σου πρώτην,
Ἀπὸ τῆς Συνταγματικῆς λαμβάνεις τὸν ἐκδότην. (α).
Ἀ! μὴ τ' ἀργύριον αὐτὸ, μὴ, τάλαν, τὸ ἐγγίζῃς!
Ὁ οἶκός σου θ' ἀνατραπῇ ὡς δένδρον ἐκ τῆς ῥίζης.
Εἶν' ἡ τιμὴ τοῦ αἵματος! τὸ τοῦ Ἰσκαριώτου
Εἶναι βραβεῖον μαθητοῦ ἐκείνου τοῦ προδότου.
Ἂν ἔχῃς κόρην προσφιλῆ εἰς τοὺς μυχοὺς τοῦ Ἅδου,
Ἐκτιναχθεῖσαν πρόωρα ὡς ἄνθος ἐκ τοῦ κλάδου,
Ἢ ἀδελφὴν ὁμότροπον, ἢ προσφιλῆ μητέρα,
Φοβήσου μὴ εἰς τὸν πυκνὸν καὶ ζοφερὸν ἀέρα
Ὅπου πλανᾶται τῶν ψυχῶν αἰώνια τὸ σμῆνος,
Γοώδης, ἀκατάπαυστος, τὰς κυνηγῇ ὁ θρῆνος,
Ὁ θρῆνος τόσων δυστυχῶν, ὁπόσοι ἀνοσίας
Ἔγειναν θύματα σφαγῆς καὶ ὕβρεως καὶ βίας!

Γνωρίζω πῶς τὰ πάθη μας ἀναίσθητον σ' εὑρίσκουν,
Κ' εἰς τὴν ψυχήν σου ὡς ἠχὼ ματαία ἀποθνήσκουν.
Ἐν μέσῳ τόσων ἀοιδῶν καλλικελάδων, μόνος
Ψυχρὸς παρέστης θεατὴς τοῦ νέου μας Ἀγῶνος.
Ματαίως φοβερὸς κρατὴρ, πανώλεθρος ἀνοίχθη,
Ματαίως μ' αἷμα καὶ μὲ πῦρ ἡ γῆ αὐτὴ ἐμίχθη,
Καὶ μὲ νεκροὺς ἐσπείραμεν καὶ ὄρη καὶ ὑφάλους,
Καὶ δέκ' ἀντιπαλαίοντες ἐνιαυτοὺς μεγάλους,
Τὰ στήθη ἠναγκάσαμεν τοῦ πλέον ἀμειλίκτου

(α) Ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας φράγκων ἠγόρασεν ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος le Constitutionnel τὴν Ἱστορίαν τῆς Τουρκίας ἵνα διανέμηται εἰς τοὺς ἐπὶ ἓν ἔτος συνδρομητὰς αὐτῆς.

Ν' ἀφίνουν πότε θαυμασμοῦ κραυγὴν, καὶ πότε οἴκτου.
'Ακόμ' ἡ γῆ ἐκάπνιζεν, καὶ ἡ 'Ελευθερία
'Εσόδει εἰς ἐρείπια, αἱμόφυρτος, ἀγρία,
Ὅτε διέβης ἀπ' ἐδῶ, μικρὰν κ' εἰς τοὺς προγόνους
Φιλίαν αἰσθανόμενος καὶ πρὸς τοὺς ἀπογόνους.
Κ' ἐπιφωνήσας μαντικῶς, εὐθὺς μετὰ τὴν νίκην,
Τὸ φοβερὸν «Τετέλεσται! » θανάτου καταδίκην, (α)
Ἔδραμες εἰς τῶν Τούρκων σου τὰς εὐτυχεῖς ἀγκάλας,
Τὰς ἀρετάς των ν' ἀσπασθῇς ἐγγύθεν τὰς μεγάλας,
'Εκεῖ νὰ εὕρῃς τὴν ζωὴν, ἐκεῖ τὸ μέγα μέλλον,
Τὸν βίον τὸν ἀμόλυντον τῶν ἐπὶ γῆς ἀγγέλων!
Καὶ σήμερον τὴν ἔνδοξον πυρὰν τοῦ Ναβαρίνου
Πλάνην δεινὴν ἀποκαλεῖς, ἀξίαν πολλοῦ θρήνου,
Εἰς ἣν τὰ ἔθνη τὰ σοφὰ παρέσυρεν ὁ Βύρων,
Κ' ὁ ψάλτης τῶν σημερινῶν καὶ παλαιῶν Μαρτύρων. (β)
Μὴ τοῦ Ἀρόλδου τὴν σκιὰν, κακόδαιμον, ταράττῃς!
Μὴ τὰς καλλίστας δάφνας του ἀνηλεῶς σπαράττῃς!
'Εκεῖνος ἀπὸ ὅλην σας τὴν φήμην τῶν τριόδων
'Επρόκρινε πολλάκις ἓν τοῦ Μαραθῶνος ῥόδον.
'Εδῶ εἰς τὰ χαλκόκροτα ἑλληνικὰ πεδία
Εὗρηκεν ἀνακούφισιν ἡ πάσχουσα καρδία.
Τὸν Μάρκον εἶχε σύντροφον, καὶ εἰς τὸ Μισολόγγι

(α) Pour le poète et pour le peintre, il est écrit sur ces montagnes stériles, sur ces caps blanchissant de temples écroulés, sur ces landes marécageuses ou rocailleuses qui n' ont plus rien que des noms sonores, il est écrit «C' est fini! » (Voyage en Orient par Alphonse de Lamartine).

(β) Ὁ Σατωβριάνδος ἔγραψεν, ὡς γνωστὸν, ἐποποιίαν πεζὴν τοὺς Μάρτυρας, les Martyrs.

'Εξέπνευσαν πανευτυχεῖς οἱ ἔσχατοί σου φθόγγοι.
'Εκεῖν' οἱ ἄνδρες εὐγενεῖς, ἁπλοῖ, ἀρχαῖοι ἦσαν,
Καὶ ἔπνεον ἀκάθεκτον κατὰ τυράννων λύσσαν.
Δὲν τοὺς ἀνέθρεψαν ψευδεῖς τὸν νοῦν 'Ιησουῖται·
Ἦσαν τῆς Σπάρτης μαθηταὶ, τῶν 'Αθηνῶν πολῖται.
Ὁ οὐρανὸς τὴν γῆν φθονῶν μακράν της τοὺς ἐπῆρε·
Ὁ 'Ελικὼν πενθηφορεῖ, κ' αἱ Μοῦσαι μένουν χῆραι.

'Απέθανον οἱ 'Αχιλλεῖς, οἱ τῆς 'Ελλάδος φίλοι,
Καὶ μένουν οἱ πικρόχολοι Θερσῖται καὶ Ζωΐλοι. (α)
'Εκεῖνος ἄθρησκος, οὐδὲ Θεὸν πιστεύων ἴσως,
'Ακμαῖον τὸ θρησκευτικὸν οὐχ ἧττον σώζει μῖσος.
Αὐτὸς ἀθλίους μᾶς καλεῖ κ' ἐξώλεις καὶ προώλεις,
Διότ' εἰς χρόνους εἴκοσι ἐλευθερίας μόλις
Τοσαύτας δὲν ἐδείξαμεν εἰς τὰ καλὰ προόδους,
Ὅσας οἱ ζήσαντες λαοὶ αἰώνων περιόδους.
'Αλλὰ σὺ ὅλους τοὺς λοιποὺς ἐχθρούς μας ὑπερέχεις,

(α) ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Οἴ μοι· φράσῃς μοι μὴ πέρα, πρὶν ἂν μάθω
Πρῶτον τόδ', εἰ τέθνηχ' ὁ Πηλέως γόνος.

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ.

Τέθνηκεν . . . .

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

. . . . 'Αλλὰ Θερσίτης τις ἦν,
. . . . Τοῦτον οἶσθ', εἰ ζῶν κυρεῖ;

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ.

Οὐκ εἶδον αὐτὸν, ᾐσθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ἔμελλ'· ἐπεὶ οὐδέπω κακόν γ' ἀπώλετο.

(Φιλοκτήτης Σοφοκλέους.)

Καὶ μόνον εἰς τὸ δυσμενὲς ἐφάμιλλόν σου ἔχεις
Ἐκεῖνον ὅστις τὴν λαμπρὰν καταγωγήν μας φρίττει,
Τὸ εὐγενὲς μᾶς ἀφαιρεῖ, καὶ νόθους μᾶς κηρύττει, (α)
Καθὼς ποτε ὁ δήμιος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ,
Ὁσάκις κόρην τρυφερὰν τῷ ἔῤῥιπτον οἱ νόμοι,
Μὴ συγχωρούμενος ζωὴν παρθένου νὰ ἐγγίσῃ,
Τὴν παρθενίαν ἔφθειρε πρὶν τὴν καρατομήσῃ!

Καὶ πῶς λοιπόν! ὁ εὐγενής, ὁ μέγας δημοκράτης,
Στιγμάς τινας τῆς ὀρφανῆς Γαλλίας ὁ προστάτης,
Ὁ ἐπιγράψας σύμβολον τῶν νόμων της ἐν πρώτοις
« Ἐλευθερία γενική, Ἰσότης, Ἀδελφότης!»
Λυπεῖται ἐπειδὴ τινὲς Ἑλλήνων μυριάδες
Νὰ ἦναι ἔπαυσαν οἰκτροὶ καὶ εὐτελεῖς ῥαϊάδες,
Εἰς τοῦ Ὑψίστου τοὺς ναοὺς ἀνύποπτα συῤῥέουν,
Καὶ τὸν ἀέρα τὸν κοινὸν ἐλεύθερ' ἀναπνέουν!

Δύστηνοι, οἵτινες τοῦ νοῦ τὴν δύναμιν τὴν θείαν
Εἰς χρῆσιν βεβηλόνετε οἰκτρὰν καὶ ἀναξίαν,
Καὶ ὑπὲρ τῶν τυράννων μας, μεθ' ὧν συνωμοτεῖτε,
Τὴν γλῶσσαν ἀκονίζετε, τὸν κάλαμον κινεῖτε,
Ἀκούσατε λοιπόν! Τυφλοὶ καὶ ἄφρονες εἶν' ὅσοι
Εἰς τῆς Προνοίας τὰς βουλὰς φρονοῦν ν' ἀντισταθῶσι.
Ἡ μὲν Ἑλλὰς ἐγείρεται βραδέως ἢ ἐν τάχει·
Σεῖς δὲ κακοὶ ἐλέγχεσθε καὶ ἔτι θεομάχοι!

(α) Ὁ Φαλμεράϋερ.

Ὁπόταν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐκλείπῃ ἡ Σελήνη,
Κ' εἰς σκότος καὶ ὀλολυγμοὺς κυνῶν τὴν γῆν ἀφίνῃ,
Ὁ νήπιος Ὀθωμανὸς πιστεύει ὅτ' εἰς τὸ στόμα
Ἐμπίπτει δράκοντος δεινοῦ τὸ φωτοβόλον σῶμα·
Ἐκ τούτου αἴρεται κλαγγὴ νυκτερινὴ χαλκίων
Βαρύδουπος, νὰ φοβηθῇ καὶ φύγῃ τὸ θηρίον.
Ὅ,τι ἡ βάρβαρος κλαγγὴ πρὸς τοὺς ἀτρέπτους νόμους
Τῆς φύσεως καὶ τῶν σφαιρῶν τοὺς οὐρανίους δρόμους,
Τοῦτο κ' ἡ λύσσα τῆς ὑμῶν ἀτόπου γλωσσαλγίας
Πρὸς τὰ θεσπίσματα Βουλῆς τῆς μόνης κ' αἰωνίας !

Πλησίον Σμύρνης τῆς καλῆς, ἐκεῖ ὅπου γλυκεῖα
Τοὺς ξένους μὲ τὰ κάλλη της μαγεύ' ἡ Ἰωνία,
Μεζὶτ ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐπιθυμῶν τὸν ζῆλον
Νὰ ἀνταμείβῃ τῶν καλῶν καὶ εὐγενῶν του φίλων,
Κώμην καὶ πλέθρα γῆς πολλῆς σ' ἐχάρισεν καρπίμου,
Ἐν μέσῳ χώρας εὐθαλοῦς ὡραίας πλὴν ἐρήμου.
Τὸ ἄροτρον τοῦ γεωργοῦ κινούμενον ἐκθάπτει
Ἀγάλματα ἐκεῖ θεῶν, καὶ πόλεις ἀνασκάπτει.
Ἐκεῖ ποτὲ συνέθαλλον, ἐφάμιλλοι τὸ κλέος,
Ἡ Ἔφεσος, ἡ Μίλητος, ἡ Κολοφὼν, ἡ Τέως.
Αὐτὰς τὰς αὔρας ἔπνευσαν, αὐτὸ τὸ φῶς τ' ὡραῖον
Ἔβλεπον Ὅμηρος, Σαπφὼ, Ἀλκαῖος, Ἀνακρέων.
Λέγουν τὰς νύκτας ἀοιδαὶ ἀκούονται γλυκεῖαι,
Καὶ στεναγμοὶ, καὶ λυπηραὶ βαρβίτων μελῳδίαι·
Καὶ ὅταν δάκτυλοι χορδὰς τὰς ἀοράτους κρούσουν,
Αἱ ἀηδόνες σιωποῦν, τοὺς φθόγγους των ν' ἀκούσουν.

Τὴν ὥραν ὅταν ἡ Πλειὰς πρὸς τὰς δυσμάς της νεύῃ,
Καὶ εἰς τὸν Τμῶλον ὁ γλυκὺς κορυδαλὸς ὀρθρεύῃ,
Κατάβα ὅπου αἱ σκιαὶ αἱ ἱεραὶ συχνάζουν,
Κ' ἐρώτησε νὰ σὲ εἰποῦν τί ἔχουν καὶ στενάζουν;...

Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΑΡΟΣ.

Τὸ ἔαρ τὸ γλυκὺ ἐφάνη·
Χαῖρε, ὦ φύσις θεσπεσία!
Μὲ σὲ ζωὴν ἀναλαμβάνει
Κ' ἡ τεθλιμμένη μου καρδία.

Εἰς τὰ πολύστονά μου στήθη
Σχεδὸν ἐσίγησεν ὁ πόνος,
Σχεδὸν ἡ νάρκη διελύθη
Τοῦ αἰωνίου των χειμῶνος.

Εἰς ἄλση ὅπου μὲ τὰ ῥόδα
Κομᾷ ὁ νάρκισσος, τὸ ἴον,
Περιπλανῶ μονήρη πόδα
Ὥς τις σκιὰ τῶν Ἠλυσίων.

Κ' εἰς τὴν ψυχήν μου αἴφνης τόσα
Γεννῶντ' αἰσθήματα θυμήρη,
Ὁ κόλπος τοῦ Μαΐου ὅσα
Ἄνθη εὐώδη διασπείρει.

Καὶ πᾶσα αὔρα μυροβόλος
Μοὶ λέγει ὡς φωνὴ κρυφία,
Καὶ διὰ σὲ δὲν εἶναι ὅλως
Ἀδύνατος ἡ εὐτυχία!

Καὶ λησμονῶ ὅτι Ἐκείνη,
Ὁ στέφανος τοῦ ἔαρός μου,
Ἡ καλλονὴ, ἡ εὐφροσύνη,
Ἡ Εὔα τῆς Ἐδὲμ τοῦ κόσμου,

Τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν ἀγρύπνων
Νυκτῶν μου ἡ φροντὶς, εἰς σκότη
Ἀνήλια, φρικτὰ, τὸν ὕπνον
Τὸν ἀνεξέγερτον ὑπνώττει!

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΕΣΠΕΡΑΣ.

Φεῦ! ἡ τῆς φύσεως γλυκυτέρα
Ὥρα, πασῶν ταραχωδεστέρα
Παντοῦ εἶν' ὅπου νεαρὸν βράζει
Αἷμα, καὶ νέα ψυχὴ στενάζει!
Τώρα ἐγείρονται αἱ βαρεῖαι
Θύελλαι, τώρα αἱ τρικυμίαι
Τοῦ δυσχειμέρου πρὸς ἃς ἐκεῖναι
Πόντου Εὐξείνου παίγνια εἶναι.

Τώρα τοῦ Λάτμου ἡ θεὰ σείει
Τὰς σκιὰς, τώρα δειλὴ μηνύει
Ἀκτὶς τὰ τρέμοντα βήματά της
Εἰς τὸν γλυκὺν Ἐνδυμίονά της.
Ἀπὸ τοῦ φίλου παιδὸς τοὺς κόλπους
Τὰ πτηνὰ μόλις μὲ γλυκυμόλπους
Ὠδὰς, καὶ λάμπουσα ἡ ἡμέρα,
Μόλις ἐκείνην θὰ ἀποσπάσουν
Πάλιν τὸν ἔρημον εἰς αἰθέρα,
Καὶ τὰ φιλήματα θὰ κοπάσουν!

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΟΙ.

Ὀλίγον πρὶν αὐτοῦ τοῦ κόσμου
Τὴν ἔρημον σκηνὴν ἀφήσῃ,
Καὶ θλιβερὰ ὁ φαεινός μου
Ἀστὴρ ἐντὸς τοῦ τάφου δύσῃ,

Ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου
Αὐτοὺς μὲ ὄμμα δακρυχέον,
Καὶ δι᾽ ἀγῶνός της ἐσχάτου,
Τοὺς λόγους εἶπε τελευταῖον.

—Ὦ χρυσαυγεῖς τῆς Ἰωνίας
Ἀκταὶ, τὸ πνεῦμά μου δεχθῆτε·
Σκηναὶ γηΐνου εὐτυχίας,
Ἠλύσιόν μου σεῖς γενῆτε.

Κλεινία μου, παρηγορήσου·
Ἐκπνέω, πλὴν δὲν σὲ ἀφίνω.
Ἀκόλουθος, σκιὰ πιςή σου
Καὶ ζῶσα καὶ νεκρὰ θὰ μείνω.

Ἐὰν εἰς νήνεμον ἑσπέραν,
Σύννους πλανώμενος καὶ μόνος,
Ἀκούσῃς περιπαθεστέραν
Φωνὴν εἰς ἄλση ἀηδόνος,

Βράδυνε, βράδυνε τὸ βῆμα·
Στενάζει δι' ᾠδῆς πενθίμου
Ὑπὸ τῆς ὄρνιθος τὸ σχῆμα
Τὸν ἔρωτά μας ἡ ψυχή μου.

Ἐὰν εἰς σκοπιὰν θαλάσσης
Περίλυπος ἀγκῶνα κλίνῃς,
Καὶ πρὸς τὰς κυανᾶς ἐκτάσεις
Ὄμμα ῥεμβῶδες διευθύνῃς,

Ἀπὸ τοὺς κόλπους τῶν ὑδάτων
Αἴφνης ὡς ὄναρ θ' ἀνατέλλω,
Καὶ μὲ τὸν φλοῖσβον τῶν κυμάτων
Ψιθυρισμοὺς γλυκεῖς σὲ στέλλω.

Εἴτε χειμὼν τὸν Τμῶλον δέρῃ,
Εἴτε κοιμίζον τοὺς τυφῶνας
Τὸ ἔαρ τὸ καλὸν σὲ φέρῃ
Τὰ ῥόδα καὶ τὰς χελιδόνας,

Ἂν χαίρῃς, χαίρομαι ἐπίσης,
Ἂν κλαί' ἡ λύρα σου θὰ κλαίω.
Μοῦσα ἀόρατος ποιήσεις
Περιπαθεῖς θὰ σοὶ ἐμπνέω.

Κ' ἂν εἰς τὸ σκότος τῶν νερτέρων
Ὁ Ἅδης μὲ περιορίσῃ,
Καὶ κλεῖθρα καὶ φρουρὰς Κερβέρων
Ἐπάνωθέν μου ἐπιστήσῃ,

Τὸν Ἅδην μὲ τὰ δάκρυά μου
Αὐτὸν εἰς οἶκτον θὰ βιάζω,
Ἐνῷ θρηνῶ τὸν ἔρωτά μου,
Καὶ τὸν Κλεινίαν μου θὰ κράζω,

Κλεινίαν, πάντοτε Κλεινίαν·
Διότι, φίλε, οἱ θανόντες
Εἶναι εἰς μῖσος καὶ φιλίαν
Πιστότεροι παρὰ οἱ ζῶντες!

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Ὢ ἀνατεῖλασα μὲ τὸ πρῶτον
Τῆς γῆς μειδίαμα κ' εἰς τὸν κρότον
Τῆς ὑπὸ ἔρωτα φλοισβησάσης
Πρωτοκυμάντου, γλαυκῆς θαλάσσης!
Ἂν τοὺς βωμούς σου, θεὰ, ὁ φθόνος,
Ἡ Εἱμαρμένη, ὁ μακρὸς χρόνος
Ἔσβυσαν, κ' ἦναι Ἐρώτων τάφος
Καὶ τ' ἁβρὰ Κύθηρα καὶ ἡ Πάφος,
Εἰς τὰ θεμέλια τῶν βωμῶν σου,
Κ' εἰς τὰ συντρίμματα τῶν ναῶν σου
Ῥόδον εἰς αὔρας πνοὴν ἐφύη,
Καὶ τὴν ἰσχύν σου ἔτι μηνύει·
Καὶ εἰς τὰ ἔρημ' αὐτὰ τεμένη
Ἀπὸ τὰ βέλη σου τετρωμένη
Ἀηδὼν ἔτι ἔρωτας στένει!
Πᾶν στῆθος πάλλον, πᾶσα καρδία
Βωμός σου εἶναι, ζῶσα λατρεία.
Ὅταν εἰς κόρης ὡραίας σχῆμα
Ἡ Ἑλλὰς ἄνασσαν σὲ ἐτίμα,
Καὶ γυμνὴ, κάλλος ἐνδεδυμένη,
Καὶ ἀπὸ πόθους συννεφουμένη,
Εἰς εὐχὰς νέων καρδιῶν φίλη
Προσεμειδίας μὲ ἄκρα χείλη,

Ὡς νὰ τὰς ἔλεγες, Αἱ ὀδύναι,
Τὰ βάσανά σας γνωστὰ μὲ εἶναι!
Τότε νὰ ἔζων ἤθελα τότε·
Τῆς λύρας ταύτης ὁμοῦ καὶ πρῶται
Καὶ τελευταῖαι φθογγαὶ εἶς αἶνος
Πρὸς σὲ θὰ ἦσαν ἐπτερωμένος!

ΩΔΗ ΕΠΙΘΑΝΑΤΙΟΣ.

Ἂν οὐδ' ἡ ὥρα ἡ ἀνθισμένη,
Τῆς εὐτυχίας ἡ ἐποχὴ,
Εὐτυχῆ σ' ἔκαμε, τί σὲ μένει;
Φεῦ! τί ἐλπίζεις πλέον, ψυχή;

Ἐλθὲ πρὶν κύματ' ἀγριωμένα
Φρίξουν καὶ Νότος ὁ δυσαὴς,
Ἂς καταβῶμεν εἰς τὸν λιμένα
Ἀπὸ τὸ πέλαγος τῆς ζωῆς.

Ὅποιον ἤγγισες εἰς τὰ χείλη
Καρπὸν τί εὗρες; πικρὰν σποδόν.
Ἐλπίδες, ὄνειρα, πόθοι, φίλοι,
Ὀρφανὴν σ' ἄφησαν βαθμηδόν.

Τὸν κόσμον ἄφες αὐτὸν τὸν πλάνον,
Ἡδονῶν τέρας καὶ ὀδυνῶν.
Ἰδέ! τῶν φαύλων καὶ τῶν τυράννων
Ἕρμαιον εἶναι παντοτεινόν.

Ἀλλὰ γνωρίζω ποία ἰδέα
Ἀγρία ἔνδον σὲ τυραννεῖ,
Ἥτις ἐπτόησεν καὶ γενναῖα
Στήθη ἐπίσης καὶ τἀσθενῆ.

Τρέμεις μὴ αἴφνης αὔρα γλυκεῖα
Εἰς τὸ πτερόν σου δὲν εὑρεθῇ,
Καὶ ἡ χρυσόνειρος φαντασία
Χωρὶς ἐξύπνισμα κοιμηθῇ.

Δικαίως τρέμεις, ψυχὴ δειλαία!
Φεῦ! τοῦ θανάτου εἶν' ἡ δεινὴ
Ἡ ἀγωνία μόνον βεβαία,
Τἆλλα ἀβέβαια κ' ἀφανῆ.

Ἀλλ' ὅστις μέλλει νὰ ἀποθάνῃ
Μήποτε ἔζη, ψυχή, αὐτός;
Ἐὰν δὲ ἔζη λοιπὸν τί χάνει;
Μάταιος φόβος καὶ περιττός!

Ἤδη τὸν θάνατον ἤδη βλέπει
Ἐγγύς, μὲ τόλμην τὸν θεωρεῖ·
Καὶ δὲν ἐξεύρει πλέον ἂν πρέπει
Ἢ νὰ θρηνήσῃ ἢ νὰ χαρῇ.

Ἀλλ' ἐν ᾗ δύω πλέουν ὡς νέφη
Μακρυνὰ ὄνειρα καὶ εἰκὼν
Γλυκεῖα· φεύγει κ' εἰς αὐτὰ στρέφει
Τὸ βλέμμα ἔτι ἐρωτικόν.

Οὕτως ὁ ἥλιος περὶ δύσιν,
Εἰς τὰς ἡμέρας τὰς θερινὰς,
Τὴν τερπνοτάτην ἐκλείπων φύσιν
Καὶ τὰς γλυκείας της καλλονὰς,

Ἐκτενὲς βλέμμα τὴν ἀκοντίζει,
Ἄκων καὶ μόλις ἀποχωρεῖ·
Εἰς τὸν ὁρίζοντα τριγυρίζει,
Κ' ἔτι καὶ ἔτι τὴν θεωρεῖ.

Καὶ δύων τέλος, μ' Ἔρωτ' ἀφίνει
Τὸ γλαυκὸν χάος περιφλεγὲς,
Κ' ἡ τελευταία ἀκτίς του σβύνει
Εἰς τὸ γλυκύτατον λυκαυγές!

Η ΠΑΡΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΥΣΙΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΚΑΠΟΥΚΙΝΩΝ.

Ἠ

ΣΤΡΟΦΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΥΡΩΝΑ.

Αὐτὸ τὸ μέλαθρον, ὦ ξένε,
Οὗ τινος κεῖνται λελειμμέναι
Αἱ βάσεις μόναι καὶ εἷς τοῖχος,
Οἴκου ἐρείπιον φιλτάτου,
Ἐγκρύπτει Μούσης ἀθανάτου
Ὀμφὴν καὶ ἴχνη ἐνδομύχως.

Τοῦ Βύρωνος ποτὲ γλυκεῖα
Ὑπῆρξεν αὕτη κατοικία,
Ὅτε ὁ Φοῖβος τῆς Ἑλλάδος
Πτεροφυοῦντα κύκνον ἔτι
Τὸν εἶδεν εἰς δουλείας ἔτη
Ὑπὸ τὸν βράχον τῆς Παλλάδος.

Ἀλλὰ τοὺς πόθους του δὲν στέγει
Οἶκος· τὸ ἔδαφος τὸν φλέγει.
Ὁ ἀνατέλλων καὶ ὁ δύων
Ἥλιος εὕρισκεν ἐκεῖνον
Μὲ σύννουν μέτωπον καὶ κλίνον
Ῥεμβάζοντα ἐπ' ἐρειπίων.

Κ' ἐνῷ ἠτένιζε μὲ σέβας
Καὶ μὲ πυρπολουμένας φλέβας,
'Η Μοῦσα τῷ ἀπεκαλύφθη.
Κ' ἡ ἱερά της εἰς τὰ στήθη
Τοῦ ποιητοῦ δὲν ἐκοιμήθη
Φλὸξ πλέον, ἅπαξ ὡς ἀνήφθη.

'Η ἀγανάκτησις, τὸ μῖσος,
Κατὰ τυράννων, δούλων ἴσος
Θυμὸς τὴν λύραν του ὁπλίζει.
Πῶς! ἡ φυλὴ τῶν Θρασυβούλων
Χαύνων φυλή! ἀγέλη δούλων!
Οὐδ' ἐνθυμεῖται, οὐδ' ἐλπίζει!

'Ο παιδιόθεν λογισμός του,
'Η 'Ελλὰς ἔκειτο ἐμπρός του
Νεκρὰ καὶ ἄπνους, πλὴν ὡραία.
Ἄλλη ψυχὴ ὀργᾷ πρὸς ἄλλα·
Αἱ δὲ μεγάλαι τὰ μεγάλα
Ἠγάπησαν καὶ τὰ γενναῖα.

Καὶ εἰς τὴν χώραν τὴν ὁποίαν
Διὰ τὴν ἄληκτον δουλείαν,
Καὶ τῶν δεινῶν τὸ μέγα κῦμα,
Ἐθρήν' ἡ συμπαθής του λύρα,
Τῷ προητοίμαζεν ἡ Μοῖρα
Καὶ δάφνην ἥρωος καὶ μνῆμα!

Αὐτὸ τὸ μνῆμα σεβασθῆτε
Ὅσοι τοῦ Βάαλ προσκυνεῖτε
Τὸ εἴδωλον, τὰ ἑρπετά του!
Ἐπὶ τοῦ Ἰονίου βλέπει·
Ἐκεῖθεν πρὸς τὴν γῆν σας τρέπει
Ὀργίλον βλέμμα ἡ Σκιά του.

Ἡρώων πόλις Μισολόγγι,
Εἰς σὲ οἱ ἔσχατοί του φθόγγοι
Ἐξέπνευσαν οἱ τεθλιμμένοι.
Τὸ σῶμα ἔχει ἡ Ἀγγλία·
Ἀλλ' ἡ μεγάθυμος καρδία
Εἰς σὲ καὶ τὴν Ἑλλάδα μένει.

Παρὰ τὸ φίλον του στοιχεῖον
Εὕδει τῆς λύρας ὁ Ἀμφίων,
Ὁ μέγας τῶν παθῶν ζωγράφος,
Καὶ ὅταν Νότος λιγὺς πνέῃ,
Πλησίον μελῳδεῖ καὶ κλαίει
Τὸ κῦμα, τῆς Σαπφοῦς ὁ τάφος.

Ἀπὸ τὸν βράχον τῆς Λευκάδος,
Ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Ἑλλάδος,
Δύω Σκιαὶ ὁρμοῦν, ζητοῦνται.
Ὡς ἀλκυὼν μὲ ἀλκυόνα
Εἰς τὴν βοῶσαν ἠϊόνα
Θρηνοῦν καὶ ἀνεμοφοροῦνται!

Ὕμνους, λατρείαν τῶν αἰώνων,
Μόνον ς' αὐτοὺς ἡ λύρα μόνον
Δὲν ἔδωσε τὴν εὐτυχίαν.
Μήστωρες τέχνης ἀθανάτου,
Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ θανάτου
Ἐζήτησαν τὴν ἡσυχίαν.

Ἡ φήμη τὄνομά των στέλλει
Καὶ ὅπου πρῶτον ἀνατέλλει
Καὶ ὅπου δύνει ἡ ἡμέρα.
Ἀλλ' ἴσως τόσον τὸ γλυκύ των
Ἆσμα δὲν ἔθελγεν, ἂν ἦτον
Ἡ λύπη των ὀλιγωτέρα.

Τῆς τυφλωθείσης ἀηδόνος
Ῥέει γλυκύτερος ὁ στόνος,
Εὐστροφωτέρα ἡ φωνή της.
Ἀπὸ δεινὸν δ' ὀστρέου πάθος
Εἰς τοῦ Ὠκεανοῦ τὸ βάθος
Ἐκφύεται ὁ μαργαρίτης!

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΒΡΑΪΜΗ

Η

ΣΑΤΡΑΠΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΗΡΩΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Ὅταν οἱ ἥρωες τοῦ Ἀγῶνος
Τὴν τελευταίαν πνέουν ἀπόνως
Πνοὴν τοῦ βίου, πᾶς τις, ὡς ἔχει,
Ἕλλην, ἐκλείπων τὰ ἔργα, τρέχει,
Τὸν χρηστὸν ἄνδρα ἔσχατον ἤδη
Ποθῶν νὰ ἴδῃ.

Δόξης μειδίαμα βασιλεύει
Περὶ τὰ χείλ'· ἡ ψυχὴ δ' ἀπέβη
Πέραν εἰς νήσους τὰς ἀτλαντίδας
Μακάρων, ὅπου ὁ Λεωνίδας,
Ὅπου ὁ Βότσαρης, Κυριακούλης
Ζῇ καὶ Μιαούλης.

Οὕτως ἐθάνετε σεῖς μεγάλοι,
Κολοκοτρώνη, Μαυρομιχάλη.
Ἡ Ἑλλὰς θρῆνον μητρὸς θρηνοῦσα,
Σᾶς ἠκολούθει νεκροπομποῦσα,
Καὶ μέν' ἡ μνήμη σας ὑμνουμένη,
Εὐλογουμένη.

Κ' εἰς τὸν νεκρόν σου, ὦ Ἰβραΐμη,
Πολλοὶ ἐφώναξαν, οἴμοι! οἴμοι!
Ἀλλ' ἦτο μόνον θρῆνος χειλέων.
Πολλῶν τὸ ὄμμα ἐπρίσθη κλαῖον·
Ἀλλ' ἦσαν μόνος κλαυθμὸς ὀμμάτων
Τὰ δάκρυά των.

Κλαίουν τ' ἀνδράποδα τῆς Νουβίας,
Αἱ παλλακαὶ τῆς Ἀβυσσινίας
Ἅμιλλαν βάλλουν εἰς τὰς φωνάς των,
Καὶ τρέμουν ἔτι μὴ ὁ πασσᾶς των,
Τὰ γοερά των δὲν εὕρῃ μέλη
Καθὼς τὰ θέλει.

Εἷς μόνος ἤθελεν εἰς σὲ κλαύσει,
Ἂν δὲν ἀπέθνησκε προτοῦ παύσῃ
Νὰ ζῇ, εἷς μόνος, ὁ γηραιός σου
Πατήρ· πλὴν τώρα ὁ θάνατός σου
Ὡς τῶν πολλῶν τι ὄναρ ἀγρίας
Ἦλθε μανίας (α).

Ὦ ματαιότης τῶν ἐπιγείων!
Ἡ πομπὴ αὕτη τῶν μεγαλείων
Ὡς μία Νείλου πλημμύρα πᾶσα
Ἡ ἀναβᾶσα καὶ καταβᾶσα,
Ὡς μία Νείλου πλημμύρα ἦτον
Ὅλ' ἡ πομπή των.

(α) Ὁ Μεχμὲτ Ἀλῆς ὑπῆρχε τότε παράφρων.

Ἀνὰ τὴν Αἴγυπτον γλαυκοτάτων
Πάντος ἐστράφη εὐρὺς ὑδάτων·
Πλὴν μὴν διῆλθε, κ' ἀντὶ θαλάσσης
Νὲ νησιζούσας φαιδρὰς ὀάσεις,
Τὸ ὄμμα βλέπει τοῦ ὁδοιπόρου
Πληθὺν βορβόρου.

Τὸ σαθρὸν κράτος ὁ ὑπερείδων
Κίων κατέπεσες, Ὀσμανλίδων
Ὁ τελευταῖος· εἰς ἀπολέμων
Ὄχλον σὺ μόνος τὰς τῶν πολέμων
Δεινὰς ἐγνώριζες κυβιστήσεις,
Δεινὰς ὀρχήσεις.

Τὸ κακὸν μέγας, τὸ καλὸν στεῖρος,
Δειλὸς δὲν ἦσουν, δὲν ἦσουν ἥρως.
Ἐντὸς τοῦ στήθους σου τοῦ βαρβάρου
Μαλερὰν ἔκαιε πῦρ Ταρτάρου,
Ναί! ὡς ἐκεῖνο τὸ τῆς γεέννης,
Ὅπου θὰ μένῃς!

Ἐκεῖ τὸ μαῦρον σκότος, τὰς γλώσσας
Τοῦ πυρὸς ὅταν ἴδῃς, τὰς τόσας
Ὅταν ἀκούσῃς βοὰς τοῦ θρήνου,
Νὰ μὴ θυμώσῃς! τοῦ Ναβαρίνου
Δὲν εἶν' αἱ φλόγες, οὐδὲ ὁ θρῆνος,
Τοῦρκε! ἐκεῖνος.

Καὶ ἂν ἴδῃς τοῦ Κολοκοτρώνη,
Τὴν μορφὴν στίλβουσαν ἐν χιόνι
Ἐσθῆτος, Ἄνω εἰς Δόξης Ὄρος,
Νὰ μὴ τρομάξῃς! ὁ λευκοφόρος
Δὲν σ' ἑτοιμάζει ἔνεδραν ἄλλην
Καὶ ἧττας πάλιν!

Στρατοὶ Ἀσίας οἱ λευγαλέοι
Φθάνουν, δὲν στρέφουν ὀπίσω· νέοι
Τοὺς διαδέχονται— καὶ ἐκεῖνοι!
Τότ' ἡ Λιβύη ὡς νέφη χύνει
Τὰ μαῦρα τέκνα της, κ' ἡ ἀνδρεία
Ἑλλὰς ὁμοία

Μὲ ναῦν παλαίει, καθ' ἧς ματαία
Ἡ λύσσα ἔπνευσε τοῦ Βορέα,
Εἶτα ὁ Νότος ἐπιστρατεύει
Νωπὸς, ἀκμαῖος, κ' ἐπισωρεύει
Ἀστραπὰς κύματα καὶ θυέλλας,
Καὶ εἶναι μέλας

Πόντος ὁμοῦ κ' οὐρανός· και σκότους
Πλὴν ἀναμέσον τριπλοῦ, κ' εἰς κρότους
Κεραυνῶν, δρόμον ἡ ναῦς ἀνοίγει
Κινδύνου· ὅλοι εἶπαν, Ἐπνίγη!
Αὐτὴ δ' ἐν ὅρμῳ καὶ γῆς ἀγκάλῃ
Ἄγκυραν βάλλει!

ΣΤΡΟΦΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ. (α)

Ὦ Ἐλευθερία ἥτις θρόνον σου τὰς Θερμοπύλας
Ἔχεις ἢ τῆς Σαλαμῖνος τὰς γλαυκώφρυδας ἀκτὰς,
Καὶ ἐκεῖθεν ὡς ὁ Φοῖβος κατὰ πρῶτον ἀνατεῖλας,
Μὲ ἀκτῖνας εἰς γενναῖα στήθη λάμπεις ἐφικτὰς,
Κ' εἰς ἐμὲ χρυσοῦν ἓν βέλος πέμψον, ὦ θεὰ, φωτός σου,
Κ' εἰς ἀνάξιον δὲν θέλει πέσει στῆθος, βεβαιώσου.

Ἐπλημμύρει ἡ Ἀσία μὲ τὰ βάρβαρά της σμήνη
Τὴν Ἑλλάδα τῆς ὁποίας τὸ ἐλεύθερον μισεῖ·
Ἡ ἐλπὶς τοῦ κόσμου εἶχεν εἰς ὀλίγων χεῖρας μείνει,
Ὅμως μετὰ τῶν ὀλίγων τούτων συνεμάχεις Σὺ,
Καὶ τὸ κομητολαμπές σου, κομητόμηκές σου ξίφος
Ἐξωλόθρευσε μυρίων μυριάδων ἐχθρῶν στίφος.

Ἀθανάτου θεᾶς ἔχεις καὶ ἀνάστημα καὶ εἶδος.
Τὸ ἀῤῥενωπόν σου κάλλος πόῤῥω κεῖται τῆς τρυφῆς.
Τὸ μεσόφρυόν σου εἶναι θρόνος φόβου καὶ ἐλπίδος,
Οὐρανὸς γαληνιαῖος ἐναλλὰξ καὶ συννεφής.
Κτείνεις ἐνταυτῷ καὶ σώζεις, ἐπειδὴ ὑπάρχεις μία
Κ' ἡ αὐτὴ τυράννων μάστιξ καὶ λαῶν παραμυθία.

(α) Αἱ στροφαὶ αὗται ἐλήφθησαν ἐκ τμήματος ἐκτενεστέρου ἐκδοθέντος κατὰ πρῶτον τῷ 1847.

Τοὺς τυράννους δ' ὡς πατάξῃς καὶ τὰ στίφη των σκορπίσῃς,
Ἀναπαύεσαι εἰς ἄνθη παίζουσα μετὰ βρεφῶν.
Ἀλλ' ἐνῷ ἀθῶα παίζῃς, ἐὰν κίνδυνον νοήσῃς,
Ὡς κορυφουμένη αὖρα ἥτις καταντᾷ τυφών,
Ὀλολύζουσα προβαίνεις, κ' οἱ ἐπιβουλεύοντές σε
Ἀπελπίζονται ταχεῖαν, δεινὴν τόσον βλέποντές σε.

Σὺ ἀκμάζουσαν παρέχεις, εὐανδροῦσαν τὴν Πατρίδα.
Ἡμιθέους ἔχεις τέκνα καὶ τροφίμους εὐγενεῖς.
Μόνη τοὺς ὁπλίζεις, μόνη παραδίδεις τὴν ἀσπίδα,
Κ' ὡς ἡ Σπαρτιᾶτις μήτηρ τὰν ἢ ἐπὶ τὰν φωνεῖς.
Καὶ ἀντὶ τὸ μητρικόν σου στέργηθρον νὰ μαλακύνῃ
Τὰς ψυχάς, ἀπ' ἐναντίας τὰς ἀνδρίζει καὶ θαρσύνει.

Σὺ τὸ φρόνημα ἐξαίρεις, εὐγενίζεις τὰς καρδίας,
Τὴν διάνοιαν εὐρύνεις, καὶ ποιεῖς τὰ εὐτυχῆ
Εὐνοούμενά σου ἔθνη μουσοτρόφους Πιερίας,
Ἥλιος τῆς ἐπιστήμης, τῆς ποιήσεως ψυχή.
Εἴτις τέρψις ἐν τῷ βίῳ, μετὰ σοῦ, θεά! καὶ κάλλη
Λάμπουν ἀρετῶν παντοῖα, καὶ χαρίτων ἔαρ θάλλει.

Μὲ τὰ κύματά της ὅλα συνεκάλυψεν ἡ λήθη
Τὰς ἑκατομπύλους Θήβας, τὴν ἀρχαίαν Νινευΐ.
Χοῦς ἀνώνυμος ἐμπρός μας κεῖνται, σεσηπότες λίθοι,
Ὅθεν πᾶσα ἥτις πνεύσῃ, πᾶσα ἥτις διαβῇ
Αὖρα συγκυκᾷ μὲ κούφην πτέρυγα, πρὸς χλεύην μόνην,
Τοῦ τυράννου καὶ τοῦ δούλου τὴν συμπεφυρμένην κόνιν.

Πλὴν τὸ σκότος τῶν αἰώνων, ὅπου πρὸ πολλοῦ κοιμῶνται,
Διακόπτουσι πολλάκις θλιβεραὶ ἀναλαμπαί,
Καὶ εἰς τὴν ἐκπεπληγμένην φαντασίαν παριστῶνται
Δεῖπνα Βαλτασσάρων, κῶμοι, μυριόδουλοι πομπαί,
Ἱκετῶν οἰκτραὶ δεήσεις, καὶ τυραννικῶν στομάτων
Καγχασμοί, καὶ μετὰ ταῦτα οἰμωγαὶ κωφαὶ θυμάτων.

Καὶ ὁ θεατὴς μὲ φρίκης στέφανον τὸ μέτωπόν του
Ἐζωσμένον φέρει, βλέπων μὲ τὸ ὄμμα τοῦ νοὸς
Καὶ τῆς φαντασίας ἴσας μὲ τὰ κύματα τοῦ πόντου
Γενεὰς παρῳχημένας ἀνωνύμως, ἀκλεῶς,
Ἐπειδὴ ὁ τεθλιμμένος βίος των ὑπῆρξε μία
Συνεχής, μακρὰ πρὸς τέρψιν ἑνὸς μόνου ἀγωνία.

Ἀλλ' ἀκούσματα τοιαῦτα δὲν παρέχει οὐδὲ θέας
Ὁ φαιδρὸς τῶν ἐρειπίων δαίμων, ὅστις ἐνοικεῖ
Εἰς τοὺς πνέοντας γαλήνην τόπους, ἔνθα τῆς ἀρχαίας
Κεῖτ' Ἑλλάδος ἐλαχίστη πόλις δημοκρατική.
Ἐλαφρός, γλυκὺς ὁ ὕπνος εἶν' ἐδῶ τῶν ἐλευθέρων·
Διαρκεῖς τὸν ἀναψύχουν αὖραι εὐκραῶν ἀέρων.

Μ' ἀφελὲς ἐδῶ τὰς ὄψεις θέαμα εὐθὺς προσβάλλει
Ἡ παλαίστρα τῶν ἐφήβων, ἡ τοῦ δήμου ἀγορά,
Τοῦ λευκοῦ Ἀμφιθεάτρου ἡ κυκλοτερὴς ἀγκάλη,
Κ' ἁρμονία ἐκ μαρμάρου συμπαγής, τὰ ἱερὰ
Τῶν θεῶν ὅσοι ἐντός των ἐτιμῶντο, πρὶν λατρεία
Μόνη των ἡ Τέχνη μείνῃ καὶ ἡ Μεγαλοφυΐα.

Καὶ ἡ πότνια ὁπόταν ἀργυρολαμπὴς Σελήνη
Ἐπὶ τῶν λευκῶν μαρμαίρῃ ἐρειπίων εὐμενής,
Καὶ ὁ Ἕσπερος σιμά της ἀκτινοβολῇ, γαλήνη,
Δρόσος τόση ἐφ' ἁπάσης βασιλεύει τῆς σκηνῆς,
Ὥστ' ἐγγὺς θεοῦ καὶ πνεῦμα ἀποκόσμιόν τι μένει
Ἡ ψυχὴ ἀπὸ ἐκστάσεις ἐκτενεῖς μεθυσκομένη.

Τόση καὶ μετὰ αἰῶνας τῆς ἐλευθερίας εἶναι
Ἡ ἀδάμαστος μαγεία! Δόξης ζώπυρον μακρὸν
Εἰς τὰ στήθη τῶν δρώντων κεῖνται αἱ ἁπλαῖ ἐκεῖναι
Δημοκρατικαὶ ἐπαύλεις, καὶ οἱ τάφοι τῶν νεκρῶν
Ὑπὲρ πᾶσαν φωνὴν ζῶσαν εὐγλωττότερον λαλοῦσι
Πρὸς τὸν νοῦν ὅστις νὰ ἴδῃ δύναται καὶ νὰ ἀκούσῃ.

Τὸ ἀποδημῆσαν Πνεῦμα ἐξ Ἑλλάδος εἰς σὲ τώρα
Ὤκησε, καὶ ὑπὸ λάμψιν οὐρανῶν διηνεκῆ,
Μὲ γλαυκῶν πτερύγων ἶριν σὲ περισκιάζει, χώρα
Τῶν μακάρων καὶ ὀλβίων, Ἀτλαντὶς Ἀμερική!
Καὶ ἐν σοὶ ἡ παλαιά της ἀρετή, ἥτις ὑμνεῖται,
Ἀμυδρῶς κ' ὡς ἐν ἐσόπτρῳ ἄγαλμα σκιαγραφεῖται.

Ὡς τὸ ἀρτοφόρον δένδρον τὸ ἐντός σου ὡριμάζον,
Ἡ ἐλευθερία ἄρτον ζωῆς φέρ' ὑγιεινὸν
Εἰς τὰ τέκνα σου, καὶ ὅλας τὰς ἀκτάς σου προσπελάζον
Κῦμα δύω βαθυῤῥόων, ἀχανῶν ὠκεανῶν,
Σὲ χωρίζει ἐξ Εὐρώπης ἔνθεν τῆς παρηκμακυίας,
Κ' ἔνθεν ἐκ τῆς δουλοτρόφου καὶ παλίμπαιδος Ἀσίας.

Ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἡ μία πάντοτε κεκυρτωμένη·
Πάντοτε τὸ μέτωπόν της βρέχει δουλικὸς ἱδρώς.
Ὕβρεις, αἰκισμούς, τὰ πάντα δέχεται καὶ ὑπομένει
Μὲ ἀπάθειαν Βραχμᾶνος Γυμνοσοφιστοῦ ἀνδρός.
Καὶ ἀνίκανος τὸν βίον ν' ἀπολαύσῃ τὸν παρόντα,
Ὀνειρεύεται μελλόντων κόσμων ἀγαθὰ ἀπόντα.

Καὶ εἰς σὲ, Εὐρώπη, ἄστρον τῶν ἐθνῶν, κ' εἰς σὲ ἀκόμα
Τὴν λαμπρὰν, τὴν ἐλευθέραν, τὴν λογίαν, τὴν σοφὴν,
Διακρίνει τοῦ ἐμπείρου λάμψιν κίβδηλον τὸ ὄμμα.
Ὄχι! εἰς τῆς Τυραννίας τὴν Γοργόνειον μορφὴν
Πώποτε δὲν προσηρμόσθη πρὸς ἀπάτην τῶν νηπίων
Τῆς ἐλευθερίας τόσον προσφυῶς τὸ προσωπεῖον!

Ὅστις, ὦ Ἑλλὰς, σὲ εἶδεν εἰς τῆς δόξης σου τὸν θρόνον,
Ὅτε ὁ ἀστὴρ τῆς Σπάρτης ἔλαμπε καὶ Ἀθηνῶν,
Δὲν ἐμπόρει νὰ πιστεύσῃ ὅτ' εἰς τὴν ῥοὴν τῶν χρόνων,
Δούλη ἔμελλες νὰ μείνῃς ταπεινὴ τῶν ταπεινῶν.
Κ' ὅστις τὴν κατάπτωσίν σου εἶδ' ἐγγύθεν τὴν μεγάλην,
Δὲν ἐμπόρει νὰ πιστεύσῃ τὴν ἀνέγερσίν σου πάλιν.

Τόσον θεσπεσίως ἦτο λαμπροτάτη ἡ ἡμέρα,
Καὶ τὸ σκότος τόσον μέγα καὶ βαθὺ τὸ ἐπελθόν.
Πλὴν ἀλλὰ ἠγέρθης πάλιν ἐν τῷ κόσμῳ ἐλευθέρα,
Καὶ ὁμοί' ἀνθρώπου ὅςτις τὰ ἐντάφι' ἀπωθῶν
Σάβανα, εἰς τῶν γνωστῶν του φαίνεται τὴν συνοδίαν
Θάνατον ὑπολαβόντων τὴν μακρὰν λειποθυμίαν.

Ἀλλ' ἐὰν, Ἑλλὰς, δὲν μέλλῃς ἡ περιφανὴς νὰ γίνῃς
Πρωταθλήτρια ἐκείνη εἰς πᾶν ἔργον εὐγενὲς,
Ἂν σκιὰ Ἑλλάδος μόνον καὶ σμικρὰ ἐν σμικροῖς μείνῃς,
Ἕρμαιον τοῦ ξένου τούτου ἢ ἐκείνου ἀσθενὲς,
Εἴθε μ' ἤθελες ποτέ σου ἐκ τοῦ τάφου ἀνακύψει!
Εἴθε ἤθελεν ἡ λήθη αἰωνίως σὲ καλύψει!

Ἀλλὰ ὄχι! εἰς τὰ στήθη τῶν υἱῶν σου ψυχὴ πάλλει
Μεγαλόσπλαγχνος, γενναία τοῦ ἡρωϊσμοῦ τροφὸς,
Ὅπου τῆς μαγευτικῆς σου φύσεως τὰ θεῖα κάλλη
Ζῶσι καὶ ἀνταναχλῶνται ὡς ἐν ὀφθαλμῷ τὸ φῶς,
Ὅπου τῆς ἐλευθερίας ἡ φωνὴ κωφὴ δὲν μένει,
Ἀλλ' ἐκ βάθρων τὴν καρδίαν σείει καὶ κατακραδαίνει.

Δούλη ἦτον ἡ πατρίς μου, ἀλλ' ἡ θέα της νὰ φέρῃ
Ἤρκει πάλιν εἰς τὰ στήθη καρποὺς δόξης θαυμαστοὺς,
Καὶ πολλοὶ ἐλευθερίαν ἦλθον ἀπὸ ξένα μέρη
Καὶ ἐθήλασαν πολλάκις εἰς τῆς δούλης τοὺς μαστούς.
Ἄλλοι δὲ τὰς συμφοράς της μέλψαντες ἀξίως μόνον,
Ἔσωσαν τὸ ὄνομά των ἐκ τῆς λήθης τῶν αἰώνων. (α)

Τίς τὰ διεσκορπισμένα θέλει περιλάβ' εἰς μίαν
Πατρικῆς στοργῆς ἀγκάλην τέκνα μου τὰ εἰς πολλὰς
Χώρας καὶ λαῶν οἰκήσεις; τίς τοιαύτην τὴν καρδίαν
Φέρ' ὑπὸ τὰ στήθη; οὕτω λέγει ἡ Πατρὶς Ἑλλὰς,
Καὶ τὰ δάκρυά της, πόθου τὰ ὁποῖα πηγὴ τρέφει,
Καταπίπτουσιν ὡς δρόσου σταλαγμοὶ ἀπὸ τὰ νέφη·

(α) Ἴσως αἱ εὐγλωττότεραι σελίδες τοῦ Σατωβριάνδου, Δελαβίγνου, Βύρωνος κ.τ.λ. εἶναι ὅπου θρηνοῦσι τὴν δούλην καὶ νεκρὰν κατὰ γῆς κειμένην Ἑλλάδα.

Ὡς ἐαρινῆς ἡμέρας ὄμβρος, ὅτε εἰς ἀνθῶνας
Πορτοκαλεῶν ἐμπίπτον ὕδωρ νεκταροσταγὲς
Ἐξυπνᾷ τὰς εὐωδίας πέριξ, καὶ τὰς ἀηδόνας
Πανημέριον εἰς ὕμνους ἐρεθίζει λυκαυγές.
Καὶ αἰσθήματα ὁμοίως μελαγχολικῶς θυμήρη
Ἡ Ἑλλὰς μὲ τὰ ἁγνά της δάκρυα μᾶς διεγείρει.

ΕΙΣ ΕΝ ΑΣΤΡΟΝ.

Ὦ σὺ 'ποῦ εἰς αἰθέρος τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις
Δι' ἀμυδροῦ ὁρᾶσαι φωτὸς καὶ ἀβεβαίου,
Ὡς ὄστρακον λευκάζον εἰς τὸν βυθὸν θαλάσσης,
Χανόμενον καὶ πάλιν φαινόμενον ἐκ νέου·

Ἐὰν ὁ μέγας οὗτος σωρὸς τῶν ἀδαμάντων
Τὸ ἄκρον τῆς ἐσθῆτος ἀποτελῇ τοῦ Πλάστου,
Σὺ τοῦ κρασπέδου εἶσαι τοῦ Ποιητοῦ τῶν πάντων
Σμικρὸς ἀδάμας ςίλβων εἰς τὰς πυκνὰς πτυχάς του.

Ἢ ἂν δὲν ἦν' ἐσθής του, ἀλλὰ βωμὸς προχέων
Ἀείῤῥοον φῶς λύχνων χιλίων καὶ χιλίων,
Λαμπὰς μικρὰ σὺ εἶσαι, εἰς πεῖσμα τῶν βορέων
Ἄσβεστον συντηροῦσα τὸ φέγγος σου τὸ θεῖον.

Ἢ ἂν ὁ θόλος οὗτος τοῦ στερεώματός του,
Κατάστιλπνος ἐκ λίθων σμαράγδου καὶ σαπφείρου,
Δὲν ἦναι οὔτ' ἐσθής σου χρυσῆ, οὔτε βωμός του,
Ἀλλὰ σωρεία κόσμων ἐκτάσεως ἀπείρου·

Σὺ τότε ζωογόνος πηγὴ φωτὸς καὶ κάλλους,
Ἥλιος εἶσαι φέρων πλανήτας κινουμένους,
Καὶ πᾶς σου δὲ πλανήτης ὑποπλανήτας ἄλλους,
Ὡς πρὸς μητέρα ὄρνεις μικροὺς συσσωρευμένους.

Καὶ φέρεις λοιπὸν, γίγα, ἐπὶ εὐρέων νώτων
Καὶ γαίας καὶ θαλάσσας, καὶ λόφους καὶ πεδία,
Καὶ μυριάδας ἴσως ἀστέων πολυκρότων·
Πλὴν ποία των ἡ τύχη, καὶ τίς ἡ ἱστορία ;

Καὶ τὰ ἐν σοὶ, ὦ κόσμε, ὡς τὰ ἐνθάδε ῥέουν ;
Γεννῶνται μυριάδες, καὶ θνήσκουν μυριάδες,
Καὶ μυριάδες χαίρουν, καὶ μυριάδες κλαίουν,
Καὶ νυμφικαὶ μαρμαίρουν καὶ νεκρικαὶ λαμπάδες ;

Τίς νόμος τῶν υἱῶν σου τὰ δίκαια εὐθύνει ;
Ἁγνὴ ἐλευθερία εἰς τὰς βουλάς των ἄρχει,
Ἢ ὁ λαός σου γόνυ πρὸ τῶν τυράννων κλίνει,
Καὶ θῦμα τοῦ κρατοῦντος ὁ ἀσθενὴς ὑπάρχει ;

Κ' ἐνῷ ὁ ὀφθαλμός μου, ὦ ἄστρον, σ' ἀτενίζῃ,
Σὲ διαπρήσσουν ἴσως στρατεύματα καὶ στόλοι·
Ὑπὸ τὰ βήματά των τὸ ἔδαφός σου τρίζει,
Καὶ μάχαι συγκροτοῦνται, καὶ πίπτουν στρατοὶ ὅλοι.

Καὶ ὅμως τόσα ὄντα, βοὴ καὶ τύρβη τόση,
Ἐντὸς στενῶν τὰ πάντα ἐγκλείονται ὁρίων·
Πέραν δὲ τούτουν μένουν νεκρὰ, καὶ σιωπῶσι,
Κ' εἰς ἓν σμικρὸν τὰ πάντα συγχέονται σημεῖον.

Καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο 'ποῦ στίλβει εἰς τὰ ὕψη,
Κ' οὐδέποτε ἢ θέσιν ἢ ὥραν δὲν ἀλλάσσει,
Ἂν ἔλθῃ νὺξ κ' ἐκεῖνο δὲν ἔλθῃ, τί θὰ λείψῃ;
Εἷς κόκκος εἰς τὴν ἄμμον, ἓν φύλλον εἰς τὰ δάση!

Ὦ ἄστρον, ἀνατέλλεις αἰώνια καὶ δύεις,
Κ' εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἄστρων ἡμεῖς σὲ παρορῶμεν.
Πιστῶς τὴν ὡρισμένην ὁδόν σου διανύεις,
Καὶ εἶσαι ἢ δὲν εἶσαι ποτὲ δὲν ἐρωτῶμεν.

Ἡ νὺξ ὅταν ἐπέλθῃ, ὡσὰν δειλή τις κόρη
Ἔσχατον σὺ τῶν ἄστρων μὲ συστολὴν προκύπτεις·
Γλυκοχαράζει μόλις, κ' ὀπίσω εἰς τὰ ὄρη
Σὺ πρῶτον ἀπὸ ὅλα τὸ πρόσωπόν σου κρύπτεις.

Ἀνώνυμον σ' ἀφῆκε ὁ Ἄργος ἀστρονόμος,
Πλὴν σὺ ἐπανατέλλεις ἀείποτε ὡραῖον,
Κ' εἰς τὸν γλαυκὸν αἰθέρα μαρμαίρεις, ἄστρον· ὅμως
Θὰ ἔλθῃ νὺξ ὁπόταν δὲν θ' ἀνατείλῃς πλέον!

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥΜΟΥ ΗΛΙΑ ΤΑΝΤΑΛΙΔΟΥ ΣΤΕΡΗΘΕΝΤΟΣ ΤΗΝ ΟΡΑΣΙΝ.

Τὸ βῆμά μου πρὸς τὸν ναὸν
Τὸν ἅγιόν σου φέρω,
Κ' εἰς σὲ τὸν ὕψιστον Θεὸν,
Τὸν ἐταστὴν τῶν καρδιῶν,
Τὴν δέησίν μου αἴρω.

Εἷς φίλος μου, εἷς ἀδελφὸς,
Ὦ Πάτερ, ἀδικεῖται.
Γλυκὺς, ἐνάρετος, σοφὸς,
Αἴφνης ἀπώλεσε τὸ φῶς,
Κ' εἰς μέλαν σκότος κεῖται.

Τὴν ὅρασιν ἔχουν φανὸν
Εἰς τῆς ζωῆς τὸν δρόμον
Τὰ κήτη τῶν ὠκεανῶν,
Τὰ πλήθη τῶν μικρῶν πτηνῶν,
Τὰ σμήνη τῶν ἐντόμων.

Τὸ ἔντομον τὸ λογισμὸν
Στερούμενον καὶ κρίσιν,
Στίλβοντα φέρει ὀφθαλμὸν,
Καὶ μὲ χαρὰν καὶ θαυμασμὸν
Ἀντανακλᾷ τὴν κτίσιν.

Ὁ ἀρετῶν ἐγὼ γυμνὸς
Ἐγνώρισα ἐκεῖνον·
Ἦτον ὡς ἄγγελος σεμνὸς,
Ἥμερος δὲ ὡς ὁ ἀμνὸς,
Ἁγνὸς δὲ ὡς τὸ κρίνον.

Κ' ἐδείκνυε πῶς ἐκτραφεὶς
Ὁ κύκνος οὗτος μέλλει,
Ὀρφεὺς ποιήσεως σοφῆς,
Νὰ ψάλῃ ᾄσματα τρυφῆς,
Καὶ ἁρμονίας μέλη.

Τέρψις του νῦν οἱ στεναγμοὶ,
Τὰ δάκρυα τρυφή του.
Ἀφότου, ὦ πικρὰ στιγμή!
Ὠρφάνευσαν οἱ ὀφθαλμοὶ
Φωτὸς οἱ χαρωποί του,

Νὰ κλαίωσι νυχθημερὸν
Ἡ δύναμις τοὺς μένει,
Ὡς ἄντρα σκοτεινὰ, νερὸν
Ὅθεν ἐκρέον ζοφερὸν
Τὸ ἔδαφος ὑγραίνει.

Καὶ ἔχει δίκαιον, Θεέ!
Διότι νέος ἦτον,
Κ' αἱ τῶν ὀμμάτων του, οὐαί!
Κόραι ὑπῆρχον ἀγλααὶ
Καθέδραι τῶν χαρίτων.

Πῶς νὰ διέλθῃ τὴν πικρὰν
Τοῦ βίου του πορείαν,
Ἁπάσης ἡδονῆς μακρὰν,
Εἰς φύσιν κείμενος νεκρὰν
Κ' εἰς νύκτα αἰωνίαν;

Πῶς νὰ ἀκούῃ τὰς τρανὰς
Φωνὰς τῆς εὐθυμίας,
Τοὺς κώμους, τὰς ἑσπερινὰς
Πλήρεις γελώτων ἡδονὰς
Τῆς νέας ἡλικίας;

Πῶς ν' ἀνατέλλῃ ἡ αὐγὴ,
Καὶ νὰ μὴ τὴν προσβλέπῃ;
Πῶς ἔαρ ν' ἀπολαύ' ἡ γῆ,
Καὶ τ' ἄνθη της τὰ δροσαυγῆ
Ἐκεῖνος νὰ μὴ δρέπῃ;

Ὦ Πάτερ, εὔσπλαγχνος φανοῦ,
Καὶ δός του τὴν ὑγείαν.
Κ' εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ταπεινοῦ
Ἐμοῦ καὶ τέκνου σου κοινοῦ
Δὸς τὴν παρηγορίαν!

Ἔχεις (τί σοι ἐπιπροσθεῖ;)
Τὴν δύναμιν μεγάλην·
Ὁ οὐρανὸς ἂν σκοτισθῇ,
Ὁ Ἥλιος ἐὰν σβεσθῇ,
Σὺ τὸν ἀνάπτεις πάλιν!

Σὺ, ὅστις πάλαι βουληθεὶς
Τὸν κόσμον νὰ παράξῃς,
Εἶπας, κ' ἐφάνησαν εὐθὺς
Ἡ γῆ, τῶν ἄστρων ἡ πληθὺς,
Τῶν Χερουβὶμ αἱ τάξεις.

Καὶ ὡς μελλόνυμφος βροχὴν
Σκορπίζων νομισμάτων,
Εἰς πᾶσάν των πτεροῦ πτυχὴν
Ἔῤῥιψας μ' ἀφειδῆ ψυχὴν
Ζεύγη χρυσῶν ὀμμάτων.

Καὶ ὅταν τὰ προστάξῃς Σὺ
Ἐμπρός σου νὰ ταχθῶσι,
Οἱ τῶν πτερύγων των ταρσοὶ
Ὡς πολυέλαιοι χρυσοῖ
Τὸ φῶς ἀντανακλῶσι.

Καὶ τόση εἶναι τοῦ φωτὸς
Ἡ ἔλλαμψις ἐκείνη,
Ὥστε ἀδύνατον θνητὸς
Ἀπὸ μητέρα γεννητὸς
Αὐτὴν νὰ ὑπομείνῃ!

ΨΥΧΗ ΔΡΑΠΕΤΙΣ.

Εἰς ἕνα ἀπὸ τῆς Ἐδὲμ τοὺς χλοερούς λειμῶνας,
Ἐκάθισαν δύω ψυχαὶ παρθένων κατὰ μόνας,
Ὁμήλικες, ὁμόφρονες, καὶ ὅμοιαι τὰ κάλλη·
Αὐτὰ ἡ μία ἔλεγε, καὶ ἤκουεν ἡ ἄλλη.

Ἐπῆγα εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν μου, ἐπῆγα·
Ὡς νὰ κατῴκουν πνεύματα ἐντὸς τὸ πᾶν ἐσίγα.
Ἡ αὖρα μόνον, ἡ ψυχρὰ τοῦ φθινοπώρου αὖρα
Ἐσάρονε τὰ δώματα τὰ ἔρημα καὶ μαῦρα.
Οἱ πλάτανοι τῆς σκυθρωπῆς αὐλῆς ἐφυλλοῤῥόουν·
Τὰ φύλλα κυλινδούμενα ἐπὶ τῆς γῆς ἐθρόουν·
Καὶ ἡ θρηνώδης ἔῤῥεεν ἐν μέσῳ κολυμβήθρα,
Καὶ οἱ ἰχθύες ἔπαιζον εἰς τ' ἀργυρᾶ της ῥεῖθρα.
Τὸ ὕδωρ δὲ ἀναπηδῶν μὲ συριγμὸν καὶ ῥοῖζον,
Καὶ ῥεύματα τοξοειδῆ κρυστάλλου σχηματίζον,
Ἐκαμπυλοῦτ' ὡς ἡ χρυσῆ τῶν Ἀρχαγγέλων πτέρυξ,
Κ' ἐσκόρπιζεν ἀδάμαντας καὶ μαργαρίτας πέριξ.
Ποσάκις εἰς τὸ χεῖλός της ἐκάθισα παιδίον,
Καὶ τὴν μορφήν μου ἔβλεπα ἐντός της κ' ἐμειδίων,
Ἢ ἔβλεπα τὴν ἶριδα τῶν πιπτουσῶν σταγόνων,
Καὶ μάταιον κατέβαλλα νὰ τὴν συλλάβω πόνον!
Ποσάκις μετὰ κάματον καὶ παιδιώθη μόχθον
Ἀπεκοιμήθην ἥσυχα εἰς τὸν γλυκύν της ῥόχθον,

Καὶ πάλιν εἰς τοὺς ὕπνους μου παρίσταντο ἐκ νέου
Οἱ γέλωτες, καὶ ἡ φαιδρὰ εἰκὼν τοῦ ὑμεναίου,
Καθ' ἣν κοράσια πολλὰ μὲ ἄνθη ἐστεμμένα
Μ' ἐνυμφοστόλουν, καὶ λαμπρὸν ἐκρότουν τὸν Ὑμένα!

Ἐκεῖ ἐνῷ τὸ πνεῦμά μου ὠνειροπόλει ταῦτα,
Οἰκτρὰ φωνή τις ἔλεγεν εἰς τὴν ὁδὸν τοιαῦτα·
«Χριστιανοί, τὸν ἄθλιον ἐπαίτην ἐλεεῖτε·
«Εἶμαι τυφλὸς καὶ ἀσθενὴς καὶ γέρων· λυπηθῆτε!»
Τοὺς λόγους του συνώδευε μὲ βακτηρίας κρότον,
Καὶ ὑπὲρ ζώντων ηὔχετο καὶ ὑπὲρ τεθνεώτων.
Λοιπὸν ὁ γέρων ὁ τυφλὸς αὐτὸς καὶ κακοδαίμων,
Ὁ θνήσκων ὑπὸ τοῦ λιμοῦ, ὑπὸ τοῦ ψύχους τρέμων,
Πολλάκις ὑπὸ τῆς ἐμῆς χειρὸς εὐηργετήθη·
Εὐδαιμονίαν καὶ μακρὰς ἡμέρας μὲ ηὐχήθη.
Ὅμως ἡ γῆ κατέφαγε τὸ ἰδικόν μου σῶμα,
Καὶ οὗτος περιφέρεται εἰς τὴν ζωὴν ἀκόμα!

Ἀλλ' ὅτε πλέον ἔμελλε νὰ δύσῃ ἡ ἡμέρα,
Ὡς τρέχει ἐλαφρὰ πτηνοῦ σκιὰ εἰς τὸν ἀέρα,
Μὲ πόθον περιέτρεχα τὰ μέρη ὅλα ὅσα
Ἠγάπησα κατὰ πολὺ, ἢ ἐπεσκέφθην ζῶσα·
Τὸν τόπον ὅπου ἔπαιζα μὲ τὰς συνήλικάς μου,
Τὸ μέρος ὅπου ἔθετα τὰς παιδικὰς στολάς μου,
Τὸ ἄλσος ὅπου μεταξὺ ἐνέδρευα τῶν κλάδων,
Καὶ ἠκροώμην τὸ πτηνὸν τὸ πρὸς ἑσπέραν ᾄδον·
Τὰ δένδρα ὅσα ἄφησα τὸ ἔαρ ἀνθισμένα,

Ἔκειντο τώρα ὡς ἐμὲ νεκρὰ καὶ μαραμμένα,
Ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αὐτὰ καὶ ἄλλην
Νέαν προσμένουν ἄνοιξιν διὰ ν' ἀνθήσουν πάλιν,
Ἡ δὲ νεότης ἡ ἐμὴ καθάπαξ ἐμαράνθη,
Οὐδ' ἔχει πλέον ἄνοιξιν, οὐδὲ ἐλπίζει ἄνθη.

Καὶ εἰς τὸ ἄλσος ἔκειτο ἰτέα μὲ ἀφθόνους,
Μὲ λελυμένους καὶ χυτοὺς ἕως ἐδάφους κλῶνους,
Ὡς κόμη γυναικὸς καλῆς ἀφθόνως κεχυμένη,
Καὶ ἥτις μέχρι τῶν λευκῶν ποδῶν της καταβαίνει.
Λοιπὸν τὸ παραπέτασμα ἀὴρ γλυκύς τις πνέων
Διήνοιγε τὸ χλοερὸν αὐτὸ καὶ καταῤῥέον,
Καὶ διὰ μέσου, ὢ στιγμὴ μελαγχολικωτάτη!
Ἡ μήτηρ μου ἐφαίνετο, ἡ μήτηρ ἡ φιλτάτη.
Ἦτον ὠχρὰ, ἦτον νεκρὰ ἡ νέα παρειά της,
Τὸ δάκρυ ἔπιπτε βροχὴ ἀπὸ τὰ βλέφαρά της,
Καὶ στεναγμοὶ διέσχιζον τὰ τρυφερά της χείλη
Συχνοὶ καὶ ἀδιάλειπτοι σχεδὸν ὡς νὰ ὡμίλει.
Πλησίον της κατέκειτο ἐπὶ λευκοῦ μαρμάρου,
Λευκὸν ἐπίσης καὶ αὐτὸ ὡς ἄγαλμα τῆς Πάρου,
Τὸ βρέφος της τὸ τριετὲς, ἡ νέα ἀδελφή μου,
Τὸ τάλαν μετὰ σχήματος τὴν ἔβλεπε πενθίμου,
Καὶ, παῦσε πλέον, ἔλεγε, μὴ κλαίῃς, μήτηρ, ἔλα!
Καὶ ὁ γλυκύς του ὀφθαλμὸς ἐδάκρυε κ' ἐγέλα.

Ἀλλ' ὡς ἡ τοῦ ἀδελφικοῦ προσώπου ὁμοιότης,
Τὸ βλέμμα, τὸ μειδίαμα, ἡ τῆς σαρκὸς λευκότης

Νὰ τῆς ἐνθύμισαν ἐμοῦ καὶ πάλιν τὴν εἰκόνα,
Ὁμοία μὲ τὴν ὀρφανὴν τῶν τέκνων της τρυγόνα,
Τὸ ἄλσος ἔπλησε φωνῶν καὶ στεναγμῶν ὀξέων
Ἀνακωκύσασα λιγὺ παράπονον καὶ νέον.
Ὢ φθόγγοι μητρικῆς στοργῆς! ὢ τρυφεραὶ ἐκφράσεις!
Ὢ τόνοι! ὢ διακοπαὶ γλυκεῖαι! ὢ ἐκστάσεις!
Ἡ τάλαινα ἠθέλησα τὴν σιωπὴν νὰ λύσω,
Μ' ἓν φίλημα θυγατρικὸν νὰ τὴν παρηγορήσω.
Τὸ φίλημα τὸ ἔδωσα, ἀλλὰ δὲν τὸ ᾐσθάνθη·
Ὁ λόγος ὡς εἰς τὸ κενὸν ἐσβέσθη, ἐμαράνθη.
Τότε εἰς ἄλγος ἐμαυτὴν ᾐσθάνθην λυομένην,
Καὶ ὅλην μου τὴν ὕπαρξιν ἐκ βάθρων σειομένην.
Τὸ πνεῦμά μου διαμιᾶς εἰς ζόφον ἐβυθίσθη·
Ὁ κόσμος πέριξ δὶς καὶ τρὶς περιεστροβιλίσθη.
Μ' ἐφάνη πῶς εἰς ἄβυσσον μεγάλην ἐφερόμην·
Δὲν ἔβλεπα, δὲν ἤκουα, καὶ κατεκρημνιζόμην.
Αἱ νοεραὶ δυνάμεις μου ἐξέλιπον· κατεῖχον
Τὸ ὅριον τὸ μεταξὺ ἐμψύχων καὶ ἀψύχων.
Ἀλλ' ὅτε ἀπὸ τὴν φρικτὴν συνῆλθον ταύτην μέθην,
Δὲν ἴδον πλέον γῆν· ἐντὸς τῶν οὐρανῶν εὑρέθην.
Τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβὶμ τριγύρω διεγέλων,
Καὶ τοὺς δικαίους ἔτερπον οἱ ὕμνοι τῶν Ἀγγέλων.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΤΙΑΝ ΤΟΥ 1848.

Ἀπὸ τὰ ὕδατα τοῦ Ἀδρία
Φωνὴ ἠγέρθη ὡς θρηνῳδία
Ψυχῆς, τὸν κόσμον ἥτις ἐπόθει
Αὐτὸν κ' ὁ κόσμος τῇ ἀπεδόθη.
Ἀλλ' ὡς τὸν εἶδε κ' ἔψαυσε, μένει
Ἄγνωστος, φεῦ! καὶ πρὸς πάντας ξένη.
Πρὸς τοὺς οἰκείους τὰς χεῖρας τείνει,
« Ἰδού! ἴδετε με· εἶμ' ἐκείνη.»
— Τῆς Μεσογείου ἡ ὑμνουμένη
Πάλαι βασίλισσα ἐπηρμένη,
Τί μετὰ ζώντων, ὦ Ἐνετία,
Ζητεῖς; τί θέλεις; ἡ Ἱστορία
Καλῶς τὸν τάφον σου εἶχε κλείσει,
Καλῶς ἡ Ποίησις σὲ θρηνήσει,
Ἡ θρηνῳδὸς τῶν μεγάλων αὕτη
Λαῶν καὶ πόλεων· καὶ τοιαύτη
Ὑπῆρξας βέβαια χωρὶς φθόνον,
Τῆς εἱμαρμένης σου εἰς τὸν χρόνον.
Εἰς τοῦ Ἁγίου Μάρκου τὰς πλήρεις
Ἀνδρῶν καὶ ὅπλων ὅταν τριήρεις
Τῆς Μεσογείου ἕκαστον κῦμα
Ἔχυνε φλοῖσβον ὡς τραυλὸν ῥῆμα,
Καὶ τοὺς ἀνέμους της εἶχες ὅλους
Εὐπειθεῖς δούλους καὶ πομποστόλους.

Καὶ αἱ ἀκταί της, νεώριά σου
Μακρὰ, ἐβόων τὸ ὄνομά σου.
Ὅταν, ὦ πόλις, τοῦ μεσαιῶνος
Σπάρτη καὶ Σύβαρις ταὐτοχρόνως,
Ἔθρεψας μέχρι κόρου κ' ἔχάρης
Καὶ ὅσας δίδει τέρψεις ὁ Ἄρης,
Κ' ὅσας ἡ ἄνασσα Κύπρις δίδει.
Σκιὰ εὐδαίμων! τί ζητεῖς ἤδη;
Τί τὰ μυστήρι' ἀναμοχλεύεις
Τῆς Μοίρας; ἦσουν, κ' ἰδοὺ διέβης!
Ἂν εἰς τοὺς τάφους τῶν Βυζαντίων
Αὐτοκρατόρων, τὰ σκότη λύων,
Κατέλθῃ Ἄγγελος μὲ λαμπάδα,
Κ' εἰπῇ, Ἀνάστητε! τὴν Ἑλλάδα
Ὅμως, τὸ μέγα, κάλλιστον σῶμα
Αὐτῆς, ὁ Τοῦρκος ἔχει ἀκόμα,
Ἀκόμα! θέλουν κράξει, καὶ ὅσον
Ἦσαν, θὰ πέσουν νεκροὶ δὶς τόσον!
Τοῦ παρελθόντος καὶ σὺ γλυκεῖα
Ὀμφὴ καὶ ὄνειρον Ἑνετία,
Εἰς τὰ νεκρά σου ὤ! ἄφες μέλη
Ἡ ὑπναλέα νὰ ἐπιτέλλῃ
Τῶν Ἠλυσίων αὕτη γαλήνη
Ἥτις τὸ κάλλος ἐπικαλλύνει.
Μὴ εἰς τὸν βίον ἀνεγερθεῖσα,
Εἰς κόνιν λάθης αἴφνης λυθεῖσα,
Μὲ τὰ κυκλοῦντά σε πέριξ ὅλα

Σκῆπτρα καὶ στέμματ' ἀκτινοβόλα,
Καὶ τ' ὄναρ δείξῃς τῆς φαντασίας
Κρεῖσσον πολλάκις τῆς ἀληθείας !—

Αὐτὰ σὲ λέγουν αὐτά, ὦ πόλις
Κλεινή, οἱ ἄφρονες τῆς γῆς ὅλης.
'Αλλ' ἡ 'Ελλὰς μὲ φωνὴν μεγάλην,
'Ιδὲ ἐμέ, καὶ ἀνάστα πάλιν !
Σὲ κράζει· ζῶσα ἡ Σπάρτη εἶναι,
Καὶ σὲ ἀσπάζονται αἱ 'Αθῆναι.
Κ' ἡ δούλη ἔτι αὕτη ἐν τάχει
'Αποσοβοῦσα λύπας καὶ ἄχη,
Μετὰ πρωτίστων ὁμοία κ' ἴση
'Εθνῶν ὡς πρῴην θὰ συγκαθήσῃ.
Καὶ τὴν φωνήν της ἤδη ὑψόνει·
Χαῖρε, σὲ λέγει, καὶ εὐδαιμόνει,
Εἴτε τῶν πάλαι Δόγων τὴν χήραν
'Επαναλάβῃς αὖθις πορφύραν,
'Η συνασπίσαντες τὰς καρδίας
Οἱ υἱοὶ ὅλοι τῆς 'Ιταλίας,
Σφίγξετ' εἰς μίαν κοινὴν πατρίδα
Τὴν φυλὴν πᾶσαν τὴν ἰταλίδα.
Πλὴν ἐλευθέρα μ' ἄλλους ἢ μόνη,
Χαῖρε, ὦ ! χαῖρε καὶ εὐδαιμόνει !

'Ο Θεὸς οὗπερ εἶν' ἡ ἡμέρα
Καὶ ἡ νὺξ, λέγει πρὸς τὸν ἀστέρα,
Φανοῦ ! καὶ φαίνεται· λεῖψε ! ἔστη

Ἡ τροχιά του κ' αὐτὸς οὐκ ἔστι.
Καὶ πρὸς τὰ ἔθνη λέγει, 'Ανάστα
Εἰς φῶς, εἰς βίον. 'Ιδού με, πλάστα!
Εἶτα τὴν χεῖρά του ἀποσύρει
Καὶ πίπτουν, κ' αὖθις ἄλλ' ἀνεγείρει.
Εἰς τοῦ θανάτου αὐτὸς τὸ σκότος
'Εμφυσᾷ κόνιν ἐκλελοιπότος
Πρόπαλαι ἔθνους, κ' ἰδοὺ σπινθῆρες
Ζωῆς, καὶ πόδες, κεφαλαί, χεῖρες
'Αναχυκώμεναι, κ' ἰδοὺ ζῶσαι
Γλῶσσαι τὸν ὕμνον αὐτοῦ βοῶσαι,
Τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ τελειοτάτου,
Τοῦ μόνου πρώτου πάντων κ' ἐσχάτου!

ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ.

(Ἆσμα διὰ τὴν 25 Μαρτίου.)

Ὅταν τὰ ὄμματα τῶν τυράννων
'Αλαζὸν πλήξῃ πνεῦμα καὶ πλάνον,
Καὶ εἰς τὸ στέμμα αὐτῶν ἡ Μοῖρα
Βαρεῖαν ἤδη ἔθηκε χεῖρα,
Τότε ὡς δαίμων νὰ διευθύνῃ
Αὐτήν, ἡ χεὶρ των ἄκουσα κτείνει.

Εἰς ζωὴν μίαν καθημαγμένη
Μ' αἷμα τὰ πρόσωπα ὅλων βαίνει.
Πᾶσα τοῦ σκήπτρου τῶν νεῦσις θραύει
Τὸν Νόμον· πᾶσα πρᾶξίς των βλάβη.
Εἰς τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὰς βίας,
Τὰς τελευταίας τῆς τυραννίας,
Ὁ λαὸς σύννους σιγᾷ καὶ φρίσσει,
Ὡς ὅτ' ὑπ' αὔρας πρῶτον ῥιγήσῃ
Θάλασσα. Οὕτω πρὸ τοῦ ἀρθῇ
Πνεύσῃ νεφόθεν ἡ τρικυμία,
Φέρουσα νύκτα πολλὴν, ῥαγδαῖον
Ὕδωρ καὶ μέγεθος λιτριαῖον
Χαλάζης, σύμπας αἰθὴρ καὶ πόντος
Σιγᾷ, τὴν γῆν δὲ ὡς ὠχριῶντος
Θανάτου ὄψις ἔβαψε πᾶσαν·
Ἀλλ' αἰφνιδίως ὑπαιθριάσαν
Τὸ νέφος ῥήγνυται· ἐλευθέρα
Νέμεται πόντον καὶ γῆν κ' αἰθέρα
Ἡ μακρὰ θύελλα, ὁ δὲ πόλος
Μ' ἀστραπῶν φλόγα καίεται ὅλος!
Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ πεπρωμένου
Ἐκείνας οὔτε τοῦ ποθουμένου
Προσώπου θέλγουν τοὺς ἄνδρας κάλλη,
Οὐδὲ τὸ κέρδος, οὐδ' ἡ κραιπάλη.
Μόνον του ἔρωτα καὶ φροντίδα
Ὁ καθεὶς ἔλαβε τὴν Πατρίδα,
Κ' εἰς τὸν βωμόν της πρώτην θυσίαν

Φέρει μὲ τ' ἄνθη τῆς τὴν καρδίαν!
Τὸ τελευταῖον ὁ Χάρων ἤδη
Εἰς τὸν υἱὸν φίλημά του δίδει. (α)
Ὡς αὐλητρίδος ἥτις κωμάζει,
Τοῦ Πελοπίδου κλάδος σκιάζει
Τὸ λάμπον μέτωπον, καὶ ἡ χείρ του
Τὸ ξίφος κρύπτει ἐντὸς τῆς μύρτου.
Μόνος ὁ τύραννος ἐνῷ σπεύδει
Ἡ Μοῖρα, ὕπνον λήθης καθεύδει.
Καθὼς ἐκεῖνος ὅστις δὲν σέβει
Θεὸν, ἀείποτε δ' ἐπὶ χλεύῃ
Προφέρει τ' ἅγιον ὄνομά του,
Ἕως ὁ Ἄγγελος τοῦ θανάτου
Ἐκπλήξῃ πρώτην φορὰν κ' ἐσχάτην
Τὸν ληθαργόν του, ἀλλὰ εἰς μάτην,
Διότι ἤδη μ' ὀδόντων κρότους
Τὸν προσκαλεῖ ὁ Πάτὴρ τοῦ σκότους·
Καὶ οἱ μωροὶ τύραννοι καὶ δεσπόται
Τότ' ἐξεγείρονται μόλις τότε,
Ὅταν καὶ θρόνον κ' ἐλπίδας πάσας
Ὁμοῦ ὁ στρόβιλος συναρπάσας,
Ἀφήσῃ ἄγνωστον καὶ τὸν τόπον
Αὐτῶν εἰς ἔρευναν τῶν ἀνθρώπων!

(α) Εἷς τῶν μετὰ Πελοπίδου ἐν Θήβαις συνωμοτῶν.

Η ΙΤΑΛΙΑ ΤΟΥ 1848.

Ὡς μετὰ ὄμβρον καὶ πολὺν χειμῶνα, ἐκ πυθμένος
Ὁ Τίβερις κατέρχεται θολὸς, ἀγριωμένος,
Καὶ τὰς ἀκτάς του ἀπειλεῖ, καὶ τὰς ἀκτάς του δέρει,
Διότ' ὑπὲρ τὰ ὑψηλὰ δὲν δύναται νὰ φέρῃ
Ἀπέννινα τὸ ῥεῦμά του, ἢ νὰ τὰ διαῤῥήξῃ,
Καὶ μέγας προχυθεὶς, στρατοὺς καὶ στρατηγοὺς νὰ πνίξῃ!
Ἐκεῖ εἰς τοὺς εὐδαίμονας ἀγροὺς τῆς Λομβαρδίας
Τὰ νῶτα στρέφουν οἱ αἰσχροὶ στρατοὶ τῆς τυραννίας,
Τὰ νῶτα εἰς τὸν φοβερὸν τῆς Ἰταλίας Ἄρην.
Ὁ Πίος χέει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἱεράν του χάριν. (α)
Θεοῦ ὁ νέος Μωϋσῆς παραγγελίας ἔχει,
Καὶ ἂν δὲν κάμνῃ θαύματα, καὶ μάννα ἂν δὲν βρέχῃ.
Ἀλλ' ἂν δὲν εἶδεν εἰς Χωρὴβ τὴν καιομένην βάτον,
Εἶδε τοὺς δούλους ἀδελφοὺς αὐτοῦ· τὰ δάκρυά των
Συνανεμίχθησαν ὁμοῦ, πρὶν ἀναβῇ τὸν θρόνον,
Τὸν θρόνον ὅπου πρὸ αὐτοῦ διὰ μακρῶν αἰώνων
Ἡ σκληροκάρδιος τρυφὴ, ἡ ἀναιδὴς κακία,
Ὁ τύφος, ὁ ἐγωϊσμὸς, ἡ δεισιδαιμονία
Ἐδέσπασαν ὑπὸ σεμνὸν ἀρχιερέως σχῆμα
Δοῦλον λαὸν ὅστις αὐτὰς τὰς μάστιγας ἐτίμα.

Νεάπολις, Νεάπολις! εἰς τὰς ἀκτάς σου ποία
Ζοφώδης νὺξ καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων ἀπαισία;
Μὴ τὸ βαθὺ Βεσούβιον ἐκ νέου ἐξεῤῥάγη,

(α) Ὁ νῦν Πάπας εἶχε κατ' ἀρχὰς φανῆ εὐνοϊκὸς εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἰταλίας, εἶτα δὲ μεταγνοὺς κατέστη ὁ ἄσπονδος αὐτῆς ἐχθρός.

Καὶ ἄλλας πόλεις ἔρχεται ἡ λάβα του νὰ φάγῃ;
Σῶμα μὲ σῶμα, ἀπνευστεὶ, δι' ὅπλων, δι' ὀδόντων,
Μάχονται καὶ ἀνακινοῦν ἀέρα, γῆν καὶ πόντον
Ὁ δαίμων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας
Κ' ὁ δαίμων τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ τῆς κτηνώδους βίας,
Ὁ κῆπος τῆς Ἐδὲμ, ἡ γῆ τῶν μύρων καὶ ζεφύρων
Καὶ τῶν ἐρωτικῶν παλμῶν καὶ τῶν τερπνῶν ὀνείρων,
Ὅπου μὲ μαῦρα ὄμματα ὡραῖαι Ἰταλίδες
Σὲ νεύουν καὶ τὸν οὐρανὸν μὲ τὰς τρυφάς του εἶδες,
Ὅπου ἡ λόγχη σκωριᾷ κ' εἶν' ὀκνηρὰ τὰ ἔχθη,
Παλαίστρα συμφορᾶς, σκηνὴ τοῦ τρόμου ἐξελέχθη.
Ἡ νὺξ δὲν ἐπισπᾷ ἐκεῖ, τῶν ἡδονῶν ἡ ὥρα,
Κατόπιν κώμους καὶ φαιδρὰς καθαρῳδίας τώρα·
Καὶ ὅταν φέρουσα τὸ φῶς δειλὴ αὐγὴ προβαίνῃ,
Μ' αἷμα τὸν δρόμον τ' οὐρανοῦ ἀντὶ μὲ ῥόδα ῥαίνει.
Ὡς δράκων μέλας εἰς λαιμὸν παρθένου ἁβροτάτης,
Ἐνῷ κοιμᾶτ' αὐτὴ, περνᾷ, κ' ἄθῶος ἐξ ἀπάτης,
Συστρέφεται ὡς ὁρμαθὸς σμαράγδων καὶ ὑφέρπει
Παντοῦ, διότι ἡ ἰκμὰς τοῦ σώματος τὸν τέρπει·
Ἀλλ' ἂν κινήσῃ ἐλαφρὰ ἓν μέλος της ἐκείνη,
Τὴν ἔπνιξεν ἐλελιχθεὶς καὶ ἄπνουν τὴν ἀφίνει·
Ὁμοίως, ὦ Νεάπολις, καὶ σὲ ὁ τύραννός σου
Σ' ἐφείδετ' ὅσον ὁ βαθὺς διήρκει λήθαργός σου,
Ἀλλ' ἅμα ἔδειξας πῶς ζῇς, ὦ τάλαινα, φρυάττων,
Μιαιφονώτατος, σφαγῆς σ' ἐνέπλησε κ' αἱμάτων.
Πλὴν χαῖρε, χαῖρε, ὦ σεμνὴ, ἁγνὴ Ἐλευθερία·
Νικᾷς, καὶ τῶν λαῶν ἰδοὺ κατέστης ἡ θρησκεία.
Ἡ οὐρανία σου λαμπὰς εἰς τῆς νυκτὸς τὸν ζόφον

Φαίνουσα πρῶτον εἰς ψυχὰς ὀλίγων φιλοσόφων,
Ἔγινεν ἤδη γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων κτῆμα.
Ὁ μάρτυς μάρτυρα καλεῖ, τὸ θῦμά καλεῖ θῦμα.
Οὕτως ἐμπρὸς τῶν ἀπηνῶν τῆς Ῥώμης Ἀνθυπάτων
Παρθένοι φέρουσαι στολὴν τὴν ὡραιότητά των,
Καὶ εἰς τὰ στήθη θλίβουσαι τὸν πάσχοντα θεόν των,
Περιεφρόνουν καὶ πυρὰ καὶ στόματα λεόντων.
Καὶ ὅσον ἔῤῥεεν εἰς γῆν τὸ αἷμα τῶν σφαγίων,
Ἡ φάλαγξ πλείων τῶν πιστῶν ἀπέβαινε καὶ πλείων,
Καὶ ηὔξησε κ' ἐπλήρωσε τῆς Μοναρχίας ὅλης
Τὰς πόλεις τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Δύσεως τὰς πόλεις,
Καὶ οἴκους τοὺς Καισαρικοὺς, καὶ στρατηγῶν τοὺς λόχους,
Καὶ τέλος τοὺς θεοὺς αὐτοὺς τῆς γῆς τοὺς ἀγερώχους
Ἠνάγκασ' ἐκ τοῦ θρόνου των πρηνεῖς νὰ καταβῶσι,
Καὶ τὸν θεὸν τοῦ πένητος θεόν των ν' ἀσπασθῶσι.

Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΑΙΜΩΝ.

Ἅμα πρὸς αἰώνιόν μου
Αἶσχος, ὡς δι' ἀστραπῆς
Ἔλαμψας ἐνώπιόν μου
Καλὴ τόσον κ' εὐπρεπής,

Ἡ καρδία μου ἐμάνη,
Καὶ ὡρκίσθην μέχρις οὗ
Ἡ ἐπήρειά μου φθάνει,
Μάχην, μάχην κατὰ σοῦ·

Δι' ἐμοῦ ὅλ' αἱ μεγάλαι
Συμφοραί σου· δι' ἐμοῦ
Ὕδωρ ἐπελθὸν τὸ πάλαι
Τὸ αἰπόλιον ὁμοῦ

Ἔπνιξε καὶ τὸν αἰπόλον,
Καὶ ὡς κύκνου νεοσσὸν
Εἰς τὰ ῥεύματά του ὅλον
Ἔλουσε τὸν Παρνασσόν.

Ἤλπιζα νὰ σ' ἐξοντώσω
Στέλλων τὸν κατακλυσμόν,
Καὶ τὰ μέλη σου νὰ δώσω
Σπάραγμα εἰς τὸν σεισμόν,

Ἐν ἀρχῇ, ὅτε εἰς ἔτη
Ἔφηβος ἦτον ἡ γῆ,
Καὶ τὰ μέλη σου εἰσέτι
Νέα καὶ ἀρτιπαγῆ.

Τὰ στοιχεῖα ὅλ' ἀθρόα
Ἐσυγκρούοντο δεινῶς,
Πόντος, γῆ, αἰθὴρ ἐβόα
Ὡς ἐκ στόματος ἑνός·

Ἀλλ' ἡ φύσις γαληνίζει,
Κ' εἶδα ὅτι ὁ σεισμὸς
Σὲ στολίζει, σὲ δανείζει
Χάριν ὁ κατακλυσμός.

Ἐκ παντὸς εὐθὺς, ὦ μῖσος!
Τμήματος καταστροφῆς
Ἀνατέλλει μία νῆσος,
Εἷς παράδεισος τρυφῆς.

Κ' ἔκτοτε σὲ περιβάλλει
Κύκλος θαλασσῶν ῥευστὸς,
Ὡς τῆς Κύπριδος τὰ κάλλη
Ὁ ἐρωτικὸς κεστός.

Ηὔξανεν ἡ καλλονή σου
Καὶ ἡ χάρις κ' ἡ τιμὴ,
Καὶ συνηύξανεν ἐξίσου
Καὶ ἡ λύσσα ἡ ἐμή.

Τῆς ἐχθρᾶς μου παριστάνων
Τὴν εἰκόνα θελκτικὴν,
Εἰς τὰ στήθη τῶν τυράννων
Φλόγα ἄναψα κακήν.

Πῶς λοιπόν! πῶς! εἶπα, μόνη
Ἡ ὡραία Ἀμαζὼν,
Ἐνῷ ὅλα κλίνουν γόνυ,
Ἐλευθέρα κ' ἀλαζών!

Τὸ βαρβαρικόν των αἷμα
Ἔζεσεν ἀπὸ χαρὰν,
Καὶ ἐμήνυε τὸ βλέμμα
Τῆς καρδίας τὴν πυράν.

Ἀλλ' αἱ χεῖρές των δὲν ἦσαν
Εἰς τὴν πάλην εὐτυχεῖς,
Οὐδὲ ἴση μὲ τὴν λύσσαν
Ἡ ἀνδρία τῆς ψυχῆς.

Ἔφυγαν, καί ἦτον αὕτη
Ἡ δευτέρα μου πληγή·
Πότε ἄλλοτε τοιαύτη
Ἠκολούθησεν φυγή;

Ἄμετρον τὸ πλῆθος ἦτον
Ἔλεγες πῶς ζωντανὰ
Ἦσαν κ' ἔφευγαν μαζῆ των
Πεδιάδες καὶ βουνά.

Ἆ! αἰώνιός μου θρῆνος!
Τῶν Ἑλλήνων ἡ χαρὰ
Λάμπει εἰς τῆς Σαλαμῖνος
Χαραχθεῖσα τὰ νερά!

Ναὶ ἀκόμα διακρίνω,
Θάλασσα ἡρωϊκή,
Τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο
Τὸ φαιδρόν σου καὶ γλυκύ,

Τὸ ὁποῖον νὰ μὲ τήκῃ,
Καθὼς φαίνεται, σκληρῶς,
Ἐνετύπωσεν ἡ Νίκη
Καὶ δὲν σβύνει ὁ Καιρός!

Ἀλλ' ἐνῷ τὰς δάφνας δρέπει
Τοῦ πολέμου ἡ Ἑλλάς,
Ποῖος ὄψεις γύρω τρέπει
Ἀμφιβόλους καὶ δειλάς;

Παντοῦ φεύγει καὶ δὲν μένει
Ὡς ἡ ἐλαφρὰ τρυγὼν
Ἡ παντοῦ διωκομένη
Ἀπὸ βέλος κυνηγῶν.

Καὶ αὐτὸς ὅπου σιμώσῃ,
Ἡ πατρὶς τὸν κυνηγεῖ,
Καὶ δὲν εἶναι νὰ τὸν σώσῃ
Οὐδὲ θάλασσα οὐδὲ γῆ.

Τὸν γνωρίζεις; εἶν' ἐκεῖνος,
Εἶν' ἐκεῖνος ὁ κλεινὸς
Νικητὴς τῆς Σαλαμῖνος,
Ὁ φυγὰς καὶ ταπεινός!

Ὅλας, εἶπα, ὑπομένει
Ὅλας μου τὰς προσβολάς;
Ὁ ἐχθρὸς λοιπὸν ἂς γένῃ
Τῆς Ἑλλάδος ἡ Ἑλλάς!

Τῶν υἱῶν σου, ὦ Ἀθῆναι,
Ἡ ἀξία ἂς σὲ φοβῇ,
Καὶ τὸ κώνειον ἂς ἦναι
Τοῦ σοφοῦ ἡ ἀμοιβή.

ΩΔΗ
ΕΙΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΝ.

Ἀμέραι δ' ἐπίλοιποι
Μάρτυρες σοφώτατοι.
(Πίνδαρος)

Ὦ Λαὲ ὅστις τοὺς ἐκλεκτούς σου,
Τοὺς εὐεργέτας σου καὶ σοφούς σου
Πρῶτ' ἀποκτείνεις,
Ἔπειτα χύνων ματαίους θρήνους
Καὶ χαλκηλάτους καὶ μαρμαρίνους
Τοὺς ἀναστήνεις!

Ὑπάρχει Δίκη ἥτις τὸν φόνον
Ἀτιμωρήτως τῶν Φωκιώνων
Δὲν παρατρέχει,
Καὶ ὑπηρέτας της τὰς βαρείας,
Τὰς δρακοντότριχας Ἐριννύας
Κατόπιν ἔχει.

Καὶ εἰς τὰς πόλεις ὅπου ἐνσκήπτει,
Ὁ κεραυνός της μὲ τόσον πίπτει
Βίαν μεγάλην,
Ὥστε παρέρχονται οἱ αἰῶνες
Πρὶν τῆς πληγείσης δρυὸς οἱ κλῶνες
Βλαστήσουν πάλιν.

Ἑλλὰς πλὴν σὲ δὲν διδάσκει πεῖρα.
Εἰς μάτην μείνασα δόξης χήρα
Κ' ἐν καταισχύνῃ,
Ὑπὸ τοῦ Τούρκου τὴν τυραννίαν
Τὰς ἀνομίας σου μίαν, μίαν,
Εἶχες ἐκπλύνει.

Ἡ αὐτὴ εἶσαι καθὼς τὸ πάλαι
Ἑλλὰς ἐκείνη· πράξεις μεγάλαι,
Μεγάλα λάθη.
Οὐρανομήκης ἰδοὺ κινεῖσαι·
Ἓν βῆμα, κ' αἴφνης εἰς μαῦρα κεῖσαι
Ταρτάρου βάθη.

Ὅτε ὁ Δίκαιος εἰς τὰς θύρας
Τοῦ ναοῦ ἔπεσε μὲ τὰς χεῖρας
Ἐκλελυμένας,
Ἡ τοῦ Ἀγῶνός σου δόξα πᾶσα
Πτέρυγας ἔσεισεν ἀποπτᾶσα
Παρωργισμένας,

Καὶ εἰς τὸν μέγαν ἔναστρον θόλον
Ἐχάθη· ἔκτοτε εἰς σὲ ὅλον
Τῆς ἀδικίας
Τὸ βάρος ἔπεσε· νὺξ καὶ σκότος
Ἦλθε καὶ τύψεις τοῦ συνειδότος
Μέχρι μανίας!

Συνῆλθες ἔπειτα ἐκ τῆς μέθης,
Ἀλλὰ δεσμία ἐντὸς εὑρέθης
Νέας ἁλύσου.
Ἄλγος ᾐσθάνθησαν μέγα ὅσοι,
Ὅσοι μὲ πόνον σὲ ἀγαπῶσι.
Καὶ οἱ ἐχθροί σου,

Καὶ οἱ ἐχθροί σου χαρὰν μεγάλην·
Χαίρει ὁ κλέπτης ἀνεμοζάλην
Ὅταν προβλέπῃ.
Καὶ ὅσους ἔτηκεν ὁ σὸς φθόνος
Τοιαῦτα ἤρχισαν ὁμοφώνως
Βλάσφημα ἔπη.

« Δὲν ἦσουν ἥλιος λοιπὸν νέος
Σὺ πρὸς ἣν ἔκθαμβος πᾶσα τέως
Ἡ γῆ ἐστράφη.
Φωσφόρου πρόσκαιρον σέλας ἦσουν
Ὁποῖα κάθυγροι ἀναπτύσσουν
Ἑλώδεις τάφοι.

« Τὸν θαυμασμόν σου ὀπίσω λάβε,
Γῆ· τὴν δεινήν σου πλάνην μὴ παῦε
Θρηνοῦσα, ἥτις
Τοὺς τῶν ἀγρίων παθῶν των δούλους
Θεμιστοκλέας καὶ Θρασυβούλους
Νέους κηρύττεις. »

'Αλλ' ἐκ τῶν τόπων ἐξαίφνης τούτων
Νὺξ μία ἦλθε, καὶ φῶς τοσοῦτον
Διεσκορπίσθη,
Ὥστε δὲν ἴδεν ἡ γῆ ἡμέραν
Νυκτὸς τοιαύτης φαεινοτέραν
'Αφ' οὗ ἐκτίσθη.

Τότε, Πατρίς μου, εἰς τὴν γαλήνην
Τῶν σιγησάντων παθῶν ἐκείνην,
Τοῦ πολυθρήνου
Καποδιστρίου τιμᾷς τὴν μνήμην,
Τὴν σὴν λαμπρύνουσα μᾶλλον φήμην
Ἢ τὴν ἐκείνου.

Τῆς ἀρετῆς ἡ συκοφαντία
Ἡ σκληροτάτη δολοφονία
Πασῶν ὑπάρχει.
'Αλλὰ ὁ χρόνος ἀψευδὴς μάρτυς,
Κατὰ ἀδίκων γνωμῶν ἀντάρτης
Νικᾷ καὶ ἄρχει!

ΑΣΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΟΥΛΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Καὶ ταῦτα ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὔτε τοσαῦτά ἐστιν, ὥστε ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὔτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι πράττειν ἐᾷ, ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ἑκάστου ῥᾳθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάνοντα.
(Δημοσθ. Ὀλυνθ. Γ'.)

Ἰδοὺ καὶ πάλιν διὰ σέ, Ἑλλάς, πατρίς μου φίλη,
Ἀνοίγονται τῆς Μούσης μου τὰ τεθλιμμένα χείλη.
Εἰς σὲ τὰ πάντα χρεωστεῖ, εἰς σὲ τὴν ὕπαρξίν της,
Καὶ πᾶσαν ἡδονὴν αὐτῆς, καὶ πᾶσαν ἔμπνευσίν της.
Εἰς σὲ λοιπὸν οἱ ὕμνοι της, εἰς σὲ τὰ ἄσματά της,
K' εἰς σὲ τὰ δάκρυά της!
Διότι εἶσαι μόνη, φεῦ! ἐπὶ τῆς ὑφηλίου
Ἀξία ὕμνου ἐνταυτῷ καὶ θρήνου αἰωνίου.

Αἰθερογείτων Ὄλυμπε! ποῦ οἱ σταυραετοί σου;
Ποῦ οἱ ἀνδρεῖοι Κλέπται σου, καὶ οἱ Ἁρματωλοί σου;
Ἀφ' οὗ δὲν λάμπουν ἀστραπαὶ ξιφῶν εἰς τὰς πλευράς σου,
Ἀφ' οὗ δὲν πίπτουν κεραυνοὶ ἀπὸ τὰς κορυφάς σου,
Ἀφ' οὗ ὁ Τοῦρκος ἥσυχος σιμά σου διαβαίνων
Ἐπάνω βλέπει χαίνων
Τὸ ὕψος τῆς ὀξείας σου, αἰθρίας σου χιόνος,
Νὰ ἦσαι ἔπαυσας Διὸς τερπικεραύνου θρόνος!

Ἀνάλαβε, ὦ γηραιὲ μονάρχα τῶν ὀρέων,
Τὴν πρώτην σου λαμπρότητα, τὸ κλέος τὸ ἀρχαῖον.
Ἀνάδος ἐκ τῶν σπλάγχνων σου καὶ αὖθις πελωρίους
Θνητούς, οἵτινες ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίους,
Τὸ μέτωπον ὑψηρεφὲς, καὶ λάσιον τὸ στῆθος,
Καὶ σιδηροῦν τὸ ἦθος,
Καὶ ἄλλον δὲν γνωρίζουσι θεὸν παρὰ τὸν Ἄρη,
Κ' ἀρκοῦνται εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦ τίτλου, *Παλληκάρι*!

Φεῦ! φεῦ! ὁ μέγας, ὁ ταχὺς ἐτιθασσεύθη λέων.
Κατέπεσεν ὁ γεραρὸς μονάρχης τῶν ὀρέων.
Αἱ χαῖται πίπτουν χαλαραὶ τῶν ἀνδρικῶν του ὤμων,
Καὶ ὁ θολός του ὀφθαλμὸς δὲν πνέει πλέον τρόμον.
Εὐρεῖαν θέλει ἔκτασιν ὁ ἄνεμος νὰ πνέῃ,
Κ' ἡ θάλασσα νὰ ῥέῃ·
Ὅταν δὲν ἔχῃ πλέον τι ἡ φλὸξ νὰ ἐπιβόσκῃ,
Συστρέφεται καθ' ἑαυτῆς, καὶ ἑαυτὴν βιβρώσκει.

Γνωρίζετε τῶν παλαιῶν Περσῶν τὴν καταδίκην;
Τὸν ἄνθρωπον συνέσφιγγον εἰς κεκλεισμένην θήκην,
Καὶ ἄφινον προκύπτουσαν τὴν κεφαλήν του μόνον,
Ὅθεν εἰσήγετο τροφὴ παράγουσα τὸν φόνον.
Ἐκεῖ, ὀρθὸς, ἀκίνητος καὶ μὲ εἰδώλου σχῆμα,
Εἰς τὸ φρικτόν του μνῆμα
Ὁ τάλας ἐναπέθνησκεν ἀγρίως καὶ δυσκόλως,
Εἰς σκώληκας λυόμενος καὶ δυσωδίαν ὅλος.

Ὁ Ῥήγας ἐὰν θέλετε νὰ μάθετε ὁποίαν
Ἐννόει τῆς Ἑλλάδος του τὴν Αὐτοκρατορίαν,
Ὦ Ἕλληνες, ἀνοίξατε τὸν παμμεγέθη χάρτην,
Γραφέντα ἀπὸ τὸν σεπτὸν τοῦ ἔθνους πρωτομάρτυν.
Ὁ χάρτης οὗτος ἔγινε πρὸς χρῆσιν ὄχι παίδων,
Ἀλλὰ τῶν στρατοπέδων,
Καὶ εἶναι ἡ συμβολικὴ ἐπιστολὴ τῆς Σπάρτης
Ἣν εἰς τὸ ἔθνος ἔδιδεν ὁ τολμηρὸς ἀντάρτης.

Καὶ ἂν δὲν τὸν παρέδιδον βορὰν εἰς τοὺς τυράννους
Χριστιανοὶ ὠμότεροι ἀπὸ τοὺς Μουσουλμάνους,
Δι' αἵματος θὰ ἔγραφε καὶ δι' αἰχμῆς σιδήρου
Ἐπὶ τῆς γῆς τὰ ὅρια τὰ ἐπὶ τοῦ παπύρου,
Οὐχὶ Μωάμεθ ἀπηνής, ἀλλότρια ἁρπάζων,
Ἀθώους ἐκβιάζων,
Ἀλλὰ μὲ ξίφος ἱερὸν εἰς τὴν ἐλευθερίαν,
Τὴν προπατορικὴν ἡμῶν ζητῶν κληρονομίαν.

Ἡμεῖς δὲ οἱ ἀνάξιοι διάδοχοι ἐκείνου
Μετὰ καρδίας βλέπομεν καὶ ὀφθαλμοῦ λιθίνου,
Δουλεύοντας καὶ Θεσσαλοὺς καὶ Θρᾷκας κ' Ἠπειρώτας,
Καὶ Μακεδόνας καὶ πολλοὺς ἐνδόξους Νησιώτας·
Καὶ δὲν ἀνάπτομεν λαμπρὰν τὴν φλόγα τοῦ πολέμου
Ἀπ' Ὄθρυν ἕως Αἵμου,
Νὰ φύγωσιν οἱ βάρβαροι, νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἔτι
Ὁ ἀναχρονισμὸς αὐτὸς εἰς τὰ παρόντα ἔτη.

Τὸ πάλαι μὲ τριάκοντα Ἑλλήνων χιλιάδας
Κατέστρεψε τὰς παμπληθεῖς τοῦ Πέρσου μυριάδας
Ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ μόνου θάῤῥους,
Τῆς δόξης ὅτι πολεμεῖ ὁ Ἕλλην τοὺς βαρβάρους.
Ἡ δὲ Ἀσία ἔκπτωτος τοῦ ὄγκου τοῦ πολλοῦ της,
Ἐκ τοῦ χρυσοῦ θηλοῦ της
Κατέβη, καὶ προσάγουσα μ'εὐλάβειαν τὰ χείλη,
Τὰ κράσπεδα τοῦ Ἕλληνος Μονάρχου κατεφίλει.

Πλὴν τώρα ὅπου στήσωμεν τὸν μαῦρον ὀφθαλμόν μας,
Καὶ ὅπου τοῦ ὁρίζοντος στραφῇ τὸ πρόσωπόν μας,
Ἡ αὔρα ἥτις ἔρχεται μᾶς ψιθυρίζει θρῆνον,
Καὶ ἀπὸ δάκρυα ὑγρὰ ὑπάρχει τῶν Ἑλλήνων.
Παντοῦ δὲ ὅπου ἄνθη μας τὴν γῆν κατακοσμοῦσιν,
Ἐκεῖ περινοστοῦσιν
Ὀθωμανοὶ παρόμοιοι μὲ ἔθνος βρυκολάκων
Ὅσοι τοὺς ζῶντας ἐνοχλοῦν ἀφήσαντες τὸν λάκκον.

Ὦ ! ποιός ποτε δέσμιος ἐλεύθερος καλεῖται
Ἐὰν ἡ μία χεὶρ αὐτοῦ ἐλεύθερα κινῆται,
Ἐνῷ τὸ ἄλλο σῶμά του καὶ τὰ λοιπά του μέλη
Ἡ σαρκοφάγος ἄλυσος δεσμεύει καὶ συστέλλει ;
Ἢ ποία εἰς τὴν τάλαιναν μητέρα εὐφροσύνη
Ἂν λυτρωθῇ ἐκείνη,
Καὶ περιβλέπῃ κύκλωθεν αὐτῆς τὰ φίλτατά της
Στρεβλούμενα καὶ θνήσκοντα ὑπὸ τὰ ὄμματά της ;

Ὦ Θεσσαλία! ἥμισυς αἰὼν συνεπληρώθη
Ἀφοῦ ὁ Ῥήγας σου νεκρός· οἱ δὲ θερμοί του πόθοι
Ἀπλήρωτοι, ἀτέλεστοι! ἡ λύπη σου καὶ ζῶντα
Τὸν ἔθλιβεν, ἡ λύπη σου τὸν θλίβει καὶ θανόντα.
Ἡ δὲ Σκιά του τῆς Στυγὸς ἀκολουθεῖ τὸ κῦμα
Μὲ τεθλιμμένον σχῆμα,
Καὶ κλαίει, καὶ ἀνάπαυσιν δὲν ἔχει ἡ ἀθλία,
Ἐνόσῳ κύπτῃς δουλικὸν αὐχένα, Θεσσαλία!

Ὦ Ἤπειρος, ἐρατεινὴ πατρὶς τῶν Ζωσιμάδων!
Εἰς τῶν βουνῶν σου τὰς πτυχάς, βουνῶν πολυδειράδων,
Ὅπου πλανᾶται ἀετὸς ἐντὸς νεφῶν ἐσχάτων,
Τὸ Σοῦλι κεῖται, φωλεὰ ἡρώων ἀθανάτων.
Ὦ Σοῦλι, ὡς μετέωρον λαμπρὸν ἠκτινοβόλεις
Εἰς ἐποχὰς ἐξώλεις,
Κ' εἰς τοὺς τυράννους ἄκουσμα ὑπῆρχες ἀπευκταῖον,
Πλὴν τώρα οὐδ' ἀκούεσαι ἐὰν ὑπάρχεις πλέον.

Δέξαι καὶ σὺ τῶν φλογερῶν δακρύων μου τὸν φόρον,
Μήτηρ τοῦ πρώτου τῶν σοφῶν καὶ τῶν δορυκτητόρων (α)
Περικλεὴς βασίλισσα ποτὲ τῆς οἰκουμένης,
Μακεδονία, παίγνιον οἰκτρὸν τῆς εἱμαρμένης!
Ἀντὶ τῶν τόσων σου νικῶν, τῶν τόσων σου θριάμβων,
Μετ' ὀφθαλμῶν ἐκθάμβων,
Σὲ βλέπω τώρα ταπεινήν, τὴν πάλαι σεβασμίαν,
Τῶν ταπεινῶν θεραπαινῶν τῆς τυραννίας μίαν.

(1) Ἀριστοτέλους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Ὦ Θράκη, τὸν ἡδυεπῆ Ὀρφέα ἡ τεκοῦσα,
Τὰς χώρας σου διέρχεται ἡ θλιβερά μου Μοῦσα,
Ἐκ τῆς ὠλένης πένθιμον τὴν λύραν της κρεμῶσα,
Καὶ ὅλας τοῦ μετώπου τῆς τὰς δάφνας ἀποσπῶσα.
Ἂς σὲ θρηνῇ διὰ παντὸς μετὰ φθογγῆς ἐμμούσου
Ἡ λύρα τοῦ υἱοῦ σου,
Ἡ λύρα ἥτις ἔθελγεν τὰ ἄγρια θηρία,
Ἀλλ' ὄχι τόσον ἄγρια καθὼς ἡ τυραννία!

Ὦ πόλεις τῆς Ἐλάσσονος Ἀσίας ἑλληνίδες,
Αἰώνιαι Ἀσιανῶν τυράννων παλλακίδες,
Εἰς τοὺς ὡραίους κόλπους σας ὁ τῆς Ἑλλάδος σπόρος
Ῥιφθεὶς ποτε ἀνέδραμε λαμπρὸς καὶ καρποφόρος.
Ἀλλὰ τοὺς κλῶνας βάρβαρος κατέκοψε πολλάκις
Περσίας ἀκινάκης,
Καὶ τώρα ὁ Ὀθωμανὸς μὲ βέβηλον τὸν πόδα
Ὑβρίζει καὶ καταπατεῖ τ' ἀμάραντά σας ῥόδα!

Ὦ Σάμος, χεῖρας σὺ ἁβρὰς δὲν φέρεις καὶ ἀμάχους,
Ἀλλ' Ἄρης κεῖται σιδηροῦς εἰς τοὺς ὑγρούς σου βράχους,
Κ' εἰς τὴν λαμπράν σου ἔδειξας κατὰ τυράννων πάλην
Ὅτι εἰς μάτην γείτονα δὲν ἔχεις τὴν Μυκάλην.
Διὸ καὶ τὴν γλυκεῖάν σου ἐλευθερίαν εἶδες·
Πλὴν μάταιαι ἐλπίδες!
Ἀπὸ τοὺς φίλους κόλπους της καὶ πάλιν ἀπεσπάσθης,
Κ' εἰς τῆς Ἀνάγκης τὸν δεινὸν βωμὸν ἐθυσιάσθης!

Ὦ Κρήτη . . . Ἀλλ' ἡ Μοῦσά μου δὲν προχωρεῖ, ἐπέχει.
Δακρύων χείμαῤῥος ὑγρὸς τὸ πρόσωπόν της βρέχει.
Λύπης ἐκάλυψεν ἀχλὺς τοὺς θείους ὀφθαλμούς της,
Καὶ ἡ φωνή της πνίγεται ἀπὸ τοὺς στεναγμούς της.
Τὸ πλῆκτρον ἔῤῥιψε χαμαὶ, δὲν τὴν εὐφραίνει πλέον
Τὸ ᾆσμα τὸ ὡραῖον,
Ἀλλ' ἐπὶ τῆς κιθάρας της, 'ποῦ μαύρη σκέπη κρύπτει,
Πένθιμον καὶ ϐαρυαλγὲς τὸ μέτωπόν της κύπτει.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Εἰς τῆς νεότητος τῆς πρώτης
Τοὺς χρόνους τοὺς τρισευτυχεῖς,
Σύντροφον εἶχα πιστὸν φίλον,
Μιᾶς πατρίδος καὶ ψυχῆς.

Μακρὰν τῆς τύρϐης τῶν ἀνθρώπων,
Ἐλεύθεροι ὡς τὰ πτηνὰ,
Περιετρέχομεν λειμῶνας,
Δάση, κοιλάδας καὶ βουνά.

Αἱ ἐξοχαὶ ὁμοῦ μᾶς εἶδαν
Τοῦ εὐφροσύνου Κουκλουζᾶ,
Τοῦ εἰδυλλιακοῦ Βουρνόϐα
Καὶ τοῦ ῥοδοστεφοῦς Βουζᾶ. (α)

(α) Κωμοπόλεις τῆς Σμύρνης.

Κ' αἱ ῥοδοδάφναι εἰς τὰς ὄχθας
Τοῦ Μέλητος τὰς παμφαεῖς,
Ὅπου τὸν Ὅμηρον παιδίον
Ἐθήλαζεν ἡ Κριθηΐς.

Τῆς φύσεως ἡ ὅρασίς μας
Ἦτο καθρέπτης φαεινὸς,
Καὶ αἰσθημάτων ἡ ψυχή μας
Ἀπέραντος ὠκεανός.

Τῆς αὔρας παρηκολουθοῦμεν
Τοὺς μυστικοὺς ψιθυρισμοὺς,
Καὶ τῶν νεφῶν εἰς τοὺς δρυμῶνας
Τοὺς αἰφνιδίους σκιασμούς,

Τῆς φιλερήμου εἰς τοὺς θάμνους
Τρυγόνος τὴν δειλὴν φθογγὴν,
Καὶ τῶν γεράνων εἰς τὰ νέφη
Τὴν μεταπωρινὴν κλαγγήν.

Ὁ φίλος ἔκτοτε ἐκεῖνος
Ἀλλοίαν ἔκλεξεν ὁδὸν,
Καὶ τῆς τυφλῆς θεᾶς τὸν εἶδα
Ἔνθερμον λάτριν κ' ὀπαδόν.

Ἐγὼ τὰς ἕξεις τὰς ἀρχαίας
Ἀείποτε διατηρῶ,
Εἰς κλίματα μετέβην ἄλλα,
Πλὴν τὴν αὐτὴν ψυχὴν φορῶ.

Καὶ παρακολουθῶ τῆς αὔρας
Τοὺς μυστικοὺς ψιθυρισμούς,
Καὶ τῶν νεφῶν εἰς τοὺς δρυμῶνας
Τοὺς αἰφνιδίους σκοτασμούς,

Τῆς φιλερήμου εἰς τοὺς θάμνους
Τρυγόνος τὴν δειλὴν φθογγήν,
Καὶ τῶν γεράνων εἰς τὰ νέφη
Τὴν μετοπωρινὴν κλαγγήν!

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ.

Ἡ φυλὴ δὲν εἶναι μία τῶν πτηνῶν τῶν ἡδυφώνων,
Οὐδὲ ποιητῶν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν ἓν γένος μόνον.

Ἀπ' αὐτοὺς μακρὰν τῆς Τύχης πνέουν οἱ βαρεῖς χειμῶνες.
Ἡ ζωή των ὅλη ἔαρ εἶναι ἓν παντοτεινόν,
Ἔαρ ὅπου αἰωνίως φαιδραὶ ψάλλουν ἀηδόνες
Ὑπὸ εὔδιον καὶ πλήρη ἀμβροσίας οὐρανόν.

Τῆς ψυχῆς ἐκείνων πάλιν Ἄδης ἀφεγγὴς τὰ βάθη·
Ἡ καρδία των ἐτέθη ἐπὶ ἄκμονος δεινῶν,
Ὅπου Κύκλωπες ἀκμῆτες τὴν σφυρηλατοῦν τὰ Πάθη,
Κ' εἰς βαρὺν τὴν μεταβάλλουν καὶ βροντώδη κεραυνόν!

Ἡ φυλὴ δὲν εἶναι μία τῶν πτηνῶν τῶν ἡδυφώνων,
Οὐδὲ ποιητῶν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν ἓν γένος μόνον.

Ἀναπαύεται ὁ φίλος τῶν Ἐρώτων Ἀνακρέων
Ὑπὸ τοῦ καλοῦ Βαθύλλου τὴν ἐρωτικὴν σκιάν,
Κ' εἰς ἀτμοὺς γλυκείας μέθης τὰς μερίμνας διαχέων
Ψάλλει τὸ ποτὸν τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κύπρου τὴν θεάν.

Πλὴν τὸν Βύρωνα σπαράττει ἡ ἀκοίμητος ὀδύνη·
Κόλασιν παντοῦ εὑρίσκει, κ' εἰς τοὺς κόλπους τῆς τρυφῆς.
Εἰς τὰ χείλη του πικρίαν πᾶσα ἡδονὴ ἀφίνει.
Κ' εἰς τὸν κόσμον ὅλον βλέπει θέατρον καταστροφῆς.

ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ.

Νύκτα κ' ἡμέραν ἐμπρὸς εἰς θεῖον
Λίθινον κάλλος ὁ Πυγμαλίων,
Ἄϋπνος, ἄσιτος, μὲ τὸ γόνυ
Εἰς γῆν, τοιαῦτα οἰκτρῶς ἐφώνει.
«Στρέψε ἰδέ με, σκληρά, λυπήσου!
Ὡς πότ' οἱ τύραννοι ὀφθαλμοί σου,
Ὅπου ὁ Ἔρως, Ἔρως ὑφαίνει
Πῦρ, εἰς ἐκστάσεις βεβυθισμέναι;
Τῶν μελιχρῶν σου, σοφῶν χειλέων

Τὴν σιγὴν λύσε, ὤ! λύσε πλέον!
Ἢ ἂν δὲν θέλῃς, καὶ μάτην χύνω
Φωνὰς καὶ δάκρυα, τί ἐκεῖνο
Τί τὸ μειδίαμα μ' ἐκταξεύεις
Δι' οὗ μὲ τήκεις καὶ μὲ φονεύεις;
Θεοὶ Ὀλύμπου, θεοὶ θαλάσσης,
Θεοὶ τῆς φύσεως συναπάσης,
Ἴδετε κάλλος ποτὲ τοιοῦτο,
Κ' εὐπρεπὲς τόσον κ' ἄτεγκτον οὕτω;
Εἰς ἄλσος θέλω, ῥόδων ἐν μέσῳ
Ἁπαλῶν φέρων νὰ σὲ ἐκθέσω,
Πρὸς τὴν ἡλίου ἁγνὴν ἀκτῖνα,
Ἴσως ἡ αὖρα ἥτις ἐκεῖνα
Ἥτις ἐμπνέει καὶ τ' ἀναπτύσσει,
Ἴσως αὐτὴ σὲ ζωογονήσῃ!
Ὦ τέκνον, γέννημα τῆς πυρίνης
Ψυχῆς μου, σχῆμα, εἰκὼν ἐκείνης
Τῆς παιδιόθεν μ' ἐπιφοιτώσης,
Τῆς πανταχόθεν μοι προσγελώσης
Μορφῆς ἀΰλου, ἀλήπτου, ἕως
Ἡ βακχευθεῖσα σμίλη ἐνθέως
Εἰς λίθον ἔγλυψε τ' ὄνειρόν μου,
Καὶ σὲ παρήγαγ' ἐνώπιόν μου!
Ἰδοὺ τῆς Ἥβης ὡραιοτέρα
Πολὺ, τὰ μέλη σου ὡς ἡμέρα
Ῥοδόχρους, φέγγος λευκὸν ἀκτίνων.
Ἡ ἁπαλή σου κόμη ὡς κρίνων

Δέσμη, γλυκεῖαν στάζουσα δρόσον·
Εἰς τὸ ὑγρόν σου ὄμμα δὲ κνώσσων
Ἔρως σαλεύει βέλη λαθραῖα.
Πῶς! τόσον εἶσαι, τόσον ὡραία
Καὶ τ' ἀγνοεῖς! Πνεῦμα, πνεῦμα, τάλας!
Πῶς νὰ σὲ δώσω! εἰς τὰς ἀγκάλας
Ἐλθὲ καὶ πάλιν αὐτάς, ψυχή μου,
Ἀγαπητή μου, ἀγαπητή μου!»
Κ' ἐνῷ παράφορος τὴν ἐλάλει,
Κ' ἐνῷ τ' ἀναίσθητα θλίβων κάλλη
Τὸν λίθον ἔθαλπε πρὸς τὸ στῆθος,
Παλμὸν ἀντέδωκ' αἴφνης ὁ λίθος.
Δὲν εἶναι ὄναρ; δὲν εἶν' ἀπάτη;
Ὄχι! φωνὴ μαγευτικωτάτη
Ὡς ἀπὸ ὕπνου ἢ ἐκ βυθίων
Ὑδάτων ἔκραξε, *Πυγμαλίων*!
Ἡ ἀλαβάστρινος δὲ ἡπλώθη
Χείρ, κ' εἰς ἀγκάλισμα ἐκολπώθη·
Καὶ λυγισθεῖσα ἡ δέρη, φίλου
Ἔκλιν' ἐπάνω πρῶτα τραχήλου!
Δίς, τρὶς εὐδαίμων ὁ Πυγμαλίων
Τὸ ὄνειρόν του ὅτι τὸ θεῖον
Μόνος ἀπήλαυσε πάντων ὅσοι
Ἔρωτας ὄχι θνητοὺς ἐρῶσι!

ΛΕΥΚΑΣ Ἡ ΣΑΠΦΩ.

«Ἐμῷ μαινόλᾳ θυμῷ»
(Σαπφώ.)

Τῆς Ἀσιάτιδος Αἰολίδος
Εἰς τὰς ἀκτὰς καὶ εἰς σὲ τὸ εἶδος
Καλὴ ἐπίσης, ὦ Ἰωνία,
Ἱερῶν ἔστη ποτὲ χορεία
Ἀοιδῶν, μέλος διὰ στομάτων
Κάλλιστον πνέουσα ἀθανάτων,
Ὡς μελαμφύλλων ἐντὸς δενδρώνων
Μουσικῶν ἅμιλλαι ἀηδόνων.
Ἀλλὰ εἰς πάθος, εἰς πῦρ, εἰς γόους
Λιγεῖς, εἰς ἔρωτας πολυθρόους
Πολὺ τοὺς ἄλλους ἐνίκα μία
Πάντας, ἡ θήλεια ἡ Λεσβία.
Τοῦ θνητοῦ μέρους καὶ ἐπιγείου
Αὐτῆς τὰ κάλλη ὡς ἡφαιστείου
Ἐπ' ὄρους θάλλοντες ἦσαν κῆποι,
Ὑφ' οὓς ὁ Ἔρως ἐμυδροκτύπει.
Εἷς θνητός, ἄφρων θνητός, ἀγκάλας
Κ' ἔρωτ' ἀπέβαλ' ἐκείνης τάλας
Δι' ἣν τρισμάκαρ ὁ αἰὼν ὅστις,
Ἀνταυγασθεὶς ἐκ τῆς λάμψεώς της,
Νὰ εἴπῃ δύναται φιλοτίμου

Πλήρης μανίας, Εἶν' ἰδική μου !
Ἀλλὰ ἐκείνη, φεῦ ! ἐν ἀνίαις
Κ' ἐν καταισχύνῃ καὶ ἐν μανίαις,
Οἰκτρὰ καὶ μόνη ἀπὸ τοῦ βράχου
Τούτου, ἐντὸς τοῦ πολυταράχου
Ἔπιπτε κύματος πελαγίου,
Πολυταράχου ἕρμαιον βίου.
Ἐκεῖ ἡ βάρβιτος συνετρίβη,
Κ' ἡ ἀοιδὸς κ' ἡ ματαία ἥβη,
Κ' ὁ δεινὸς ἔρως μὲ τὴν καρδίαν,
Καὶ ἡ πνοὴ μὲ τὴν ἁρμονίαν!
Καὶ τώρα ὅταν φαιδρὰ γαλήνη
Τὰ γλαυκὰ κύματα ἁπαλύνῃ,
Εἰς τὸ ῥεμβάζον ὄμμ' ἀνατέλλει
Πολλάκις ὥς τις λεπτὴ νεφέλη,
Ἀμυδροί, ἄμορφοι χαρακτῆρες,
Σκιὰ βλεφάρων, εὐπήχεις χεῖρες,
Μέλαιναι κόμαι περὶ αὐχένα
Λευκόν, πλὴν ὅλα συγκεχυμένα.
Ὁμίχλη, εἴδωλον ἐκ δακρύων,
Σχῆμα ἀμφίβολον τὸ ὁποῖον
Ἓν βλέμμα δεύτερον ἀφανίζει,
Καὶ πάλιν ἄλλο ἐπανακτίζει.
Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ γελῶσα
Δακρύων εἶναι κάλπη, ὁπόσα
Ἔῤῥευσαν ἔκπαλαι εἰς τὸ κῦμα,
Τῆς πολυτλήμονος κόρης μνῆμα,

Ὁπόσα ἔῤῥευσαν καὶ θὰ ῥέουν
Ἐνόσῳ ναῦται τὸν πόντον πλέουν,
Καὶ ἀτενίζουν πρὸς τὴν Λευκάδα,
Τὴν θαλασσόβρεκτον Ναϊάδα.
Καὶ τῆς ἐμῆς καρδιοδονήτου
Στεναγμὸς ἔπνευσεν εἰς βαρβίτου,
Καὶ ἀνεμίχθη μὲ τοὺς ἀέρας
Ἀσθενὲς Μούσης ἀδελφῆς γέρας!

ΜΥΡΤΩ.

Κάποτε, Μυρτὼ γλυκεῖα, βλέπω εἰς τὸ ὄνειρόν μου,
Ὄνειρον σκληρόν! πῶς θνήσκεις καὶ νεκρὰ ἐνώπιόν μου
Κεῖσαι, καὶ ἐγὼ τὸ σῶμα τὸ νεκρόν σου περιβάλλω,
Καὶ δὲν στέργω κατ' οὐδένα τρόπον νὰ σὲ ἀποβάλω.
Ἤδη ἀπτομένας βλέπω τὰς λαμπάδας τὰς πενθίμους,
Καὶ ἀκούω ἱερέων μελῳδίας νεκρωσίμους,
Καὶ ἀρχίζω νὰ φωνάζω ἄγρια, νὰ πίπτω κάτω,
Καὶ νὰ πλαταγῶ τὰ στήθη, καὶ τὰς κόμας νὰ σπαράττω,
Ἕως οὗ εἰς τὰς φωνάς μου, εἰς τὰ δάκρυα τὰ τόσα,
Ἔντρομος ἡ γηραλέα μήτηρ μου ἀναπηδῶσα
Εἰς τοὺς κόλπους της μὲ βάλλει, καὶ, Παιδίον, τί φωνάζεις;
Ὄνειρον, μὲ λέγει, εἶναι, ὄνειρον, καὶ μὴ τρομάζῃς!

ΝΑΙΣ.

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΕΝΙΕΡΟΥ).

Ὦ! δράμε, Χρόμι, σ' ἀγαπῶ, εἶμ' εὔμορφη καὶ νέα,
Εἶμαι ὡς Ἄρτεμις σεμνὴ, ὡς Ἄρτεμις ἀκμαία.
Καὶ ὅταν τὰ προσέσπερα, ἐμπρὸς εἰς τοὺς ποιμένας
Περνῶ μὲ κόμην ἄπλεκτον καὶ μὲ γυμνὰς ὠλένας,
Ἂν εἶναι ἡ Ναῒς θνητὴ ὡς τὰς λοιπὰς διστάζουν,
Μὲ ἀτενίζουν φεύγουσαν, καὶ, ὢ τί κάλλος! κράζουν.
Εἰς θάλασσαν νὰ μὴ ἐμβῇς ποτὲ, ὡραία κόρη,
Μὴ εἰς θεὰν μεταβληθῇς, καὶ οἱ θαλασσοπόροι
Ἐπικαλοῦνται, βλέποντες τὴν μαύρην καταιγίδα,
Καὶ τὴν λευκὴν Γαλάτειαν καὶ τὴν λευκὴν Ναΐδα.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΜΑΔΡΥΑΣ.

Χίλιοι τὴν χλοεράν μου κόμην ὕβρισαν χειμῶνες,
Ἀλλ' ὡς ἔαρ μειδιάσῃ, πάλιν φύονται οἱ κλῶνες,
Πάλιν θάλλω.
Τὰ δὲ πρῶτά μου ἀπέχουν ἀπὸ τὰ παρόντα ἔτη
Τόσον, ὥστε μὲν γνωρίζω μία κ' ἡ αὐτὴ εἶμ' ἔτι,
Ἢ ὂν ἄλλο.

Τίς ἐθρόησεν ἡδέως; προσφιλοῦς συναδελφῆς μου
Τὴν μολπὴν ἀκούω; ὄχι· βορρᾶς ἔπνευσεν, ἡ δρῦς μου
Ψιθυρίζει.
Τάλαινα, παρὰ τὸν νόμον ὅτι ἐπιζῇς τῆς μοίρας
Λησμονεῖς; ἡ αὔρα ἥτις ἦρθη τὸ μακρόν σου γῆρας
Ὀνειδίζει.

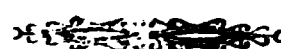
Ἄλλοτε καὶ τῶν ἀνθρώπων ἤκμαζε τὸ γένος· τότε
Ἄνδρες ἤρχοντο εἰς τ' ἄλση ταῦτα θηρευταί, ἀγρόται,
Μὲ τὰς ἄρκυς.
Ἐκ τῆς λόχμης του δ' ὁπότε ἔβαινεν ὁ θὴρ βραδέως,
Ὡς αὐτοὺς οὐδ' ὁ Ἀπόλλων ἦτον τόσον ἢ γενναῖος
Ἢ ποδάρκης.

Πλὴν τὴν ἀσφαλῆ του ἄγραν ὁ τιτρώσκων νεανίας
Δὲν ἐγνώριζε καὶ ποίας πληγὰς ἔστελλε κρυφίας,
Ποῖα βέλη,
Εἰς τὴν νύμφην ἥτις ἄπνους παρεμόνευ' ἀοράτως,
Φεῦ! καὶ τὴν ὁποίαν ὅλον τῆς θεότητος τὸ κράτος
Δὲν ὠφέλει!

Κ' ὑπὸ τὴν σκιάν μου ὅταν ἤρχετο, μὲ ποῖον ζῆλον
Αὔρας πρὸς ἀναψυχήν του ἐκ τῶν σκιερῶν μου φύλλων
Ὑπεκίνουν!
Ὅτι φίλτερος μὲ ἦτον ἀπὸ τοὺς σκαιοὺς Τιτύρους
Οἵτινες τὰς ἀκοάς μου ἤρχοντο μ' ἀσέμνους λήρους
Νὰ μολύνουν!

ΣΥΜΒΟΥΛΗ.

Ποτέ σου εἰς τὸν μάταιον αὐτὸν καὶ πλάνον βίον,
Εἰς πρόσωπον ἀληθινὴν ἀγάπην νὰ μὴ βάλῃς.
Θὰ εὑρεθῇς Ἰξίων
Φρούδην σκιὰν ἐνστερνισθεὶς ἐντὸς κενῆς ἀγκάλης.
Αὐταὶ αἱ χαριτόπλαστοι μορφαὶ 'ποῦ σὲ μαγεύουν
Κ' ἐρωτικὰ σὲ νεύουν,
Φάσματα εἶναι καὶ αὐταὶ καὶ τὰ τερπνά των δῶρα.
Εἰς τὸ μηδὲν ἐνδέχεται νὰ σβύσουν τώρα τώρα.
Ἓν μόνον κρύον μνῆμα
Θέλει σοῦ μείνει κτῆμα,
Νὰ θρηνῳδῇς, νὰ τήκεσαι, χωρὶς εἰς τὸν αἰῶνα
Φωνή τις ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τόσην ἀλγηδόνα.
Ἐντρύφησον εἰς τὰ τερπνὰ ὅσα χαρίζ' ἡ φύσις,
Εἰς τὴν κρυφὴν παγίδα
Προσέχων τὴν ἀσπαίρουσαν καρδίαν μὴ ἀφήσῃς.
Αὐτὰ σοὶ παραινῶ ἐξ ὧν ἐγνώρισα καὶ εἶδα.

ΟΝΕΙΡΟΝ.

Τὴν ἐνθυμούμην κ' ἔκλαια κ' ὕπνος
Μ' ηὗρεν ὡς βρέφος θρηνοῦν, ἀδείπνως.

Κ' εἰς τ' ὄνειρόν μου, (γλυκεῖα πλάνη!)
Ἡ μαγική της, θεία μ' ἐφάνη
Μορφὴ, ὁποία ὅτε τὸ πρῶτον...
Ναὶ, μειδιῶσα, φαιδρὰ, Ἐρώτων
Ἀδελφή. Ὅλα, ὅλα, κ' ἡ ὥρα
Κ' ἡ θέσις, ὅπως εἰς μυροφόρα
Ὁ λιγυρόπνους Ζέφυρος πνέων
Δένδρα, ἀπέσπα βροχὴν ἀνθέων,
Κ' ἐρωτικῶς τὰ κατετυράννει,
Ὡς νὰ μὴν ἔμελλε νὰ μαράνῃ
Ποτὲ χειμὼν τὴν νεότητά των·
Κ' εἰς τὸ πυκνόφυλλον σκήνωμά των,
Ὡς νὰ μὴν ἤθελον λήξει ν' ᾄδουν
Ποτὲ, πτηνὰ ἐγλυκοκελάδουν!
Ὡς τότ' εὐδαίμων τὴν ἐθεώρουν,
Κ' οὐδὲ ἠρώτων, οὐδὲ ἠπόρουν,
Πῶς χρόνον τόσον ὠρφανευμένοι
Πάλιν εὑρέθημεν ἑνωμένοι!
Ὦ ἔρχου, ἔρχου, ψυχὴ φιλτάτη,
Φάσμα, ἢ ὄνειρον. Ὅλ' ἀπάτη
Εἶν' εἰς τὴν γῆν τῶν ματαιοτήτων·
Κ' ἡ εὐτυχία μας ὄναρ ἦτον!
Ἀφότου σ' ἔχασα, ἡ ψυχή μου
Εἰς σκότος μένει, κ' οἱ ὀφθαλμοί μου
Ἔγειναν δύω πηγαὶ δακρύων,
Τ' ἁλμυρὸν ὅθεν ἀπαύστως βρύον
Καὶ τὸν χειμῶνα νᾶμά των τρέχει,
Κ' οὐδὲ τὸ θέρος στειρευμὸν ἔχει!

Ο ΚΙΘΑΡΩΔΟΣ.

Ποία οὐράνιος μελῳδία!
Εἰς τῆς νυκτὸς τὴν γαλήνην ποία
Χεὶρ θελκτικὰ
Τὴν νυκτιλάλον κιθάραν κρούει;
Τὸ ἄστρον κλίνει καὶ τὴν ἀκούει
Ἐρωτικά.

Στροφαὶ γλυκεῖαι! ἐκφράσεις πάθους
Ἀντιλαλοῦσαι μέχρι τοῦ βάθους
Τῶν καρδιῶν.
Μινυρισμοὶ ὡς τῆς ἀηδόνος,
Λαρυγγισμοὶ ὡς οἱ τῆς τρυγόνος,
Τέρψεις θεῶν!

Τὸ πᾶν κοιμᾶται, ἄνθρωποι, φύσις.
Τὸ πᾶν κατέχει σιγὴ ἐπίσης
Νυκτερινή.
Καὶ μεταξὺ τῆς κοινῆς εἰρήνης,
Τῆς ἀναπαύσεως καὶ γαλήνης,
Μία φωνή,

Φωνὴ θρηνώδης ἄγρυπνος μένει,
Καὶ εἰς λιγείας ἐκρηγνυμένη
Παραφοράς,
Κλαίει τὸν κόσμον, τὰς καλλονάς του,
Καὶ τὰς χαρὰς καὶ τὰς ἡδονάς του
Τὰς τρυφεράς.

Πῶς ὅλα φεύγουν, ὅλα περῶσι,
Ὅλα εἰς ἄγνωστον καταντῶσι
Τέρμα μαζῆ·
Καὶ ἀπὸ τόσον θόρυβον, οἴμοι!
Οὐδὲ ἡ ἔρημος μαύρη μνήμη
Δὲν ἐπιζῇ!

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ.

Ὅταν, ὦ Ναὲ παρθένε τῆς παρθένου Ἀθηνᾶς,
Ὡς μετέωρον ὡραῖον
Εἰς γλαυκὸν αἰθέρα πλέων
Μὲ τοῦ Φοίβου τὰς ἀκτῖνας παίζῃς τὰς ἑσπερινάς·

Καὶ αἱ στίλβουσαι γλυφαί σου ὡς νὰ ἔλαβον ψυχὴν
Ῥίπτουν βλέμματα, γελῶσι,
Καὶ συστρέφωνται καὶ ζῶσι,
Καὶ τῆς Πύῤῥας ἐνθυμίζουν τὴν μυθώδη ἐποχήν·

Σ' ἀτενίζω κ' ὑποπτεύω μήπως εἶσαί τις χρυσῆ,
Μήπως εἶσαί τις γλυκεῖα
Χρόνου ἄλλου ὀπτασία,
Κ' ἡ ψυχή μου τρέμει αἴφνης μὴ ἐξαλειφθῇς καὶ σύ!

Ἐπειδὴ ἐνόσῳ μένεις ἐκεῖ ἄνω τηλαυγὴς,
Οὐδὲ ἡ ψυχὴ ἐχάθη
Ἥτις ἔργα ἐπειράθη
Ἄξι ἀθανάτου ἄλλου κόσμου ἢ αὐτῆς τῆς γῆς.

Τῆς γῆς ὅπου ὅλα ῥέουν, ὅλα σβύνουν ὡς σκιά,
Καὶ πᾶν ἔξοχον καὶ θεῖον
Πνεῦμα διαρκὲς μνημεῖον
Μάτην κατὰ τοῦ Ὀλέθρου ν' ἀντιστήσῃ κοπιᾷ.

Πόλις ἄλλοτε ἐνταῦθα ὡς μὲ ἄστρα οὐρανὸς,
Πλήρης ἔλαμπε θαυμάτων
Καὶ ναῶν καὶ ἀγαλμάτων,
Καὶ τῶν ἄστρων σὺ ἐκείνων ἦσουν ὁ αὐγερινός.

Ἀλλ' ὁ Χρόνος ἴχνος πρῶτον θέτων ἄψοφον ποδῶν,
Τὸν πολίτην καὶ τὴν πόλιν
Φεύγει συναρπάσας ὅλην,
Καὶ τοὺς τάφους ἀνατρέψας, καὶ σκορπίσας τὴν σποδόν.

Καὶ ἀφίνει τῆς πικρᾶς του νίκης τρόπαιον, τινὰ
Λείψανα μεμονωμένα,
Στήλην μίαν, ναὸν ἕνα,
Ὅπου ἔρχονται καὶ κλαίουν τῆς ἐρήμου τὰ πτηνά.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΛΙΟΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ προβαίνεις, καὶ ὁ νοῦς μου εἰς ἀπάτην
Τὸν ἀρχαῖον εἰς σὲ βλέπει τοῦ αἰθέρος διφρηλάτην
Νεανίαν.
Εἰς τὴν δεξιάν σου, ἄναξ, μάστιγα χρυσῆν βαστάζεις,
Καὶ τῶν ἵππων σου τὸ ἦθος τὸ θυμοειδὲς δαμάζεις
Καὶ τὴν βίαν.

Οἱ σεμνοὶ θεοὶ παρῆλθον τῆς Ἑλλάδος καὶ μεγάλοι.
Ὀρθὸς μένεις, ἐνῷ ὅλοι, ὅλοι ἔκλιναν οἱ ἄλλοι,
Σὺ ἀκόμη.
Ἄσβεστον τὸ πῦρ σου μένει, καὶ ἀθάνατος ἡ δόξα,
Καὶ λαμπρὰν ἐπ' ὤμων φέρεις τὴν φαρέτραν καὶ τὰ τόξα,
Χρυσοκόμη!

Ποῦ οἱ χρόνοι ὅτε πλέον τῆς χρυσῆς σου λαμπηδόνος
Ἔστιλβε τὸ κάλλος ἔτι νεαρὸν τοῦ Παρθενῶνος
Καὶ ἀκμαῖον,
Ὅτε ὅπως ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου,
Ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς τῆς τοῦ Φειδίου,
Ἔαρ πνέων;

Ἔμπροσθέν σου συγκροτοῦνται μάχαι, πυρπολοῦνται πόλεις,
Καὶ τὸ πρόσωπον πολλάκις μεταβάλλεται τῆς ὅλης
Οἰκουμένης.
Θεωρὸς σὺ ὅλων τούτων, περὶ οὐδενὸς φροντίζεις,
Εἰς τὸν δρόμον σου προσέχεις, καὶ τοὺς ἵππους σου μαστίζεις,
Καὶ προβαίνεις!

Πένθος μέγα τὴν Ἑλλάδα, πένθος καὶ σιγὴ κατεῖχε·
Πλὴν ὡς νὰ σὲ ἦσαν ξέναι αἱ πολύστονοί της τύχαι,
Τὰ δεινά της,
Ἔστεφες τὸ πρόσωπόν σου καὶ μὲ δόξαν καὶ μὲ κλέος,
Καὶ διέβαινες ὡς πάλαι τὸν αἰθέρα της ὡραῖος
Διφρηλάτης.

Ἔπρεπε μετὰ τῶν ἄλλων ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ δύσῃς,
Καὶ μὲ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ φωτὸς ὁμοῦ νὰ σβύσῃς
Τὴν λαμπάδα·
Εἰς τὸν ζόφον δόξα, τέχναι, ἀρεταὶ νὰ βυθισθῶσι,
Καὶ οἱ βάρβαροι ματαίως εἰς τὰ σκότη νὰ ζητῶσι
Τὴν Ἑλλάδα!

Πλὴν τοῦ καθαροῦ φωτός σου ἔσωζες τὴν λαμπηδόνα,
Τῆς Ἑλλάδος περιμένων τὸν ἀθάνατον Ἀγῶνα
Νὰ φωτίσῃς,
Καὶ διῆλθες τὸν αἰῶνα τὸν μακρὸν τῆς τυραννίδος,
Σύμβολον τῆς ἐν Ἑλλάδι μηδεπώποτε ἐλπίδος
Μὴ σβεσθείσης.

Η ΑΥΓΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΟΥΝΙΟΝ.

Ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ σκεπτομένου
Ἐπὶ κυμάτων ἔστην Σουνίου.

Ἔμπρὸς ἡ θέα τοῦ παλλομένου
Ὑπὸ τὰς αὔρας ὑγροῦ πεδίου·
Καὶ στρωτὸς ἄνω μὲ ὠχρὰ ῥόδα
Οὐρανοῦ θόλος γλαυκὸς ἐδήλου
Πρὸς τὴν αὐγὴν τῆς ῥοδοδακτύλου
Θεᾶς τὸν πρόσφατον ἔτι πόδα.
Καὶ εἰς τοῦ πόντου τὸ λευκὸν γάλα,
Κ' εἰς τοῦ ὁρίζοντος τὰς ἐκτάσεις,
Ὡς πτηνὰ ἔστιλβον τῆς θαλάσσης
Ἄκατοι, πλοῖα μικρὰ μεγάλα.
Καὶ εἰς τὴν ἔρημον παραλίαν,
Ὡς βρέφος ὅταν πρῶτ' ἀφυπνήσῃ
Καὶ τῆς μητρὸς τὸν μαστὸν ζητήσῃ,
Τὸν βράχον ἔκρουε μ' ἁρμονίαν
Τὸ κῦμα. Αἴφνης ἐντὸς τῶν θάμνων
Φωνὴ ἀντήχησεν ἀηδόνος,
Ὁ δὲ ὑγρός της, γλυκερὸς τόνος,
Ὁ μὴ στειρεύων μηδ' ἀποκάμνων,
Τὸν βράχον ἔκαμε νὰ γελάσῃ,
Τὸ γλαυκὸν κῦμα νὰ μειδιάσῃ.
Ὅταν ἐσίγησεν ἡ λιγεῖα
Ἀοιδὸς, τόσον ἦτο βαθεῖα
Ἡ σιγὴ πέριξ καὶ θεσπεσία,
Εἰς γῆν καὶ πόντον καὶ εἰς ἀέρα,
Ὥστε ἐνόμιζες θὰ ἀκούσῃς
Θεῶν ψιθύρους εἰς τὸν αἰθέρα,
Ἢ ἱπταμένης τὸν ῥοῖζον Μούσης !

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΛΕΑΝΔΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ἡ Μοῦσα ἡ ἑλληνικὴ εἰς τὴν μακρὰν δουλείαν
Ἀπέμαθε τὴν ὑψηλὴν, θεσπιῳδὸν μανίαν.
Ἀθλία μήτηρ ὀρφανὴ Αἰσχύλων καὶ Πινδάρων
Ἐϐαρϐαρώθη βαθμηδὸν ἐν μέσῳ τῶν βαρϐάρων.
Ἀλλὰ εἰς τόπους ὀρεινοὺς κατὰ καιροὺς ἀκόμα
Γλυκείας ἔμελψε μολπὰς τὸ τραχυνθέν της στόμα·
Καὶ εἰς τοῦ Κλέπτου ἀοιδοῦ τὴν ἀχιλλείαν χεῖρα
Πολλάκις ἐκελάδησεν ὁμηρικῶς ἡ λύρα.

Θάῤῥει λοιπὸν, ὦ Λέανδρε· τὸ πῦρ δὲν ἀπωλέσθη
Τὸ ἱερόν· εἰς τὴν σποδὸν ἐκρύϐη, δὲν ἐσϐέσθη.
Θὰ λάμψῃ αὖθις τηλαυγὲς, ἐὰν τῇ ἀληθείᾳ
Μεγάλη τῶν τεχνῶν τροφὸς ἦν' ἡ ἐλευθερία.

Τῆς γῆς αὐτῆς τῆς ἱερᾶς αἱ μόναι ἀναμνήσεις
Εἶναι πηγὴ αἰώνιος ποιήσεως· ἡ φύσις
Θάλλ' ἡ αὐτὴ πέριξ ἡμῶν, καὶ ἡ αὐτὴ ἀγκάλη
Ἑλλάδος τῆς μητρὸς ἡμᾶς ὡς τέκνα περιϐάλλει.
Ὦ μῆτερ, δὲν σ' ᾐσχύναμεν εἰς τὸ κλεινὸν πεδίον
Ὅπου αἱ μάχαι κρίνονται κ'αἱ τύχαι τῶν ἀνδρείων.
Ἀνακαινίζει τρόπαια τῶν παλαιῶν Κιμώνων

Ὁ Μιαούλης ἀμαυρὰ ἐκ τῶν μακρῶν αἰώνων.
Τὸν θάνατόν του μελετῶν τὸν ἔνδοξον ὁ ἥρως
Βότσαρις πίστιν χορηγεῖ εὐμάρτυρον, καὶ κῦρος
Νέον εἰς τὸν Θερμοπυλῶν τὸν μέγαν Σπαρτιάτην,
Κατὰ τὴν τουρκολέτειραν πορείαν νυκτιβάτιν.
Ἤδη ἐπῆλθ' ἀναπνοὴ τῶν πόνων καὶ εἰρήνη
Βραχεῖα· πολὺ ἔγεινε, πολὺ μένει νὰ γείνῃ.
Ἂς δρέψωμεν εἰς τῆς ζωῆς ἓν ῥόδον τὸν λειμῶνα.
Αὔριον, τίς με βεβαιοῖ; ἴσως βαρὺν χειμῶνα
Ἐγείρῃ Ἄρης κρατερός· μικρὸν καὶ εἰς τὰς Μούσας
Ἂς δώσωμεν. Ἰδοὺ, ἰδοὺ τὰς βλέπω συγκροτούσας
Χορὸν περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Κασταλίας νᾶμα,
Τὸν μέγιστον πατέρ' ἀνδρῶν, θεῶν, ὑμνούσας ἅμα.

Ὦ Μοῦσαι, ὦ θεαὶ σεπταὶ Ἑλλάδος τῆς εὐάνδρου,
Τὴν δέησιν προσδέχθητε τοῦ εὐφυοῦς Λεάνδρου.
Πάλαι ἰχνηλατεῖ ποθῶν, δεινοπαθῶν καὶ κλαίων,
Δύσερως ὥς τις ἐραστὴς, πλησίον τῶν ἀρχαίων
Ἑδρῶν σας, καὶ τὴν δάφνινον τοῦ Ἡσιόδου ῥάβδον
Ζητεῖ στενάζων μεταξὺ τῶν βράχων τῶν ἀναύδων.
Ποῖοι ἐλάλησαν αὐλοὶ καὶ ἀηδόνων γλῶσσαι;
Αἱ Μοῦσαι ἀνταπήντησαν ἠρέμα μειδιῶσαι.
« Ἐκεῖνοι ἦσαν ἀοιδοὶ θεοφιλεῖς, τὸν τρόπον
Αἰδοῖοι, φίλοι τοῦ Διὸς καὶ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων.
Νήπιος ὅστις πρὸς αὐτοὺς ἐξ ἴσου ἁμιλλᾶται·
Πλειότερον τοῦ δυστυχοῦς Ἰξίονος πλανᾶται.
Τῆς φύσεως πρωτογενοῦς, τῶν καλλονῶν τῶν τόσων

Τ' ἄνθος ἀπέμαξαν τ' ἁγνὸν, τὴν αἰθερίαν δρόσον,
Ὡς εἰς τῆς Ὕϐλας τὸν ϐαθὺν, μυριανθῆ λειμῶνα,
Φανέντος ἔαρος, πολὺν αἱ μέλισσαι ἀγῶνα
Ἔχουν, ἐκλέγουσ' εἰς ἀνθῶν εὐόσμων μυριάδα
Τοῦ θύμου τὸν γλυκὺν ἰὸν, τοῦ ῥόδου τὴν ἰκμάδα.
Ὡς δὲ τὸ βλέμμα τῆς Ἠοῦς ἐπὶ τῆς Μεμνονίας
Πέτρας ἐγείρει καὶ παλμὸν καὶ στόνον ἁρμονίας,
Οὕτω τὰ τέκνα τοῦ φωτὸς ἀντέπαλλον ἐκεῖνα
Πρὸς πᾶσαν τ' οὐρανοῦ, τῆς γῆς ἐμπνεύστριαν ἀκτῖνα.
Ἡμεῖς ἐπλάσαμεν ὁμοῦ καὶ μετὰ τῶν Χαρίτων
Τὸν τύπον ὅπου ἔῤῥευσεν ἡ φλογερὰ ψυχή των,
Τὴν γλῶσσαν τὴν ἑλληνικὴν, θεσπέσιόν τι κρᾶμα
Ἁρμονικὸν δυνάμεως καὶ χάριτος συνάμα·
Εὔρυθμον, εὔστροφον, γοργὴν, πολὺ τῶν ἡδυφώνων
Λιγυρωτέραν ἁπασῶν εὐστόμων ἀηδόνων.
Τὸ θεῖον ὄργανον αὐτὸ εἰς τὰς σοφάς των χεῖρας
Τὸν κόσμον νέον ἔτερψε, τὸν τέρπει κ' εἰς τὸ γῆρας,
Καθὼς ἡ Κύπρις τὸν κεστὸν τὸν μαγικὸν ἁρμόζει,
Καὶ κυϐερνᾷ τὸν Ὄλυμπον, καὶ τῶν θεῶν δεσπόζει.
Ἡ τέχνη των ἡ θαυμαστὴ τὸ καίριον ἐξεύρει
Τῆς φύσεως, καὶ τὸ τρωτὸν τῶν καρδιῶν νὰ εὕρῃ.
Τὸ πρέπον οἶδεν ἀκριϐῶς· ἀκόμπως ἀνυψοῦται,
Καὶ καταϐαίνει εὐγενῶς χωρὶς νὰ ταπεινοῦται.
Ἐκείνους ἔχετ' ὁδηγοὺς, ἐκείνους μελετᾶτε,
Ὅσοι τοῦ θείου Παρνασσοῦ εἰς τὰς ὁδοὺς φοιτᾶτε.
Ὅστις δ' ἀμύητος αὐτῶν καὶ βέϐηλος προϐαίνει,
Τὸν γέλωτα ἡμῶν κινεῖ ἐνῷ αἰσχρῶς χωλαίνει.»

Ἤκουσας, φίλε Λέανδρε, καὶ τῶν Μουσῶν τὸ ἆσμα·
Οἱ λόγοι εἶναι ἀληθεῖς, καὶ ἂν ψευδὲς τὸ φάσμα.
Οἱ εὐτυχεῖς μας πρόγονοι εἰς εὔφορον αἰῶνα
Τοῦ τεχνικοῦ εὗρον καλοῦ τὸν ἀσφαλῆ κανόνα.
Πολλοὺς ἐξέθρεψεν υἱοὺς ἡ μοῦσά των μεγάλους,
Παῖδας Ῥωμαίων, Ἰταλοὺς καὶ Βρεττανοὺς καὶ Γάλλους.
Τινὲς ζητήσαντες ὁδοὺς καινὰς καὶ ἀπατήτους
Εἰς πλάνας περιέπεσον μακράς, δυσδιεξίτους,
Εἰς δὲ τὸ τέρμ' ἀντὶ καλῶν, εὐκόσμων ἀγαλμάτων,
Δεινὰς ὑπήντησαν μορφὰς γοργόνων καὶ τεράτων·
Τὸ δρᾶμα τέχνης θρίαμβος τῆς ἀττικῆς, ὡραῖον
Ἀρχιτεκτόνημα νοὸς Αἰσχύλων, Σοφοκλέων,
Παρήλλαξεν ὑπὸ χειρῶν καὶ Μούσης ἀντιπάλου·
Ἐπὶ τῆς ἀσταθοῦς σκηνῆς καὶ τῆς ἀλλοπροσάλλου,
Νῦν Ῥώμην, νῦν Περσέπολιν, νῦν Θήβας παριστώσης
Τὰς Μεμνονίας, ἔρχεται ὁ ἥρως μεθ' ἡβώσης
Κόμης, κ' ἀπέρχεται κυρτὸς πρεσβύτης εἰς τὸ τέλος.
Ἐκεῖ συγχέετ' ἡ χαρά, ὁ στεναγμός, ὁ γέλως·
Κ' ἡ Μελπομένη, ἔμπλεως δακρύων, μ' ἔκπληξίν της
Πάντοτ' ἐμπρὸς τὴν εὔθυμον εὑρίσκει ἀδελφήν της.
Γνωρίζω ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ χάους ἐξαστράπτει
Δαιμόνιος πολλάκις νοῦς· Φρενῶν βαθεῖαν σκάπτει
Αὔλακα ὁ Δραματουργὸς τῆς Βρεττανίας παίζων
Μὲ τὴν μεγάλην τέχνην του· ἀλλὰ δὲν θὰ ἐπέζων
Τὰ ἔπη του ἀθάνατα, ἐὰν εἰς τὸν Μακβέθην
Κ' ἀλλοῦ τὴν ὅλην τῶν παθῶν δὲν ἐξεπλήρου μέθην.
Αὐτὰ τὸ αἶσχος κρύπτουσι τῆς ἄλλης του τερθρείας·

Σὺ, Ἕλλην, τὰ διδάγματα τῆς παλαιᾶς σοφίας
Μὴ καταφρόνει· εἰς αὐτὰ οἱ Ἕλληνες ἐν γένει
Ἐγνώριζον πλειότερα παρ' ὅλοι οὔτ' οἱ ξένοι·

Πλὴν πάλιν δὲν ἐπιθυμῶ τὸν ποιητὴν τὸν νέον
Ματαίαν, Λέανδρε, κενὴν τῶν λόγων τῶν ἀρχαίων
Ἠχώ. Ἐπὶ τῶν δυνατῶν προγονικῶν πτερύγων
Ὡς χελιδόνες ἀσθενεῖς, ἀπτῆνες, ἐπ' ὀλίγον
Δυνάμεθα τὸν ὑψηλὸν νὰ πλεύσωμεν αἰθέρα,
Ἂν αὖρα δὲν ἐπικουρῇ ἡμᾶς ἰδιαιτέρα,
Αἴσθημα, βίος ἐθνικός. Περὶ Στυγὸς τὸ κῦμα
Μάταιον ἄλλως στρέφομεν σκιαὶ νερτέρων βῆμα.
Ὅλα ὁ χρόνος ὁ μακρὸς τὰ πρῴην μεταβάλλει.
Ὅπου ἡ τρόπις ἔσχιζε φλοισβῶδες κῦμα, θάλλει
Λειμὼν, καὶ ἄροτρον βαρὺ ἀνὴρ γηπόνος στρέφει·
Ἰχθύας δ' ὅπου ἵστατο βουνὸν ὁ πόντος τρέφει.
Κύκλος τοιούτων ἀλλαγῶν καὶ μᾶλλον πολυτρόπων
Τὰ ἔργα εἶναι κ' οἱ θεσμοὶ κ' αἱ τύχαι τῶν ἀνθρώπων.
Αἰσθήματα καθεὶς αἰὼν, ἰδέας ἔχ' ἰδίᾳ·
Αὐτῶν δὲ κάτοπτρον ὁ νοῦς καὶ μέτρον ἡ καρδία,
Ἡ τέχνη δὲ παράστασις ὑπερφυὴς, μεγάλη,
Ὑφ' ἣν τοῦ ἔθνους ἡ ζωὴ κυκλοφορεῖ καὶ πάλλει.
Διερμηνεὺς δ' ὁ ποιητὴς τῆς ἐποχῆς του εἶναι·
Ἐλπίδες, φόβοι, πόθοι της καὶ τέρψεις καὶ ὀδύναι
Εἰς τὴν φοιβίαν δέλτον του κεχαραγμέναι ζῶσι,
Καὶ νεαραὶ εἰς γενεὰς μακρὰς ἐπιφοιτῶσι.
Ἡ Φαντασία ἐξ αὐτῆς τῆς ὕλης τῆς πλουσίας

Κόσμους λαμπροὺς δημιουργεῖ, εἰκόνας ἐξαισίας,
Ἐὰν τὸν Νοῦν συμπάρεδρον, συμπαραστάτην ἔχῃ.
Ἄλλως κατὰ κρημνῶν χωρὶς ἡνίας ἅρμα τρέχει.
Πρὸς ταῦτα λάβε ὁδηγὸν, καὶ πρόστησον λαμπάδα
Τὴν τέχνην ἥτις ἔτευξε τὴν θείαν Ἰλιάδα,
Ἥτις τὸν ἐπὶ Κολωνῷ Οἰδίπουν· τῶν Ἑλλήνων
Τοιοῦτος ἔστω μιμητὴς ὁ ἔκγονος ἐκείνων.

Πρὸ πάντων εἰς τὰ ἔπη σου ὀμφὴ ἂς ἐπιπνέῃ
Ἀρχαϊκὴ, ἡδυμελὴς ἡ λύρα εἴτε κλαίει
Ὑπὸ δακτύλους Σαπφικοὺς, ἢ ὡς ἡ τοῦ Ἀλκαίου
Ἐξ οἴστρου πολεμοχαροῦς δονεῖται καὶ γενναίου.
Καὶ κόσμει, ὅσον ἐφικτὸν, τὰς νεουργοὺς ἰδέας
Διὰ πτυχῶν Φειδιακῶν κατασκευῆς ἀρχαίας.
Ὁ ξένος θέλει τὸν υἱὸν τῶν Ἀχαιῶν γνωρίσει
Ἐκ τῆς φωνῆς, κ' ἐνθουσιῶν τὰς χεῖρας θὰ κροτήσῃ.
Πολλὰ ὡς χθὲς εἰς τῶν σοφῶν τὰς βίβλους τεθαμμένα
Ὀνόματα κ' εἰς τὸν λαὸν ἀπρόσιτα καὶ ξένα,
Ἤδη κοινὰ εἰς τοὺς ἀστοὺς, κοινὰ εἰς τοὺς ἀγροίκους
Ἀπέβησαν, κ' εἰς ἀγορὰς ἀντιλαλοῦν καὶ οἴκους.
Διὰ δεινῶν κρεουργηθεὶς φαρμάκων τῆς Μηδείας
Αἴσων ὁ παλαιὸς, καλὸς ἐξῆλθε νεανίας
Τοῦ λέβητος, θάμβος δ' εὐθὺς κατεῖχε τοὺς δρῶντας.
Τοιούτου μύστις θαύματος καινοῦ εἰς τοὺς παρόντας
Χρόνους ἡ γλῶσσα τὰ νεκρὰ, διεσπαρμένα μέλη
Συνάγει, καὶ πρὸς νεαρὰν ζωὴν ἐξανατέλλει.
Πρῶτος ὁ Κοραῆς, εἰς γῆν κλεινὸς τὴν ἑλληνίδα,
Διὰ χειρὸς ἐπιμελοῦς πολλὴν αἰσχρὰν ῥυτίδα

'Απέξεσε και στίγματα βαρβαρικῶν αἰώνων.
'Αλλ' ἔργον ὁ ἀγὼν ἀνδρὸς ἑνὸς δὲν ἦτο μόνον.
Όστις τὸν ἵππον τὸν πτηνὸν πωλοδαμνεῖ κ' ἱππεύει,
Μακρὰν γνωρίζει τῶν ἐπῶν τὰ βέλη νὰ τοξεύῃ.
Οἱ ἀοιδοὶ ἐκόσμησαν τὴν γλῶσσαν τὴν ἀρχαίαν
Μ' ἄνθη ἀμάραντα, τερπνά· οἱ ἀοιδοὶ τὴν νέαν
'Εφάμιλλον τῆς παλαιᾶς θὰ καταστήσουν· μόνος
'Αρνεῖται ὁ ὠχρὸς κ' ἐχθρὸς τῶν θείων δώρων φθόνος.

Κατάμαθε τῶν παλαιῶν κ' εἰς τοῦτο τὴν σοφίαν·
Πᾶν μέτρον ἴδιον καιρὸν, ἰδίαν ἔχει χρείαν.
Τὸν ἴαμβον ἐξαίρετον ἡ τραγῳδία ἔχει,
Όστις ταχὺς, εὐκίνητος ὡς νᾶμα γοργὸν τρέχει,
Τὴν φυσικὴν μιμούμενος αὐδὴν, καὶ ἄνευ κόπου
Τὸ πάθος παρακολουθῶν τοῦ λέγοντος προσώπου.
Τὸ ἔπος τὸν ἑξάμετρον, ὅστις σεμνὸς προβαίνει,
Βαρὺς ὡς φάλαγξ ὁπλιτῶν εἰς μάχην τεταγμένη·
'Αλλὰ ὁ στίχος ἐναλλὰξ τοῦ ἡρωολεγείου
Ύπὸ τῆς λύπης κόπτεται, βραχύτερος τελείου.
Καὶ ἡ Σαπφὼ δι' ἀφελοῦς, ἀθρύπτου μελῳδίας
Τὰ πάθη διηρμήνευσε τῆς γοερᾶς καρδίας.
Λήγ' ἡ στροφὴ εἰς λιγυρὸν ἡμίστιχον συνήθως,
Ὡς ν' ἀναπαύεται ἐκεῖ τὸ πολυτλῆμον στῆθος.
'Αλλὰ τὸν ἴαμβον συχνὰ ὁ σύγχρονος ᾐσθάνθη
Τοῦ 'Αρχιλόχου δάκνοντα ὡς ὄφιν ὑπὸ τ' ἄνθη.
Τὰ μέτρ' αὐτὰ καὶ τοὺς σοφοὺς κανόνας καὶ ῥυθμούς των
Αἱ Μοῦσαι πάλ' ἐδίδαξαν εἰς τοὺς κλεινοὺς υἱούς των.

Όταν ὁ Φοῖβος ποιητὴν μοιρηγενῆ φιλήσῃ,

Καὶ σύνεσιν καὶ ἀοιδὴν γλυκεῖαν τὸν χαρίσῃ,
Τὸ δῶρον τὸ θεόσδοτον πρὸς εὐγενῆ ἂς στρέψῃ
Σκοπὸν, ἂν θέρος ἄφθονον δαφνῶν ποθῇ νὰ δρέψῃ.
Εἰς τὴν πατρίδα χρεωστεῖ τὴν λύραν· ἡ μεγάλη
Καρδία του ὑπὲρ αὐτῆς νυχθημερὸν ἂς πάλλῃ.
Οὕτω διττῶς ἀθάνατος διττὸν ἔχει τὸ γέρας
Δόξης ὁμοῦ καὶ ἀρετῆς. Πολλάκις γλυκυτέρας
Καὶ θειοτέρας ἡ Πατρὶς ἐμπνέει μελῳδίας
Παρὰ τὴν κόμην τῆς καλῆς Κυνθίας ἢ Λυδίας.
Μισῶ τὸν χαῦνον ἀοιδὸν, εἰς πόδας ὅστις ἕρπει
Τυράννων, καὶ τὰ πάθη των καὶ τὴν ἀργίαν τέρπει.
Ἡ βάρβιτος τοῦ εὐγενοῦς πατρὸς ἡμῶν Φεραίου
Ἐβράχη μὲ τὸ αἷμά του· καὶ σήμερον Τυρταίου
Ἀνάγκην ἔχει ἡ Ἑλλὰς, τὸν λήθαργον νὰ λύσῃ
Τῶν τέκνων της, καὶ εὐγενοῦς θυμοῦ νὰ τὰ ἐμπλήσῃ.
Ἰδοὺ τετράκις ἑκατὸν ὁ δίφρος τοῦ ἡλίου
Κύκλους πληροῖ, κ' ἡ ἀποφρὰς ἡμέρα τοῦ Μαΐου
Τετράκις ἐπανέκαμψεν, ἡ τὴν φρικτὴν τοῦ Γένους
Πτῶσιν ἰδοῦσα καὶ δεινῶν χειμῶνας ἀρχομένους. (α)
Ὦ λύσσα! ὦ ἐκδίκησις γλυκεῖα! ὦ παρθένος
Νέμεσις, ἡ ἀεὶ βαρὺ ὑπὸ τὰ στήθη μένος
Φέρουσα, δυσπαραίτητε, ἐλθὲ, ὦ Ῥαμνουσία!
Εἶναι καιρός· καὶ ἄλλοτε σ' ἐγγώρισ' ἡ Ἀσία,
Ὁ πότε διὰ τῆς τριπλῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου νίκης
Τὰς ὕβρεις ὅλας τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἐξεδίκεις.

(α) Τὸ ποίημα τοῦτο ἐγράφη κατὰ τὸ 1853 τὸ τετρακοσιοστὸν ἔτος μετὰ τὴν ἅλωσιν.

Πρῶτος τοῦ Μάρκου ὥπλισε τὴν τουρκοφόνον χεῖρα
Μὲ κεραυνὸν ὁ ῥαψῳδὸς κ' ἡ ἀφελής του λύρα,
Τοὺς ἄθλους ψάλλουσα πολλῶν πολεμιστῶν ἡρώων
Παλαιοτέρας ἐποχῆς, γιγάντων ὀρεσκῴων,
Οἵτινες ἔζησαν ὀρθοὶ κ' ἐλεύθεροι, ἡμέρα
Πρὶν ἀνατείλ' εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα ἐλευθέρα.
Ἀλλὰ τὴν δύναμιν αὐτὴν ὁ ἀναλγὴς ἀρνεῖται
Σοφὸς ἢ ὅστις τὸν σοφὸν πολλάκις προσποιεῖται.
Ὥς τις παρῆλιξ καλλονὴ ἠμελημένη, οἴμοι!
Παρῆλθε, λέγ', ἡ ποίησις, καὶ μόν' ἡ ἐπιστήμη
Ἀξία εἶν' εἰς τῶν θνητῶν τὰς φρένας νὰ ἀνάσσῃ.
Πῶς! ὅταν ἡ γλυκεῖ' αὐγὴ τὰ ἠρεμοῦντα δάση
Περιχρυσοῖ μὲ θεῖον φῶς, ἢ ἐπὶ τῶν ὀρέων
Ὁ Φοῖβος δύῃ ὡς χρυσὸς τηκόμενος καὶ ῥέων,
Αἱ ἀηδόνες κ' ὁ λοιπὸς χορὸς τῶν λιγυφώνων
Πτηνῶν εἰς ὕμνους, καὶ λυγμῶν, μινυρισμῶν καὶ στόνων
Κῦμα θὰ λύωντ', ὑφ' ὁρμῆς ὠθούμενα κρυφίας,
Ὁ δ' ἄνθρωπος, ὁ γεραρὸς υἱὸς τῆς ἁρμονίας,
Σφίγξ βοιωτί' ἀπατηλῆς σοφίας θέλει μείνει,
Ἢ τῶν παθῶν τὸ βρύχημα τὸ λυπηρὸν θὰ χύνῃ;

ΟΙ ΣΚΗΝΙΚΟΙ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.

Ὅτε εἰς τὴν Σικελίαν ἐναυάγησεν ἡ τύχη
Τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν,
Ἔσωσαν τοῦ Εὐριπίδου ἀπὸ τὸν λιμὸν οἱ στίχοι
Πλῆθος ὀρφανῶν πατρίδος καὶ τῆς νίκης ὀρφανῶν.

Ἄσατ', ἔλεγον, ὦ ξένοι, ᾄσατε ἡμῖν ἀκόμα,
Οἱ καλοὶ Σικελιῶται μὲ ὑγρὸν ἐκ λύπης ὄμμα,
Καὶ σᾶς δίδομεν προθύμως ἄρτον καὶ ἐνδυμασίαν,
Καὶ αὐτὴν τὴν γλυκυτέραν τῆς ζωῆς ἐλευθερίαν.

Κ' ἔψαλλον οἱ τεθλιμμένοι στρατιῶται ἐπὶ ξένης
Γῆς ᾠδὰς περιπαθεῖς,
Τὴν δουλείαν τῆς Ἑκάβης, τὴν σφαγὴν τῆς Πολυξένης,
Κ' εἰς αὐτὰς τὰ ἴδιά του πάθη ἔκλαιε καθείς.

Καὶ τῶν νικητῶν ταχέως ἐμαλάσσοντο τὰ στήθη,
Ἡ ἐκδίκησις εἰς οἶκτον κατ' ὀλίγον μετεβλήθη,
Κ' ἔλαβον οἱ ἡττημένοι ἄρτον καὶ ἐνδυμασίαν,
Καὶ αὐτὴν τὴν γλυκυτέραν τῆς ζωῆς ἐλευθερίαν.

Καὶ ὁ Ἰταλὸς τὸ σκῆπτρον ἤλλαξε τῆς γῆς μὲ λύραν
Κλαίουσαν μελῳδικῶς·
Ἀφοῦ ἔχασε τῆς δόξης τὴν παλαίφατον πορφύραν,
Τῆς σκηνῆς ἐνεθρονίσθη βασιλεὺς ἁρμονικός·

Δοῦλος ἀλλαχοῦ, ἀνάσσει ἐπ' αὐτῆς,ὑποδουλόνων
Κατὰ κράτος τὰς καρδίας καὶ λαῶν καὶ ἡγεμόνων.
Καὶ ὡς φόρον του λαμβάνει τιμὰς, πλοῦτον καὶ λατρείαν,
Ἀλλ' οὐχὶ τὴν γλυκυτέραν τῆς ζωῆς ἐλευθερίαν.

Αἱ γλαυκώπιδες Σειρῆνες τῆς ἰταλικῆς θαλάσσης
Ἄφησαν τὰ ἐμμελῆ
Κύματα, διαχυθεῖσαι ἐπὶ τῆς Εὐρώπης πάσης·
Καὶ ὁ κόσμος τώρα Νόρμας καὶ Λουκίας τὰς καλεῖ.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι τὰ ὦτα μὲ κηρὸν ἀντὶ νὰ κλείουν,
Εἰς αὐτὰς καὶ τὴν ψυχήν των ὅλην ἀναπεταννύουν.
Ὁ πενθῶν τὸ πένθος χάνει, καὶ ὁ πένης τὴν ἀνίαν,
Καὶ ὁ δοῦλος τὴν γλυκεῖαν λησμονεῖ ἐλευθερίαν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΨΕΥΔΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ.

Ὦ δυσμορφότερον Χιμαίρας,
Ἀπατηλὸν, ποικίλον τέρας,
Ἥμισυ δράκων καὶ παρθένος,
Σφὶγξ ὀλεθρία, κακῶν Μοῦσα,
Αἰνίγματα θεσπιῳδοῦσα
Πικρὰ εἰς τῶν θνητῶν τὸ γένος·

Πολιτικὴν σὲ ὀνομάζει
Ὁ κόσμος ὅστις ἐκθειάζει
Μ' εὔφημον στόμα τοὺς τυράννους,
Σὲ ἥτις πόλεις ἀνατρέπεις,
Κ' εἰς ἐρημίαν τάφων δρέπεις
Τοὺς λαμπροτέρους σου στεφάνους.

Ὦ τυραννὶς κακουργοτάτη,
Τὸ ὅπλον σου εἶν' ἡ ἀπάτη
Ὅπου δὲν ἐξαρκεῖ ἡ βία.
Καθὼς ἡ γραῦς τοῦ Ἀρχιλόχου
Διὰ χειρὸς κρατεῖς ἐνόχου
Ὕδωρ καὶ πῦρ, ἐχθρὰ στοιχεῖα!

ΩΔΗ

ΕΙΣ ΚΑΡΟΛΟΝ ΑΛΒΕΡΤΟΝ.

(1849)

Ὅταν εἰς τὸ μέτωπόν σου
Ἤστραπτε τὸ χρυσοῦν στέμμα,
Καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλέως
Εἰς πολλοὺς τὸ γοργὸν βλέμμα
Κατήρχετο ὁ τρόμος κ' ἡ ἐλπίς,

Τόσον σεβαστὸν δὲν ἦταν
Τ' ὄνομά σου καὶ ὡραῖον,
Ὅσον μὲ τὴν σκληρὰν Τύχην
Ὅταν ἔπεσες παλαίων,
Τοὺς κεραυνούς της μὴ ἀποτραπείς.

Συγγνωστὸς κ' ἂν ἰχνηλάτεις
Δάφνην ἥρωος καὶ φήμην·
Ἀλλ' ἂν ἔβλεπες ἐμπρός σου
Τὴν εἰκόνα τὴν πενθίμην
Τῆς δούλης Ἰταλίας, καὶ αὐτὴ
Μὲ τὰς κόμας λελυμένας,
Ἱκετευτικὸν τὸ σχῆμα,
Κλαίουσα σοῦ προηγεῖτο,
Πᾶν σου πρὸς τὴν ἧτταν βῆμα
Εἶν' ὕμνος σου, καὶ ἡ τόλμη ἀρετή!

Ἆ! τοῦ στήθους σου τὸν Ἅδην
Ποία χεὶρ νὰ ζωγραφήσῃ,
Τὸν ὠχρὸν ὡς εἶδες Φόβον
Τοὺς στρατούς σου νὰ κλονήσῃ
Ὡς φύλλα ὥρας μετοπωρινῆς!
Θάνατον ἐζήτεις τότε·
Ὅμως καὶ τὸ τελευταῖον
Πυροβόλον των ἠκούσθη
Εἰς τὰ σκότη ἀποπνέον,
Σὺ δ' ἔζης, ἀλλὰ ἔζης νὰ θρηνῇς.

Ἀγνοεῖς τοὺς δυστυχοῦντας
Πῶς κ' ὁ θάνατος προδίδει ;
Τροπαιοῦχος ἐὰν ἦσουν
Ἴσως ἤθελες τὸν ἴδει,
Ὅταν δὲν εἶχες χρείαν ἀπ' αὐτόν.
Πλὴν καὶ τότ' ὡς τοῦ Θηβαίου
Ἥρωος τῆς Μαντινείας,
Ἡ νικήτρια ψυχή σου
Φρίσσουσα ἐκ θυμηδίας
Θὰ ἔφευγε τὸ ἕρκος τὸ θνητόν.

Εἰς τῆς ἐξευτελισμένης
Βασιλείας τὴν πορφύραν
Σὺ ἐνῷ τὴν ἀποῤῥίπτεις
Ῥίπτεις δόξαν, καὶ τὴν μοῖραν
Τῶν θρόνων τὴν ἐχθρὰν ἐξιλεοῖς.
Ἂν τὸ εὐγενές σου βλέμμα
Πλανωμένου συναντήσῃ
Λάτρις τῆς Ἐλευθερίας,
Μεταξὺ θὰ τὸν πτοήσῃ
Τυράννων τόσων ἄνευ θρόνου εἷς !

Ἕλληνας ὡς στρατιώτας
Ἦσουν ἄξιος νὰ ἔχῃς
Κάρολε· εἰς τοῦ θριάμβου
Τώρα ἔμελλες νὰ τρέχῃς
Τὸ ἅρμα, τὰς καλὰς δάφνας τρυγῶν.

Πολλὰς φύουσι τὰ Τέμπη
Καὶ τῆς Θρᾴκης αἱ κοιλάδες·
Πολλαὶ φρίσσουσιν ἀνδρείων
Ἐκεῖ κάτω μυριάδες
Βραχίονα ποθοῦσαι ὁδηγόν.

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΦΕΡΑΙΟΥ.

Χειμῶνος ὥρα, βαρεῖα ὥρα·
Τὸ μακρὸν Πήλιον ὅλας τώρα
Τὰς χαραδρώδεις φωνάς του βάλλει,
Καὶ ὡς ὀρχήστρα βοᾷ μεγάλη.
Τί γλυκὺ ἔξω ἐνῷ χαλᾶται
Τὸ πᾶν, κ' ὡς ἄστεγοι διαβάται
Οἱ σκληροὶ ἄνεμοι ὀλολύζουν,
Κ' οἱ στεῤῥοὶ τρέμουν πύργοι καὶ τρίζουν,
Τί γλυκύ, φίλε Θεσσαλέ, ἔνδον
Τότε νὰ μένῃς, τὸν ἡδὺν σπένδων
Ἀφρὸν τοῦ φίλου μας Διονύσου,
Καὶ νὰ κιρνᾷς, καὶ οἱ σύντροφοί σου
Νὰ σὲ μιμῶνται, καὶ ὅλοι τέλος
Ἓν νὰ τονίζετε ἁβρὸν μέλος,
Κ' ὑπὸ τῆς μέθης ἐνῷ κλονεῖσθε
Νὰ λησμονῆτε Δοῦλοι πῶς εἶσθε !

Καὶ τὸ πῦρ ὅταν εἰς τὴν μεγάλην
Ἑστίαν ἄρχεται εἰς αἰθάλην
Νὰ καταπίπτῃ, ἐγγὺς νὰ σβύσῃ,
Καὶ σιγὴ πέριξ ἐπικρατήσῃ,
Καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν εὐρεῖαν
Τὸ φῶς παλαίῃ μὲ τὴν σκοτίαν,
Ἂν αἴφνης ἄνδρα νέον ἴδῆτε
Κρατοῦντα λύραν, μὴ φοβηθῆτε!
Ἡ κεφαλή του ἄνωθεν λείπει.
Καὶ ἂν ἡ λύρα κλαίουσα εἴπῃ,
Δὲν μὲ γνωρίζετε, πατριῶται;
Ὁ Ῥήγας εἶμαι! εἰπέτε τότε,
Δὲν σὲ γνωρίζομεν· ἄφησέ μας·
Ἡμεῖς τρυφῶμεν καλά· ἰδέ μας!

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ὡς ὁ μαγνήτης, ὅπου γῆς, ὅπου θαλάσσης τύχῃ,
Ἢ ἐν ὑπαίθρῳ, ἢ πυκνοὶ τὸν περικλείουν τοῖχοι,
Παντοῦ, ἐν σκότει, ἐν φωτί, ἐν σάλῳ ἢ γαλήνῃ,
Τὸν πόλον πάντοτε ζητεῖ, κατὰ τὸν πόλον τείνει·
Καὶ ὅταν σέλας βόρειον τοὺς οὐρανοὺς αὐγάζῃ,
Διηνεκεῖς ἔχ' εἰς τὴν γῆν παλμούς, δὲν ἡσυχάζει,

Διότι μυστικὴ μ' αὐτὸ αἰτία τὸν συνδέει·
Τοιούτους συγγενεῖς παλμούς, τοιούτους πόθους πνέει
Πᾶσα ὑψιγενὴς ψυχὴ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, πόλον
Αἰώνιον τοῦ νοεροῦ παντὸς καὶ φωτοβόλον.
Διότι τὄνομα αὐτῆς λεγόμενον ἐμφαίνει
Πᾶν ὅ,τι μέγα καὶ σεμνὸν εἰς τῶν θνητῶν τὰ γένη,
Ποίησιν, Δόξαν, Ἀρετὴν, Ἡρωϊσμὸν, Σοφίαν,
Καὶ τὴν κοινὴν ὅλων αὐτῶν τροφὸν Ἐλευθερίαν.
Δύναμιν δ' ἔχει ἀρετὰς ὁμοίας νὰ πυρσεύῃ
Εἰς ὅποιον τὴν ἀγαπᾷ κ' ἐνθέρμως τὴν λατρεύει.
Ὁ Μαραθὼν της σύμβολον ἀρειμανίου θάῤῥους,
Καὶ ἐπῳδὴ μαγευτικὴ νικῶσα τοὺς βαρβάρους,
Ὡς προφερθῇ, πᾶσαν δειλὴν φωνὴν ἀπὸ τὰ στήθη
Διώκει, κ' εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὴν νίκην πείθει.
Αὕτη ἐχειραγώγησεν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ βίου
Ὡς νήπια τὰς εὐγενεῖς φυλὰς τὰς ὑφηλίου.
Καὶ ὅταν εἰς τὰς χεῖράς της τὸ φῶς τῆς Ἐπιστήμης
Ἐσβέσθη ἀπὸ λαίλαπος πνοὰς, εἰς τῆς ἐρήμης
Γῆς τὴν σκοτίαν ἔδειξεν εὐθὺς λαμπάδα ἄλλην,
Τὴν τῆς θρησκείας, κ' ἔφεγξε τὴν οἰκουμένην πάλιν.
Αὕτη ἡ νοερὰ τροφὸς, ἡ μήτηρ τῶν μεγάλων
Ἀνδρῶν, Ῥωμαίων, Ἰταλῶν καὶ Βρετανῶν καὶ Γάλλων.
Ἅπας δὲ ὅστις κατ' αὐτῆς κινεῖ τὰς ἀνοσίας
Χεῖρας, ὑπάρχει ἢ ἑκὼν ἢ ἄκων μητραλοίας!

ΕΙΣ ΤΟ ΚΙΘΑΡΩΔΟΥΝ ΚΟΡΑΣΙΟΝ.

Κοράσιον ἀθῷον, εὐπρόσωπον, ἀγχίνουν,
Ὁπόταν τὴν κιθάραν εἰς χεῖράς σου λαμβάνῃς,
Κ' ἀρχίζουν αἱ χορδαί της ἤχους γλυκεῖς νὰ χύνουν
Ὑπὸ τοὺς ῥοδοχρόους δακτύλους σου, νεάνις·

Καὶ μὲ τὴν μελῳδίαν τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου
Τερπνὰ τὴν λιγυράν σου φωνὴν ἀναμιγνύῃς,
Ὡς εἰς καπνὸν εὐώδη τὸ κόμμι τοῦ λιβάνου,
Εἰς τέρψεις τὴν ψυχήν μου πῶς ὅλην ἀναλύεις;

Καὶ ὅταν μὲ ἀθώας, καρδιακὰς ἐκφράσεις,
Ὑψόνῃς πρὸς τὰ ἄνω τὸ εὐγενές σου βλέμμα,
Πῶς μὲν τὸν νοῦν μου φέρεις εἰς ὑψηλὰς ἐκστάσεις,
Πῶς δὲ τὸ τῶν φλεβῶν μου ἀναφλογίζεις αἷμα;

Τὸ ὄνομα τοῦ Πλάστου τὰ χείλη σου προφέρουν;
Ὁ Πλάστης σὲ ἀκούει μὲ χείλη μειδιῶντα·
Καὶ μὲ τὰς πτέρυγάς των συμπαίζουν καὶ συγχαίρουν
Τριγύρω σου ὡραῖα τοῦ Παραδείσου ὄντα.

Ὡσὰν παλμοὶ κιθάρας γεννῶντ' εὐθὺς καὶ παύουν
Τὰ στιγμιαῖα μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου βίου·
Αἱ Μοῖραι τελευταῖον τὸ ὄργανόν μας θραύουν,
Καὶ μέν' εἰς καταδίκην σιγῆς τῆς αἰωνίου.

Ἡ γλῶσσά σου ἐνόσῳ εἶν' εὔστροφος, κελάδει·
Μιμοῦ τὴν ἀηδόνα 'ποῦ κελαδεῖ στὰ δάση·
Κ' ἐκείνη πότε παύει τὸ λιγυρὸν νὰ ᾄδῃ,
Παρ' ὅταν τῆς ζωῆς της ἡ ἄνοιξις περάσῃ;

Καὶ τότε ὅμως ὅταν ἐκείνη σιωπαίνῃ,
Ἡ μελῳδί' ἀρχίζει εὐθὺς τῶν νεοσσῶν της·
Τῆς γηραιᾶς μητρός των τὰς ἀκοὰς εὐφραίνει,
Καὶ συνιστᾷ τὸν ὕμνον τὸν ἐπικήδειόν της. (α)

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ Γ. ΡΗΓΑ.

Τοῦ παγετώδους γέροντος καὶ τοῦ χιονοφόρου
Ἰδοὺ ὁ κρύος πρόδρομος μὲ ὅλα του τὰ δῶρα·
Ἡ ἐτησία ὥρα
Ἰδοὺ τοῦ φθινοπώρου.

Νεφέλαι τὸν ὁρίζοντα ἀρχίζουν νὰ καλύπτουν.
Τί ὁμιχλώδης ὁ καιρός! τὰ φύλλα μαραμμένα
Ἀφίνουν ἕνα ἕνα
Τοὺς κλάδους των καὶ πίπτουν.

Εἰς τοὺς μικρούς των τὰ πτηνὰ ἐκρύφθησαν κρυψῶνας.
Ἀκούεις; πνεῦμα νότιον εἰς τὸν ἀγρὸν συρίζει
Καὶ τὸν περιῤῥαντίζει
Μὲ ὕδατος σταγόνας.

(α) Τὸ ποιημάτιον τοῦτο ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον ἐγράφησαν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἑκκαιδεκαετοῦς ἔτι ὄντος.

Ἡ φύσις ὅλη κατηφὴς καὶ ὅλη τεθλιμμένη,
Τῆς καλλονῆς της τὸν σκληρὸν καὶ τρομερὸν φθορέα
Ὡς θῦμα τὸν φονέα
Μὲ φρίκην περιμένει.

Οὐδὲ τὸ ῥόδον τὸ τερπνὸν τὴν φύσιν τέρπει πλέον,
Οὐδ' ὁ ἡδύπνους ζέφυρος, οὐδ' ἅπαντα τὰ ἄνθη.
Τὸ πᾶν συνεμαράνθη
Μὲ τ' ἄνθος τῶν ἀνθέων.

Πλὴν ἂν ἡμέρας ἔζησεν ἐπὶ τῆς γῆς ὀλίγας,
Ὁποῖος ἤθελε φανῇ πολλὰ ἂν ἔζη ἔτη,
Δεκαεπτέτης ἔτι
Τὸ ἔδειξεν ὁ Ῥήγας.

Τὸ μαρτυροῦν αἱ φίλαι του αἱ Παρνασσίδες Μοῦσαι,
Πενθηφοροῦσαι σήμερον, κ' ἐπὶ τὸν τάφον τοῦτον
Τοῦ νέου ἐραστοῦ των
Τὸν θάνατον θρηνοῦσαι.

Τὸν λάτριν σου τὸν ἔνθερμον, Μουσῶν χορεία, κλαῖε·
Θυσίαν ἔφερεν αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ἀμολύντου
Βωμοῦ σας τὴν ζωήν του.
Κλαίετε νέοι, νέαι.

Νά! δὲν ἀκούω, φίλοι μου, τὴν θελκτικὴν φωνήν του;
Ὅπου παντοῦ καὶ πάντοτε τὰ βλέμματά μου τρέπω,
Νομίζω ὅτι βλέπω
Τὴν ἱλαρὰν μορφήν του.

Ἐκεῖνος καὶ ἀνάμνησις, ἐκεῖνος κ' ὄνειρός μου·
Ναί! κ' εἰς τὸν ὕπνον μου αὐτὸν τὸ ὄμμα μόλις κλείσω,
Ἕως νὰ ἐξυπνήσω,
Ἐκεῖνος εἶν' ἐμπρός μου.

Πότ' ἔνδακρυς μὲ φαίνεται μελαγχολίαν πνέων,
Καὶ πότε ἀγγελόμορφος, ἀνθοστεφανωμένος,
Καὶ περιβεβλημένος
Ἱμάτιον ὡραῖον.

Στὴν ἐξοχὴν καὶ ἂν ἐκβῶ, πρὸς τὸ νεκροταφεῖον,
Χωρὶς νὰ θέλω, πάντοτε μὲ ὁδηγεῖ τὸ βῆμα,
Καὶ σταματῶ στὸ μνῆμα
Τοῦ φίλου μου δακρύων.

Τὰ θερινὰ ἡ χελιδὼν ἐνδιαιτήματά της
Δὲν εἶχεν, ὦ παμφίλτατε, ἀφήσει ἔτι τότε,
Τοῦ Χάρωνος ὁπότε
Τὸ σκάφος σὺ ἐπάτεις.

Τὸ ἔαρ ἀνεχώρησε· θὰ ἔλθῃ πλὴν καὶ πάλιν
Μὲ ἄνθη ποικιλόχροα τὴν γῆν νὰ στεφανώσῃ,
Καὶ ν' ἀφθονοκενώσῃ
Τοῦ μύρου τὴν φιάλην.

Μαζῆ μ' αὐτὸ κ' ἡ χελιδὼν μὲ τὰς τερπνὰς φωνάς της
Θὰ ἔλθ' ὑπὸ τὰς στέγας μας τὴν στέγην της νὰ κτίσῃ,
Καὶ νὰ μᾶς κελαδήσῃ
Τοὺς νέους ἔρωτάς της.

Σὺ μόνος εἰς τὰς χώρας μας δὲν θὰ ἐπανακάμψῃς·
Ἔδυσας, ἄστρον φαεινὸν, ἀφήσας φῶς ὡραῖον·
Δὲν θὰ ἴδωμεν πλέον
Τὰς χρυσαυγεῖς σου λάμψεις!

Ὢ! ἂν μαζῇ σου ἔστεργεν ἡ τύχη νὰ συζήσω,
Σὺ θὰ μὲ ἦσο ὁδηγὸς, σὺ τῶν εὐτυχιῶν μου
Καὶ τῶν δυστυχιῶν μου
Συμμέτοχος θὰ ἦσο.

Εἰς ταύτην τὴν ἀνθόστρωτον τοῦ κήπου μου γωνίαν,
Ὡραίους δύω ἔβλεπες πρὸ ἡμερῶν ναρκίσσους,
Καὶ εἰς τὸ κάλλος ἴσους
Καὶ εἰς τὴν εὐωδίαν.

Ἀλλ' ἐπιπνεῦσαν αὐστηρῶς σφοδρὸν βορέου πνεῦμα,
Τὸν ἕνα ἐξεῤῥίζωσεν εἰς τὴν ἀνεμοζάλην·
Τὸν μείναντα δὲ πάλιν
Παρέσυρε τὸ ῥεῦμα.

Ἐὰν τὸ ῥεῦμα τὸ θολὸν μὲ σύρῃ τοῦ θανάτου,
Καὶ ὡς ὁ κόκκος ἄγνωστος ἀπολεσθῶ τῆς ἄμμου,
Ἂς θάψουν τὰ ὀστᾶ μου
Σιμὰ εἰς τὰ ὀστᾶ του.

Ἂς φυτευθῇ τριγύρω μας ἀνθῶν πυκνὴ φυτεία·
Κ' ἐπάνω εἰς τὸν τάφον μας ἀντὶ ἐπιτυμβίου,
Ἂς γράψωσι, ΦΙΝΤΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΑΜΩΝΟΣ ΦΙΛΙΑ.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

ΕΙΣ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΣΧΙΝΑ ΕΚ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.

Ἤσουν εἰς τὴν ἡλικίαν ὅταν μ' ἰσοῤῥόπους χεῖρας,
Μ' ἴσην δύναμιν παλαίουν ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας,
Ὅταν ἔρχετ' ἡ γνησία καλλονὴ εἰς φῶς ἀδόλως,
Ἐπειδὴ πολὺ ἀντέχει, καὶ δαμάζεται δυσκόλως.

Εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Βοσπόρου ἔφερες συχνὰ τὸ βῆμα·
Μὲ χαρὰν, ἀπατημένον, ἔφρισσε τὸ γαῦρον κῦμα,
Ἐπειδὴ εἰς τὰ νερά του ἤστραπτ' ἡ σκιὰ ὡς μία
Τῶν ἀρχαίων βυζαντίδων βασιλίδων σεβασμία.

Εἰς πολλοὺς πρωΐαν μίαν λογισμοὺς βεβυθισμένη
Ἤσουν, κ' εἰς τὴν γῆν μὲ νῆμα ἐλαφρὸν συνδεδεμένη,
Καὶ Πατρίδος ἀνεμέτρεις καὶ μακρὰ οἰκείων πάθη,
Ὅτ' ὁ Θάνατος ἐξαίφνης ὁ ὠχρὸς σὲ παρεστάθη.

Σοῦ ἐμάντευσα τοὺς πόθους, εἶπεν· ἦλθα, εἶσ' ἑτοίμη;
Εἶμαι, εἶπες κατὰ πρῶτον, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον,—«Οἴμοι!
Ὄχι, Θάνατε!» — τῆς Μοίρας δὲν παλινδρομεῖ τὸ νεῦμα,
Καὶ ἡ γῆ τὸ σῶμα εἶχε, καὶ ὁ οὐρανὸς τὸ πνεῦμα.

Πῶς! τοῦ τάφου ἡ ἰδέα τῆς ἐπτόησε τὰ στήθη;
Διὰ τί ἐδέχθη πρῶτον, ἔπειτα μετεμελήθη;
Τοὺς χιλίους ἐνθυμήθη ὅσους ὀρφανοὺς θ' ἀφήσῃ·
Τίς θὰ τὴν ἀναπληρώσῃ; τίς θὰ τοὺς παρηγορήσῃ;

Ὡς πενθήρης Μοῦσα φέρει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν χεῖρα
Κ' ὀλοφύρεται ἡ πόλις Βύζαντος εἰς τὸν νεκρόν σου.
Δὶς ὁ ὀρφανὸς ἐθλίφθη, δὶς ἐχήρευσεν ἡ χήρα.
Ὁ ἀλλόπιστος κ' ὁ ξένος ἔκλαυσαν τὸν θάνατόν σου.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΚΑΛΛΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΕΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Ἡ Ἑλλὰς μὲν ἡ ἀρχαία
Ἤθελε σ' ἀποθεώσει.
Πλὴν χριςιανὴ ἡ νέα
Δάκρυα μόνον νὰ δώσῃ,
Δάκρυα μόνον ἔχει καὶ εὐχάς.

Τὸ λοιπὸν ἀπὸ τὸν Πλάςην
Ζήτησε τὴν ἀμοιβήν σου,
Ὅστις πρὸς αὐτὸν σ' ἐπῆρε
Διΐδων τὴν καλλονήν σου
Ἀνάμεσα εἰς ὅλας τὰς ψυχάς.

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΤΩι ΠΟΙΗΤΗι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗι ΣΟΥΤΣΩι.

Ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, φίλε Σοῦτσε, τὴν θρησκείαν
Ἔδωκεν εἰς τὰ δεινά των γλυκερὰν παραμυθίαν.
Ἡ θερμὴ προστάτις αὕτη εἶναι τῶν ἀδικουμένων,
Καὶ ὁ πλοῦτος τῶν πενήτων, κ' ἡ χαρὰ τῶν θλιβομένων.
Ἡ θρησκεία κατευνάζει τῶν παθῶν τὰς τρικυμίας,
Χύνουσα τὸ νηπενθές της βάλσαμον εἰς τὰς καρδίας.

Πᾶσα ἀρετὴ ἐν μέσῳ δύω κακιῶν κειμένη
Καθὼς ναῦς μεταξὺ Σκύλλης καὶ Χαρύβδεως προβαίνει.
Ἀπ' ἐδῶ ῥοφᾷ ἡ μία βίαια καὶ τὴν ἑλκύει,
Ἀπ' ἐκεῖ ἡ ἄλλη πάλιν χαίνει νὰ τὴν καταπίῃ.
Ὁ δὲ θέλων εἰς τὰ δύω τέρατα νὰ μὴν ὀκείλῃ,
Τὸν ὀρθὸν νὰ λάβῃ λόγον κυβερνήτην του ὀφείλει.

Ἡ εὐδαίμονας ποιοῦσα τοὺς ἀνθρώπους πολιτεία
Ὁ δεσποτισμὸς δὲν εἶναι οὔτε ἡ ὀχλοκρατία.
Αὕτη ἐν τῷ μεταιχμίῳ ἑκατέρου κεῖται μέρους,
Ὡς τὸ ἔαρ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους.
Καὶ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας τὰ ἀντίθετα σημεῖα
Ἡ ἀσέβεια ὑπάρχουν καὶ ἡ δεισιδαιμονία.

Ὦ! ἡ δεισιδαιμονία! ἡ τῶν καρδιῶν δυνάστις!
Τρέμοντες οἱ λαοὶ ὅλοι δέχονται τὰς ἐντολάς της.
Παρὰ πόδας της ὁδεύει ἰοβόλον σῶμα σύρων,
Ὁ φανατισμὸς ὁ δράκων ὁ μὲ αἷμα τὴν γῆν φύρων,
Καὶ ὁ φόβος ὁ κρυόεις, κ' αἱ παντοδαπαὶ προλήψεις,
Καὶ ὁ ᾅδης μὲ συμπάσας τὰς βασάνους του καὶ θλίψεις.

Ἡ ἀσέβεια δὲ πάλιν, σκότους γέννημα καὶ θρέμμα,
Πρὸς τὸν οὐρανὸν τοξεύει σαρκασμοῦ καὶ τύφου βλέμμα.
Ἡ φωνή της βλασφημία, οἱ σεμνοὶ δὲ προπομποί της
Ἄνοια, ἀκολασία, ὕβρις, τύφος καὶ θρασύτης.
Καὶ κατόπι τούτων ὅλων διανύει τὴν ὁδόν της
Ἡ ἀπελπισία βρόχον φέρουσα εἰς τὸν λαιμόν της.

Ἀλλὰ τίς ἐν μέσῳ τούτων τῶν οὐτιδανῶν γυναίων
Τίς προβαίνει μὲ τὸ βῆμα καὶ σεμνὸν καὶ θαῤῥαλέον;
Εἰς τὸ μέτωπόν της λάμπει ἡ αἰδὼς, ἡ κοσμιότης.
Εἶναι ἡ θρησκεία· χαῖρε, χαῖρε, ὦ σεμνὴ θεότης!
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ ταύτην τὴν γλυκεῖαν καλλονήν σου,
Κ' ἀπὸ τὴν γαλήνην ἥτις βασιλεύ' εἰς τὴν μορφήν σου.

Ὅπου σὺ πατεῖς τὸν πόδα, ἄνθη φύονται ναρκίσσου,
Καὶ σκεδάζετ' ἀμβροσία θεσπεσία παραδείσου.
Ἡ ἐλπὶς σὲ συνοδεύει ἡ ἀείποτε γελῶσα,
Κ' ἡ ἀγάπη ἡ γλυκύ τι καὶ ἐαρινὸν δρῶσα,
Ἡ ἐγκράτεια κατόπιν, εἶτα ἡ δικαιοσύνη,
Καὶ ἡ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη.

Μὲ τὸν ἄνθρωπον συγχρόνως, ὦ θρησκεία, ἐγεννήθης,
Κ' εἰς αὐτὸν μὲ τῆς ψυχῆς του τὴν πνοὴν ἐνεφυσήθης.
Καὶ καθὼς ὁ ἄρτος τρέφει καὶ ζωογονεῖ τὸ σῶμα,
Τῆς ψυχῆς ὁμοίως εἶσαι σὺ τὸ ζωογόνον βρῶμα.
Ἡ ψυχὴ ἡ στερουμένη σοῦ εἰς ἀτροφίαν μνήσκει,
Καὶ χαυνοῦται κατ' ὀλίγον καὶ ἀγωνιᾷ καὶ θνήσκει.

Εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ βίου ὅταν πρόσω καὶ ὀπίσω
Περιβλέπων τὸ κυκλοῦν με μέγα χάος θεωρήσω,
Κ' ἐξετάζω πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ θέλω καναντήσει,
Καὶ κλονίζεται ὁ νοῦς μου καὶ ἰλιγγιᾷ καὶ φρίσση,
Τότ ε μεταξὺ τῶν τόσον καταπληκτικῶν βαράθρων
Σὺ παρίστασαι τὸ μόνον πέδον ἀσφαλὲς καὶ βάθρον.

Κάλλιστον τοῦ Ἀθανάτου δώρημα εἰς τοὺς ἀνθρώπους!
Ὑπὸ φάσεις ἐμφανίζεις σεαυτὴν μυριοτρόπους·
Πλὴν εἰς τὰς πολλὰς μορφάς σου πάντοτε ὑπάρχεις μία
Τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Πλάστην ἐθελούσιος λατρεία,
Καὶ ὁποῖον καὶ ἂν φέρῃς τίτλον ἢ ὀνομασίαν,
Θεοῦ ὕπαρξιν διδάσκεις, καὶ ψυχῆς ἀθανασίαν.

Τυφλὸς ἦτο καὶ τὰς ὄψεις καὶ τὸν νοῦν ὅποιος πρῶτος
Γέννημα τὸν κόσμον εἶπε τοῦ τυφλοῦ συμβεβηκότος.
Τόσον μέγεθος καὶ κάλλος καὶ πληθὺν καὶ ἁρμονίαν,
Καὶ τῶν μέσων πρὸς τὰ τέλη ἁρμογὴν καὶ συμφωνίαν,
Δύναται, σοφὲ, εἰπέ με, ὅ,τι δήποτε κἂν πράξῃ,
Μὲ τὰς κολοβάς της χεῖρας τυφλὴ τύχη νὰ παράξῃ;

Ὦ Θεὲ, ἀφοῦ τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μηδενὸς ποιήσας,
Καὶ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ διατάξας καὶ κοσμήσας,
Εἰς τὰ ἄποπτα ἐκεῖνα βάθη τοῦ αἰθέρος ἤρθης,
Κ' εἰς τὸν κάλλιστον τῶν κόσμων τῶν ἀΰλων ἀπεσύρθης,
Ἔκτοτε ὡς ἡ ῥαγδαία βροχὴ ῥέουσι τὰ ἔτη,
Ἡ δὲ φύσις τὴν μορφήν της νεαρὰν φυλάττει ἔτι.

Ὡς ἐκεῖναι αἱ μυθώδεις τῶν Ἀράβων κατοικίαι,
Ὅπου ὅλαι αἱ συνήθεις πράττονται διακονίαι
Ὑπὸ ἀφανῶν πνευμάτων ἐνεργούντων ἀοράτως,
Καὶ συμπόσια μυρία συγκροτοῦνται αὐτομάτως,
Καὶ πᾶν σκεῦος τρέχει μόνον κ' εἰς τὴν θέσιν του ἐμβαίνει,
Κ' οὐδαμοῦ οἰκοδεσπότης, οὐδὲ χεὶρ ἐργαζομένη·

Οὕτως ὅλα τὰ τοῦ κόσμου δρῶνται ἐντελῶς, πανσόφως,
Καὶ οὐδὲ τῆς ἐργασίας κἂν ἀκούεται ὁ ψόφος.
Καὶ αἱ σφαῖραι ἀναβαίνουν, καταβαίνουν ἀεννάως,
Καὶ πλανῶνται ἀσυγχύτως εἰς τὸ μέγα τοῦτο χάος,
Καὶ ἀνύουσι προθύμως τὴν ὁδὸν τοῦ ὁρισμοῦ των,
Ἐνθυμούμεναι τὸν μόνον λόγον τοῦ Δημιουργοῦ των.

Κόσμοι ἄπειροι ἀστέρων καὶ συστήματα μυρία
Πάσσουσιν ὡς χρυσῆ ἄμμος τὰ αἰθέρια πεδία,
Κ' ἡ πληθὺς ἡ τῶν ἡλίων, κ' οἱ ἀκάματοι πλανῆται,
Καὶ οἱ τρέχοντες μὲ κόμην λυτὴν εὔζωνοι κομῆται·
Κ' ὁ σοφὸς ζητεῖ ματαίως ἀτενίζων εἰς τὰ ὕψη,
Τὴν ἐν τούτοις ἐνεργοῦσαν δύναμιν ν' ἀνακαλύψῃ!

Ὦ! διψᾶς διψᾷς νὰ μάθῃς, νὰ ἴδῃς καὶ νὰ γνωρίσῃς,
Καὶ τοῦ σύμπαντος ἐντός σου τὴν ἰδέαν νὰ ἐγκλείσῃς,
Μεγαλόβουλε ἀλλ' ὄχι καὶ μεγαλουργὲ ψυχή μας·
Ναί, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην εὐτυχίαν προετίμας
Ἂν ἠδύνασο τοῦ κόσμου ὡς τεχνίτης τὴν μεγάλην
Μηχανὴν νὰ διαλύσῃς καὶ νὰ τὴν συνθέσῃς πάλιν.

Τὸν ἀτίθασσον ἐκεῖνον ὁμοιάζεις στρατιώτην,
Ὅστις ἐκ τῆς φυλακῆς του, ὅπου τὸν κρατοῦν δεσμώτην,
Ὀνειρεύεται μεγάλας ἐποχὰς ἀρχαίας δόξης.
Ἀλλ' εἰς τὰς γλυκείας ταύτας τοῦ νοός του ὀνειρώξεις
Βυθισμένος, ἐνῷ σπεύδει πρὸς ἀγῶνας καλλινίκους,
Τοὺς βαρεῖς συγκρούει μόνον τῶν ἁλύσεών του κρίκους.

Ἡ ἀδάμαστός σου αὕτη φύσις, ὦ ψυχή μου, πόθεν;
Πνέονται τοιοῦτοι πόθοι ἄλλοθεν ἢ οὐρανόθεν;
Ναί! τὸ μεγαλόφρον τοῦτο δῆλον εἶναι ἀναγγέλλον
Μέγα μὲν τὸ παρελθόν σου, μέγα δέ σου καὶ τὸ μέλλον,
Ἐπειδὴ ποτὲ τοιαύτας δὲν συνέλαβεν ἐννοίας
Σκώληξ γεννηθεὶς ἐκ μέσου τοῦ πηλοῦ καὶ τῆς σαπρίας.

Οὐδὲ εἶσαι σὺ τῆς λύρας ἡ καλλίφθογγος ἐκείνη
Ἁρμονία ἥτις τόσον, ὦ ψυχή, σὲ καθηδύνει,
Ἐνυπάρχουσα εἰς μόνην κροῦσιν τῶν χορδῶν καὶ ψαῦσιν,
Καὶ ἐκπνέουσα μ' ἐκείνων τὴν διάλυσιν ἢ θραῦσιν.
Τοῦ τεχνίτου ἡ χεὶρ μᾶλλον εἶσαι ἡ δεδιδαγμένη,
Ἥτις καὶ μετὰ τὴν θραῦσιν τοῦ ὀργάνου παραμένει.

Οὐδὲ εἶσαι τὸ τοῦ λύχνου φῶς τὸ λάμπον πρὸς ὀλίγον,
Ἀμαυρούμενον δὲ τέλος καὶ εἰς σκότος ἀπολῆγον.
Ἡ τοῦ Φοίβου μᾶλλον εἶσαι λαμπηδὼν ἥτις μαρμαίρει,
Καὶ εἰς μακρυνοὺς πλανήτας νὰ περιηγῆται χαίρει,
Ἅμα κλίναντος δ' ἐκείνου πρὸς τῆς δύσεως τὰ νέφη,
Εἰς τοὺς αἰωνίους πάλιν κόλπους του ἐπαναστρέφει!

ΟΡΘΡΟΣ.

Φῶς ἱλαρὸν τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ πληροῖ,
Τῶν ἄστρων ἀραιοῦνται οἱ φωταυγεῖς σωροί.

Σκιαύγεια ὡραία! μαγευτικὴ στιγμή!
Γλυκείας δρόσου ῥαίνουν τὴν φύσιν σταλαγμοί.
Τὸ φῶς μετὰ τοῦ σκότους συγχέοντ' ἀναμίξ·
Δὲν εἶν' ἡμέρ' ἀκόμα, δὲν εἶναι πλέον νύξ.

Ἐκ τοῦ γλυκέος ζόφου προκύπτουν βαθμηδὸν
Βουνά, κοιλάδες, δάση καὶ λόφοι σωρηδόν,
Κ' ἡ λίμνη ἥτις στίλβει ὡς κάτοπτρον μακράν,
Κ' ἡ κώμη 'ποῦ εἰς ἄκραν ὑψοῦται φαλακράν.

Ἀπὸ τοὺς κόλπους ἤδη ἀφθόνως τῆς αὐγῆς
Τὸ φῶς ὡς ἐκ μεγάλης προχέεται πηγῆς·
Ἁπλοῦται, κυματοῦται, τὰ πάντα πλημμυρεῖ,
Κ' εἰς τὴν ἡμέραν πλέον ἡ νὺξ ὑποχωρεῖ.

Τὸν ὕμνον τὸν γλυκύν των καὶ τὸν ἑωθινὸν
Προανακρούουν ἤδη τὰ ἔθνη τῶν πτηνῶν·
Τί στεναγμοὶ ἄθῷοι! στροφαὶ περιπαθεῖς!
Τί ἔρωτος καὶ πόθου ἐκφράσεις ἀληθεῖς!

Πλὴν ποῖος τοὺς ἀέρας ἦχος γλυκὺς δονεῖ;
Ἀ! εἶναι τοῦ σημάντρου ἡ πρωϊνὴ φωνή,
Ἥτις ἐνῷ τὰ πλήθη καλεῖ εἰς τὸν ναόν,
Ἐγείρεται ὡς ὕμνος ἁγνὸς πρὸς τὸν Θεόν.

Ἤδη φωνὰς ἀκούω καὶ πάταγον ποδῶν.
Τὰ πλήθη πλημμυροῦσι τὴν τοῦ ναοῦ ὁδόν,
Κ' ἡ χήρα ἡ πενθοῦσα, κ' ὁ γέρων 'ποῦ κρατεῖ
Τὸ βάκτρον του, καὶ κύπτων καὶ τρέμων προπατεῖ.

Οἱ φθόγγοι τῶν ψαλλόντων προῤῥέουν ἡσυχῆ
Ὡς κύματα θαλάσσης λεπτὰ καὶ συνεχῆ.
Ἀλλ' ὡς ἐκ ζεφυρίων ἐνίοτε πνοῶν
Γεννᾶται μέγας νότος μαινόμενος, βοῶν·

Ἡ προσευχὴ ὁμοίως ἡ τέως ταπεινὴ
Ὑψοῦται καὶ τὸν θόλον τοῦ ἱεροῦ κλονεῖ,
Καὶ ἤδη ὡς βαρεῖα βροντὴ ὑπερνεφῶς
Ἐγείρεται τὸ «Δόξα τῷ δείξαντι τὸ φῶς!»

Χαῖρε, γλυκεῖα Μοῦσα, σ' ἀφίνω καὶ πετῶ
Ὅπου τὸ θεῖον ᾆσμα ἀκούεται αὐτό.
Μετὰ τοῦ ἄλλου πλήθους ὑπάγω καὶ ἐγὼ
Τὸν Πλάστην νὰ συμψάλλω καὶ νὰ συνευλογῶ.

ΤΟ ΣΤΕΡΕΩΜΑ.

Εὐφραίνου, ὦ ψυχή μου, τῆς κτίσεως τὰ κάλλη.
Ἡ γῆ θαυμάτων πλήρης ἐνώπιόν σου θάλλει·
Κ' ἂν τῆς Νυκτὸς ὁ πέπλος ἐπὶ μικρὸν τὰ κρύψῃ,
Πληθὺς θαυμάτων νέων γεννᾶται εἰς τὰ ὕψη.

Γλυκεῖα νηνεμία! νυκτερινὴ γαλήνη!
Στιλπνή, ἀκτινοβόλος, μηνοειδὴς σελήνη
Λάμπει ἐπὶ αἰθέρος εἰς δρόσον λελουσμένου,
Ὡς κόσμημ' ἀδαμάντων εἰς μέτωπον παρθένου.

Ἡ πόλις ὅλη κεῖται ὡς ἄνθρωπος ὑπνώττων.
Κανένα δὲν ἀκούεις εἰς τὸν ἀέρα κρότον.
Ὡς πλὰξ χρυσοῦ ἀπέφθου τὸ πέλαγος μαρμαῖρον
Ἀντανακλᾷ τὴν λάμψιν ἑκάστου τῶν ἀστέρων.

Γλαυκόν, γλυκύ, γελόεν τοῦ οὐρανοῦ τὸ χρῶμα.
Νέφος οὐδὲν σκιάζει τὸ καθαρόν του δῶμα·
Καὶ διὰ τῆς μεγάλης ἐνάστρου ὀροφῆς του
Ἡ δόξα διαλάμπει καὶ χάρις τοῦ Ὑψίστου!

Ὁ μέγας γαλαξίας ὡσὰν πλατεῖα ζώνη
Ἐκ πέρατος εἰς πέρας τοὺς οὐρανοὺς κυκλόνει,
Σπόρος πυκνὸς καὶ ἄστρων φυταλιὰ μεγάλη
Ἐξ ἧς ὁ Πλάστης κόσμους διηνεκῶς ἐκβάλλει.

Μακρὰν τῶν ἄλλων ἄστρων, δειλαὶ ὡς πελειάδες,
Ὁδεύουν κατὰ μόνας αἱ ἄσπιλοι Πλειάδες,
Ἀχώριστοι παρθένοι μὲ συστολὴν μεγάλην
Ὁμοῦ συνανατέλλουν, καὶ δύουν ὁμοῦ πάλιν.

Ὁ εὔζωνος Ὠρίων νυκτιπολεῖ κατόπιν,
Ἀργυροήλου ξίφους χρυσῆν βαστάζων κώπην,
Ἄγρυπνος στρατιώτης καὶ φύλαξ πιστὸς, μένων
Ἔνθα ὁ Ἀρχηγός του τὸν ἔχει τεταγμένον.

Ἐδῶ σμαράγδου δίκην ἓν ἄστρον πρασινίζει,
Ἐκεῖ ἐρυθρὸν ἄλλο ὡς ἄνθραξ σελαγίζει,
Καὶ ὅλα ὁμοῦ λάμπουν ἀτάκτως ἐσπαρμένα,
Ποῦ μὲν πυκνὰ ὡς ἄμμος, ποῦ δὲ ἀραιωμένα.

Ὦ οὐρανὲ, ὦ κάλλος αἰώνιον, ἀρχαῖον,
Ἀείποτε νεάζον, ἀείποτε ἀκμαῖον,
Ὁ τύπος τῶν δακτύλων τοῦ πλάστου εἰς σὲ μόνον
Ἀνέπαφος τηρεῖται δι' ὅλων τῶν αἰώνων.

Ποτὲ τὸ κρύσταλλόν σου τὸ διαυγὲς ἐκεῖνο
Μ' ἀναπνοὴν ὁ σκώληξ ἐγὼ δὲν θὰ μολύνω·
Οὐδὲ κἀνεὶς μονάρχης, ὅστις τὴν γῆν ἐκπλήσσει,
Δὲν θέλει ἓν σου ἄστρον μικρὸν μετατοπίσει.

Καὶ τώρα ἐν ἐκστάσει ἐγὼ σὲ κατοπτεύω,
Καὶ τὸ αἰώνιόν σου θαυμάζω καὶ ζηλεύω,
Ἐγὼ ὁ ζῶν ὀλίγα, ἠριθμημένα ἔτη,
Ὁ σήμερον ὑπάρχων, καὶ αὔριον οὐκέτι!

Ὁ πανδαμάτωρ χρόνος τὰ πάντα μεταβάλλει,
Πλὴν μόνα ἐσεβάσθη τ' ἀθάνατά σου κάλλη.
Κ' ἐνῷ ἡ ὄψις πᾶσα τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης
Μετέβαλε τοσαύτας ἀλλεπαλλήλους φάσεις,

Ὥστε ἐὰν ὁ πρῶτος τὴν γῆν αὐτὴν οἰκήσας
Ἐπανακάμψῃ πάλιν, τὸν θάνατον νικήσας,
Θέλει διστάσει βλέπων τὴν παλαιάν του κοίτην,
Εἰς τὸν αὐτὸν ἂν εἶναι ἢ ἕτερον πλανήτην·

Ἀλλ' ἂν τὰ ὄμματά του ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαίρων
Τὴν λάμψιν ἀτενίσῃ τῶν κυανῶν αἰθέρων,
Ἕνα πρὸς ἕνα θέλει γνωρίσει τοὺς ἀστέρας
Ὅσους τὰς πρώτας εἶδε τῆς πλάσεως ἡμέρας.

Ἔμβλημα ὅτι Ἄνω ἡ ἀληθὴς ὀντότης,
Καὶ ἡ ζωὴ ὑπάρχει καὶ ἡ αἰωνιότης·
Ὅλα δὲ ὅσ' ἀέρα γήϊνον ἀναπνέουν,
Ἀπαύστως ἀλλοιοῦνται καὶ φθείρονται καὶ ῥέουν!

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΣΘΗΡ

ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΤΟΥ ΡΑΚΙΝΑ.

ΕΣΘΗΡ, ΕΛΙΣΑΒΕΤ, ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ.

ΕΣΘΗΡ.

Τὴν ἀτυχίαν ἔμαθεν Ἀνατολὴ καὶ Δύσις
Τῆς ἀλαζόφρονος Ἀστὶν, τῆς πρώην βασιλίσσης,
Ὅτε ἀπ' ἄσβεστον θυμὸν ἀνάψας κατ' ἐκείνης,
Καὶ θρόνου τὴν ἀπέβαλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κλίνης.
Ἀλλὰ δὲν τὴν ἀπέσπασε καὶ τοῦ νοὸς ταχέως·
Ἐδέσποσεν ἐπὶ πολὺ αὐτὴ τοῦ βασιλέως.
Καὶ τὴν ἐπίῤῥοιαν αὐτῆς διὰ νὰ καταβάλῃ,
Τὴν προσοχήν του ἔπρεπε νὰ προσηλώσῃ ἄλλη.
Ἄνδρες πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐξῆλθον ἐρευνῶντες,
Κ' ὑπέστρεψαν εἰς τὴν αὐλὴν ἁπάσας διελθόντες
Τὰς ἀναμέσον τοῦ Ἰνδοῦ καὶ Ἑλλησπόντου χώρας.
Εἰς Σοῦσα τότε εἴδομεν τὰς Αἰγυπτίας κόρας,
Παρθένους ἕως καὶ Σκυθῶν καὶ Πάρθων συνελθούσας,
Τὸ σκῆπτρον, τὸ στεφάνωμα τοῦ κάλλους, ἀπαιτούσας.
Διῆγον τότε ἄγνωστος, εἰς κεκλεισμένον δῶμα,
Ὑπὸ τὸ ἄγρυπνον ἐγὼ τοῦ Μαρδοχαίου ὄμμα.
Ὁ θάνατος μ' ἐστέρησε πατέρα καὶ μητέρα·
Ἀλλὰ θανόντος ἀδελφοῦ οἰκτείρων θυγατέρα
Ὁ Μαρδοχαῖος μ' ἔλαβε, καὶ τόπον αὐτὸς μόνος

Μοὶ ἀνεπλήρωσε πατρὸς, μητρὸς καὶ κηδεμόνος.
Ἐν τούτοις ὅμως ἔθλιβεν αὐτὸν καὶ ἀνησύχει
Νυχθημερὸν ἡ λυπηρὰ τῶν Ἰουδαίων τύχη.
Καὶ εἰς τὰς ἀδυνάτους μου ἐπιστηρίζων χεῖρας
Τὴν λύτρωσιν τοῦ Ἰσραὴλ, βασιλικῆς πορφύρας
Ἐλπίδας μοὶ ἐνέβαλλεν· ἐγὼ δὲ τὰς κρυφίας
Βουλάς του πλήρης ἤκουον καὶ φόβου κ' εὐπειθείας.
Ἦλθον ἐδῶ, πλὴν κρύπτουσα τὸ γένος, τὴν πατρίδα.
Τίς γλῶσσα νὰ διηγηθῇ τὰ ὅσα τότε εἶδα;
Τὰς σκευωρίας γυναικῶν τοσούτων ἀντιπάλων,
Ὁπόσαι κρίνουσ' ἑαυτὰς καλλίονας τῶν ἄλλων,
Καὶ ἀξιοῦσαι τὸ λαμπρὸν τῆς μοναρχίας στέμμα,
Τ' ὁριστικὸν ἀνέμενον τοῦ βασιλέως βλέμμα;
Ἑκάστης ἦσαν ἴδιαι καὶ ψῆφοι καὶ φατρία.
Λαμπρότητα καταγωγῆς προέβαλλεν ἡ μία·
Ἐξήντλει τῆς κομμωτικῆς τὴν δύναμιν ἡ ἄλλη,
Μὲ λάμψιν κάλλους ἑαυτὴν διὰ νὰ περιβάλῃ.
Ἐγὼ δ' ὡς μόνην μου στολὴν καὶ μόνην προστασίαν
Δακρύων εἰς τὸν οὐρανὸν προσέφερον θυσίαν.

Ὁπότε δὲ τὸ πρόσταγμα τὸ ὑψηλὸν ἐδέχθην,
Ἐνώπιον τοῦ κραταιοῦ μονάρχου προσηνέχθην.
Καρδίαν τὴν τῶν δυναστῶν εἰς χεῖράς του βαστάζει,
Καὶ τὸν ἀθῶον τὴν ψυχὴν ὁ Κύριος δοξάζει.
Τὴν ἐπηρμένην ταπεινῶν ὀφρὺν τοῦ ἀλαζόνος.
Τὴν προσοχὴν ἑφείλκυσα ἐγὼ τοῦ ἡγεμόνος.
Μ' ἐκύτταξεν ἐπὶ πολὺ ἐν σιωπῇ βαθείᾳ,

Καὶ χεὶρ εἰς τὴν καρδίαν του ἐνήργει τότε θεία,
Ἡ χεὶρ δι' ἧς ὑπὲρ ἐμοῦ ἡ πλάστιγξ εἶχε κλίνει.
Μὲ βλέμμα ὅθεν ἔῤῥεε γλυκύτης καὶ γαλήνη
Μοὶ λέγει τέλος, ἄνασσα γενοῦ· κ' ἡ δεξιά του
Τὸ μέτωπόν μου ἔστεψε μὲ τὸ διάδημά του.

Βουλόμενος ὁ βασιλεὺς νὰ δείξῃ ἔτι μᾶλλον
Τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ τὸ ὑπερβάλλον,
Τοὺς μεγιστᾶνας δαψιλῶν ἐπλήρου δωρημάτων·
Καὶ εἰς τὸν γάμον τοὺς λαοὺς ἀπὸ χωρῶν ἐσχάτων
Τοῦ βασιλέως εἵλκυεν ἡ μεγαλοδωρία.
Ἀλλ' ὅτε παντοῦ ἔθαλλον συμπόσια μυρία,
Ὅτε ηὐθύμ' ἠγάλλετο κ' εὐφραίνετ' ὁ λαός μου,
Ὁποία ἦτον ἐν κρυπτῷ ἡ θλίψις, τὄνειδός μου!
Ἐσθὴρ, σὺ κάθησ', ἔλεγον, εἰς θρόνον ἐκ πορφύρας,
Τῆς ἡμισείας γῆς κρατεῖς τὸ σκῆπτρον εἰς τὰς χεῖρας,
Καὶ τῆς Ἁγίας πόλεως τὰ τείχη κρύπτει χλόη,
Ὄφεις οἰκοῦσι τὴν Σιὼν καὶ δράκοντες πυρπνόοι,
Καὶ βλέπει αὕτη τοῦ ναοῦ τὰς πέτρας ἐσπαρμένας,
Καὶ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ τὰς ἑορτὰς παυμένας!

Ἐντούτοις, φίλη, ἡ ποθὴ τοῦ ἀτυχοῦς μου γένους
Τὸν οἶκόν μου ἐνέπλησεν ἀπὸ Σιὼν παρθένους.
Ἀθῶα ἄνθ' εἰς τὰς πνοὰς τῆς τύχης ἀφειμένα,
Εἰς χώραν ξένην ὡς ἐγὼ μεταπεφυτευμένα.
Εἰς μέρος ὅπου ὀφθαλμὸς δὲν εἰσχωρεῖ βεβήλου,
Εἰς μόρφωσίν των δαπανῶ τὰς ὥρας μετὰ ζήλου.

Τὸν ὄγκον φεύγουσα συχνὰ τοῦ ἀξιώματός μου,
Καὶ τὰς ματαίας κ' ἐπαχθεῖς τιμὰς τοσούτου κόσμου,
Ἔρχομ' ἐδῶ, ἐνώπιον τοῦ Πλάστου ταπεινοῦμαι,
Καὶ ἄγνωστος καὶ ἀφανὴς νὰ ἦμ' εὐχαριστοῦμαι.
Τὸ γένος των ἀπόκρυφον εἰς πάντα Πέρσην μένει.
Θὰ τὰς φωνάξω. Ἔλθετε ἁγνόταται παρθένοι,
Τῆς δουλικῆς μου ἄλλοτε δαιτὸς συνδαιτυμόνες,
Τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰακὼβ βλαστήματα καὶ κλῶνες!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Βαβαί! τί σμῆνος καλλονῶν κοσμίων καὶ ἀθώων
Ἀπανταχόθεν κύκλω μου προκύπτουσιν ἀθρόον!
Ποῖον ἐρύθημα αἰδοῦς ἐπὶ τὰ πρόσωπά των!
Εὐτύχει ἔρεισμ' ἀγλαὸν ἐλπίδων γλυκυτάτων.
Ὦ! εἴθε ἡ ἀθώα σου νὰ φθάσῃ θρηνῳδία
Εἰς οὐρανὸν ὡς καθαροῦ λιβάνου εὐωδία,
Ἑλισσομένη ἄνωθεν τοῦ θυμιατηρίου!
Εἴθε κατέλθοι ἐπὶ σὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου!

ΕΣΘΗΡ

Ἐκ τῶν ᾀσμάτων ᾄσατε ἐκείνων, ὦ παρθένοι,
Ἐν οἷς μετὰ τῶν θρήνων μου πολλάκις ἑνουμένη
Ἡ λιγυρὰ ὑμῶν φωνὴ τῆς ἀτυχοῦς ἀρχίζει
Σιὼν τὴν δόξαν νὰ θρηνῇ καὶ νὰ πανηγυρίζῃ

ΜΙΑ ΕΚ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Ποῦ ἡ προτέρα δόξα σου, Σιὼν, καὶ ποῦ ἡ φήμη;
Ἐξέλιπεν ἀστραπηδόν.
Εἰς χοῦν ἐῤῥύης, εἰς σποδόν.

Καὶ μένει μόνη, οἴμοι!
Τοῦ τόσου μεγαλείου σου ἡ τεθλιμμένη μνήμη!

Ἔφθανες ἄλλοτε, Σιὼν, εἰς ὕψος τοὺς ἀστέρας.
Ἀλλ' εἰς τοῦ Ἅδου τὸν βαθὺν βυθὸν ἐταπεινώθης νῦν.
Νὰ ἀπολέσω τὴν φωνὴν,
Ἀνίσως ἕως οὗ τὸ φῶς ὁρῶ τὸ τῆς ἡμέρας,
Εἰς τῆς πικρᾶς σου πτώσεως τοὺς θρήνους δώσω πέρας!

ΑΠΑΣ Ο ΧΟΡΟΣ.

Ἰορδάνου ῥεύματα καὶ πεδιάδες,
Βουνὰ ἱερὰ, δενδρόφυτοι κοιλάδες
Ἀπὸ τόσα θαύματα ἡγιασμέναι,
Ἀπὸ τῶν πατέρων μας τὴν γῆν, φυγάδες,
Ὡς πότε θὰ ἤμεθα ἐξωρισμέναι;

ΜΙΑ ΕΚ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ.

Πότε, Σιὼν, τὰ τείχη σου θὰ ἴδω ν' ἀνεγείρωνται;
Καὶ πυργουμένους, ὦ ναὲ, τοὺς ἱερούς σου θόλους;
Καὶ τοὺς λαοὺς μὲ ἄσματα καὶ μὲ χοροὺς ἀδόλους
Εἰς δόξαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ νὰ συναγείρωνται;

ΑΠΑΣ Ο ΧΟΡΟΣ

Ἰορδάνου ῥεύματα καὶ πεδιάδες,
Βουνὰ ἱερὰ, δενδρόφυτοι κοιλάδες
Ἀπὸ τόσα θαύματα ἡγιασμέναι,
Ἀπὸ τῶν πατέρων μας τὴν γῆν, φυγάδες,
Ὡς πότε θὰ ἤμεθα ἐξωρισμέναι;

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΝΕΚΡΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΧΘΟΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΧΘΟΝΩΝ.

(1844)

«Ἰσότης φιλότητα ἀπεργάζεται»
(Πλάτων).

ΚΟΡΑΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΔΙΟΓΕΝΗΣ καὶ ΕΡΜΗΣ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἰδοὺ πάλιν ὁ Σωκράτης μὲ τὸν Κοραῆν πηγαίνει·
Πάντοτε μαζῆ οἱ δύω, πάντοτε συνενωμένοι.
Πρό τινος καιροῦ φιλία τοὺς συνδέει στενωτάτη.

(πρὸς τὸν Σωκράτην).

Νέους πάλιν βλέπω πλέκεις ἔρωτας, σοφὲ Σωκράτη!
Ὁ καλὸς Σμυρναῖος οὗτος ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὸν Ἅδην,
Δὲν κυττάζεις οὔτε Φαῖδρον πλέον, οὔτ' Ἀλκιβιάδην.
Δέκα ἔτη μόλις εἶναι ἀφοῦ ἴδετε ἀλλήλους,
Καὶ ὑπερτηρεῖτε ὅμως τοὺς καὶ παιδιόθεν φίλους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Σὺ ὁ μὴ γευθεὶς ποτέ σου τὴν γλυκεῖάν της μαγείαν,
Ἔχεις δίκαιον τῶν ἄλλων νὰ θαυμάζῃς τὴν φιλίαν.
Ἀλλὰ βλέπω ὅτι εἶσαι ὁ αὐτὸς ὡς ὅτε ἔζης·
Πάντοτε νὰ διασύρῃς ἀγαπᾷς καὶ νὰ ἐμπαίζῃς.
Εἰς τὸν κόσμον, λέγουν, κύων δηκτικώτατος ἐφάνης.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Δηκτικώτερός μου ἴσως ἦτον ὁ Ἀριστοφάνης.

ΚΟΡΑΗΣ.

Παύσατε, μὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀνάστασιν, ὦ φίλοι!
Λόγοι μίσους δὲν ἁρμόζουν εἰς ἀνδρῶν τοιούτων χείλη.
Πλὴν τίς ἔρχεται; νομίζω ὁ Ἑρμῆς· τὸν διακρίνω
Ἀπὸ τὸ δεκάπηχύ του τὸ κηρύκειον ἐκεῖνο.

ΕΡΜΗΣ.

Τὴν στιγμὴν, ὦ ἄνδρες, ταύτην ἐπιστρέφω ἐκ τῶν ζώντων
Τὰς ψυχάς τινων κομίζων νεωστὶ ἀποθανόντων.

ΚΟΡΑΗΣ.

Σὺ τὸν κόσμον ὅστις ὅλον καθ' ἑκάστην περιτρέχεις,
Ἐκ τῆς φίλης μου Ἑλλάδος, ὦ Ἑρμῆ, τί νέα ἔχεις;

ΕΡΜΗΣ.

Ἡ Ἑλλάς σου, ἂν ὡς τώρα ἤθελες, ὦ γέρον, ζήσει,
Οὐδὲ Ἕλληνα πολίτην δὲν σὲ ἤθελε γνωρίσει.

ΚΟΡΑΗΣ.

Δὲν σὲ ἐννοῶ τί λέγεις, εἰς τὸν νοῦν μου μολαταῦτα
Τοῦ Σωκράτους μου φυλάττω τὰ χρυσᾶ λόγια ταῦτα.
«Αἰσχρὸν εἶναι τὸ βιάζειν τὴν μητέρα καὶ πατρίδα».

ΕΡΜΗΣ.

Πλὴν πολλοὺς νὰ τὴν βιάζουν, Κοραῆ, ἐσχάτως εἶδα.

ΚΟΡΑΗΣ.

Τίνες οὗτοι; ποίαν βίαν; σὲ παρακαλῶ εἰπέ με,
Καὶ ἀπὸ τὰς δεινοτάτας ἀπορίας ἔκβαλέ με.
Μήπως τῶν εὐγενεστάτων Φαναριωτῶν αἱ χεῖρες;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Οἱ κατάρατοι ἢ μήπως σοφισταί, οἱ ὀλετῆρες;

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Νὰ σὲ εἴπω ἕνα λόγον, ὦ Ἑρμῆ, μὲ παῤῥησίαν;
Συνετάραξας, ὡς ἦλθες, τῶν ἀνδρῶν τὴν ἡσυχίαν.
Πόσον εἶσαι σπερμολόγος! κάλλιον μὴν εἶχες ἔλθει!

ΕΡΜΗΣ.

Ὁ ἀγὼν, δὲν ἀμφιβάλλω, σοφοὶ ἄνδρες, σᾶς ἠγγέλθη,
Τὸν ὁποῖον ἠγωνίσθη ἡ πατρὶς ὑμῶν προσφάτως,
Καταλύσασα τῶν γαύρων Παυαρῶν τὸ ξένον κράτος.
Συνελθοῦσα εἰς Ἀθήνας ἤδη τῶν Ἀντιπροσώπων
Ἡ Βουλὴ χαράττ' ὑπ' ὄψιν τῶν Θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων,
Τοὺς θεσμοὺς τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθέρας πολιτείας,
Πολιτείας ἰσονόμου καὶ πρὸς ἅπαντας ὁμοίας.
Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὅμως πρὸ ὀλίγου διαβαίνων,
Καὶ βοὴν πολλὴν ἀκούσας ὡς ἀνθρώπων μαχομένων,
Διευθύνθην πρὸς τὸ μέρος, κ' ἔνδον τοῦ βουλευτηρίου
Ἄνδρας εἶδον μετὰ ζήλου κ' ἐνθουσιασμοῦ ἀγρίου,
Ἐμμανῶς βοῶντας, πόδας, χεῖρας, χείλη παταγοῦντας,
Καὶ τὴν μίαν τῶν Ἑλλήνων φυλὴν δίχα διαιροῦντας,

Εἰς τοὺς μὲν τιμὰς καὶ δόξαν ἀπονέμονταις καὶ πλοῦτον,
Εἰς τοὺς δὲ τὴν ἀτιμίαν δίδοντας ἀνθ' ὅλων τούτων.

ΚΟΡΑΗΣ.

Ἔμελλες λοιπὸν, πατρίς μου, καὶ αὐτὰ νὰ ὑποφέρῃς;
Σὲ κατέστρεψε τὸ πάλαι ἡ διχόνοια καὶ ἔρις.
Ἡ διχόνοια καὶ ἔρις κ' εἰς τοὺς χρόνους τοὺς ἐσχάτους
Εἰς τοὺς κόλπους σου τυράννους ἔφερεν ἀγριωτάτους.
Τῆς ἀπολυτρώσεώς σου μόλις ἔφθασεν ἡ ὥρα,
Νὰ τὴν ματαιώσῃ πάσχει ἡ διχόνοια καὶ τώρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Ἐλευθέρα πολιτεία δὲν λογίζεται ἐκείνη
Ὅπου πολλαπλᾶς ὁ νόμος λαοῦ τάξεις διακρίνει.

ΚΟΡΑΗΣ.

Δὲν ὠφέλησαν ὡς βλέπω οὔτε οἱ διάλογοί μου,
Οὔτε κατὰ τῶν Φιλάρχων ἴσχυσαν οἱ Φύξαρχοί μου (α)
Φεῦ! ματαιουμένας βλέπω τὰς γλυκείας μου ἐλπίδας.
Ἡ Ἑλλὰς ναυαγεῖ πάλιν δι' ὀλίγους σπουδαρχίδας.

(μετὰ μικρὰν παῦσιν)

Ὅταν, ὦ Ἑρμῆ, παρέστης εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βουλήν των,
Καὶ κατεῖδες τὴν τοσοῦτον ἀγενῆ διαγωγήν τῶν,
Δὲν τοὺς ἔλεγες, ὦ ἄνδρες! ἑαυτοὺς κἂν σεβασθῆτε·
Τὸν σκοπὸν πρὸς τὸν ὁποῖον ἤλθετε συναισθανθῆτε!

(α) Ἴδε τὸν εἰς τὰ Πολιτικὰ τοῦ Πλουτάρχου ἐν εἴδει προλεγομένων Διάλογον τοῦ Κοραῆ.

Ἀπὸ σᾶς ἡ τύχη ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἐξαρτᾶται·
Τὸ ταλαίπωρόν της σκάφος εἰς ὠκεανὸν πλανᾶται.
Μὲ τὴν ματαιότητά σας καὶ τὰ ἄγριά σας μίση
Θέλετε σεῖς ἑκουσίως κατὰ βράχων τὸ ὠθήσει,
Ἢ λαμβάνοντες ὡς ἄστρον πόλου τὴν δικαιοσύνην,
Θέλετε τὸ προσορμίσει εἰς εὐλίμενον γαλήνην;
Ὦ! ἐὰν ἀντὶ σωτήρων γίνετε αἰσχροὶ προδόται,
Ἡ ἀρὰ τοῦ ἔθνους ὅλου εἰς τὰς κεφαλάς σας τότε
Κεραυνὸς βαρὺς θὰ πέσῃ, καὶ ἀδέκαστος, ταχεῖα,
Θέλει τὰ ὀνόματά σας στιγματίσ' ἡ ἱστορία!
Εἶναι κρίσιμος ἡ ὥρα ἡ παροῦσα τῆς Πατρίδος.
Μεταξὺ γαλήνης ἤδη ἵσταται καὶ καταιγίδος,
Καὶ σμικρὰ ῥοπὴ τὰ πάντα δύναται νὰ καταστρέψῃ,
Ἂν ἡ φρόνησις τὰ πάντα δὲν σταθμίσῃ καὶ προβλέψῃ.
Καὶ ὑπομονὴ ἂν ἦτο περὶ τοῦ παρόντος μόνον,
Ἀλλ' ἐνταῦθα περὶ τύχης πρόκειται πολλῶν αἰώνων,
Καὶ ὑμεῖς τὴν ἐντολήν σας τὴν μεγάλην λησμονοῦντες,
Κάθησθε περὶ ἰδίων συμφερόντων φωνασκοῦντες;

ΕΡΜΗΣ.

Συμβουλὰς ἐγὼ τοιαύτας δὲν ἠθέλησα νὰ δώσω,
Ἐπειδὴ πρὸς φωνασκοῦντας τ' ἤλπιζα νὰ κατορθώσω;
Πλὴν εὐτύχησα κομψόν τι ἄλλο νὰ ἐπινοήσω,
Καὶ σπουδαρχιδῶν μὲ τοῦτο στόματα πολλῶν νὰ κλείσω.
Παρὰ τοῦ Μορφέως πρώην εἶχα κλέψει τοῦ φιλτάτου
Μήκωνας τῶν προκαλούντων ὕπνον ὅμοιον θανάτου.
Ἀφοῦ εἶδα λοιπὸν ὅτι μερικοὶ τῶν αὐτοχθόνων

Διεῤῥήγνυντο βοῶντες κατὰ τῶν ἑτεροχθόνων,
Ἀφανὴς τοὺς πλησιάζω, κ' ἐκ τοῦ κόλπου μου ἐκβάλλων
Μήκωνας πολλοὺς τοὺς ῥίπτω, καὶ ἰδοὺ εὐθὺς ἀλάλων
Στόματα πολλῶν ῥητόρων καθεξῆς ναναρκωμένα,
Ὄμματα ὑπὸ τοῦ ὕπνου τοῦ πολλοῦ βεβαρημένα.
Καὶ μικρὸν μὲν πρὸς τοὺς λόγους ἤνοιγον τῶν ἀντιπάλων,
Ἀλλ' ἐκλείοντο ἀμέσως νυσταγμένα ἔτι μᾶλλον.
Ἡ φωνή των ὅλη ἦτον νυσταζόντων χασμωδία,
Κ' ἔπιπτεν ἡ κεφαλή των εἰς τὰ στήθη των βαρεῖα.
Ἐν τοσούτῳ δὲ οἱ ἄλλοι ἠγωνίζοντο μὲ ζέσιν,
Καὶ εἰς ταύτην τοὺς ἀφῆκα τὴν κωμικωτάτην θέσιν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Δι' αὐτοὺς κ' ἐγὼ τοὺς λόγους εἰς τὴν γῆν ἐνόσῳ ἔζων,
Τὰς ματαίας τῶν ἀνθρώπων διαιρέσεις περιπαίζων,
Τί, ὦ ἄθλιοι, ἐβόων, διαφέρεσθε ματαίως;
Τί ἐστὶ Θηβαῖος, Λάκων, Μεγαρεὺς καὶ Ἀθηναῖος;
Ἄφετε τὰς διακρίσεις ταύτας, καὶ ὀνομασθῆτε
Ὡς ἐγὼ μὲ ἓν καὶ μόνον ὄνομα *κοσμοπολῖται*.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Σὺ ἐπλάτυνας τὸν κύκλον, κ' ἔγινες κοσμοπολίτης,
Ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν στενεύσας ἔγινα πιθοπολίτης.
Ὡς κοχλίας ἡσυχάζων εἰς τὸν πίθον μου μονάχος,
Ἔβλεπα τὸν κόσμον πέριξ θορυβοῦντα ἀταράχως.
Ὅτε δὲ τὴν πόλιν στίφη ἐπαπείλουν πολεμίων,
Καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς τὰ πλήθη ἔτρεχον τῶν Κορινθίων,
Φέροντες καθεὶς μὲ βίαν ἄλλος ξύλον, ἄλλος λίθον,
Ἔτρεχα κ' ἐγὼ κυλίων τὸν κεράμινόν μου πίθον.

ΕΡΜΗΣ.

Σεῖς ἠρχίσατε, ὡς βλέπω, νὰ ἀδολεσχῆτε, ὅμως
Τὸν Ἑρμῆν προσμένει νέος εἰς τὴν γῆν ἐπάνω δρόμος.

ΚΟΡΑΗΣ.

Ἂν ὑπάγῃς εἰς Ἀθήνας, ὦ Ἑρμῆ, μὴ λησμονήσῃς,
Νὰ ἴδῃς ὁποῖ' ἀπέβη τοῦ ζητήματος ἡ λύσις.
Τόση εἶναι τῆς ψυχῆς μου σήμερον ἡ ἀθυμία,
Ὥστε τρέμω μὴ κἀμμία μὲ συμβῇ παραλυσία. (α)

ΕΡΜΗΣ.

Μὴ τρομάζῃς, σοφὲ γέρον! οἱ νεκροὶ παραλυσίας
Δὲν φοβοῦνται, οὔτε φθίσεις, οὔτε περιπνευμονίας.

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ.

Τὴν νύκτ' αὐτήν, Γαλάτεια, καθ' ὕπνον μου σὲ εἶδα,
Καὶ εἶχες παρ' ἐλπίδα
Ἀντὶ τῆς κόμης σου αὐτῆς τῆς μαύρης καὶ ὡραίας,
Τρίχας λευκὰς καὶ ἀραιὰς ἑξῆντα χρόνων γραίας.

Κ' ἐγὼ γερόντιον μικρόν, κυρτόν, σαθρόν, γελοῖον,
Τὴν σιαγόνα σείων
Καὶ παραξενευόμενος εἰς τὴν κατάστασίν μας,
Ἐκύτταζα μὲ θαυμασμὸν τὴν μεταμόρφωσίν μας.

(α) Ὁ Κοραῆς εἰς τὰς πρὸς φίλους του ἐπιστολὰς ἐκφράζει συχνὰ τὸν διὰ τὴν παραλυσίαν φόβον του.

Καὶ σὺ τὸ στόμα ἄνοιξες, ἐστέναξες, καὶ εἶδα,
Καὶ εἶδα παρ' ἐλπίδα
'Αραιωμένους τῶν λευκῶν μαργαριτῶν τοὺς στοίχους,
Καθὼς ἐπάλξεις παλαιοῦ, ἐρημωμένου τείχους.

Καὶ τότε ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἀπὸ τὸ γῆρας τρέμων,
Τίς, εἶπα, κακὸς δαίμων
Τοιούτους μᾶς κατέστησεν, ἀθλία ἐρωμένη;
Καὶ σὺ δακρύουσα σχεδὸν καὶ στενοχωρουμένη,

'Ετίναξες τὸ ἐλαφρὸν στηθόπανον, καὶ εἶδα,
Καὶ εἶδα παρ' ἐλπίδα
Ξηρὸν τὸν κῆπον τῆς τρυφῆς, τὰ μῆλα μαραμμένα,
Τὰ κάλλη σου μὲ τ' ἄροτρον τοῦ χρόνου ὠργωμένα.

Καιρὸς λοιπὸν, ἐφώναξα, τὰ στήθη νὰ πατάξω,
Τὰς κόμας νὰ σπαράξω.
Νὰ τὰς σπαράξω ἤθελα, ἠγέρθη ὁ βραχίων,
'Αλλὰ . . . γυμνὸν ἀπήντησε καὶ φαλακρὸν κρανίον!

Καὶ εἰς τὴν ταραχὴν αὐτὴν ἐξύπνησα καὶ εἶδα
Καὶ πάλιν παρ' ἐλπίδα,
Πῶς ὅλα ἦσαν ὄνειρον, κ' ἐφάνης πάλιν, φῶς μου,
'Η πλέον νέα καὶ καλὴ τῶν γυναικῶν τοῦ κόσμου.

Γαλάτεια, τὸ ὄνειρον αὐτὸ θεός τις στέλλει,
Δι' οὗ μᾶς παραγγέλλει
Τὸν ἔρωτα εἰς τῆς ζωῆς τὸ ἔαρ νὰ χαρῶμεν,
Πρὶν ἀληθῶς γηράσωμεν καὶ μάταια θρηνῶμεν!

Ο ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΧΕΙΜΩΝ.

Ὅλοι θαυμάζουν,
Ὅλοι φωνάζουν
Ἆ! τί ὡραῖος, λαμπρὸς καιρός!
Τὰ φυτὰ θάλλουν,
Τὰ πτηνὰ ψάλλουν,
Κ' εἶναι δεκέμβριος ὁ σκληρός.

Αἱ κομψαὶ νέαι
Καὶ αἱ ὡραῖαι
Ὑπάγουν ὅλαι νὰ τρελλαθοῦν.
Οἱ λευκοὶ ὦμοι
Γυμνοὶ ἀκόμη
Δύναντ' ἐξαίρετα νὰ σταθοῦν.

Μία μ' εὑρίσκει
Ποῦ ἀποθνήσκει
Δι' ἐξοχὰς, καὶ μὲ θαυμασμὸν
Ὡς πρώτιστόν της
Χαιρετισμόν της
Δέτε, μὲ λέγει, δέτε χειμών!

—Ἐγὼ πιστεύω,
Κἂν ὑποπτεύω,
Τῆς κάμν', ὁ φίλος σας ὅτι Ζεὺς

Κάμμίαν ἄλλην
Στὸ μάτι πάλιν
Ἔχει τοῦ κόσμου ὁ βασιλεύς.

Γιὰ μιὰν ὡραίαν
Ποτὲ Θηβαίαν
Τί κάμνει ξεύρετε ; ὤ ! φρικτὸν !
—Τί ; τί ; — Εἰς μίαν
Νύκτα γλυκεῖαν
Δίδει τὸ μῆκος τριῶν νυκτῶν.

—Φρικτὸν τωόντι !
—Λοιπὸν τὸ δόντι
Καὶ τώρα πάλιν ἂν τὸν πονᾷ
Δι' ἄλλην νέαν
Ποῦ τὴν ὡραίαν
Φύσιν γυρεύει καὶ τὰ βουνὰ,

Ὦ φαντασθῆτε,
Φίλη, νὰ ζῆτε !
Ἂν τῶχῃ δύσκολον παντελῶς
Πίσω νὰ φέρῃ
Τὸ καλοκαῖρι
Γι' αὐτὴν ποῦ χάσκει κ' εἶναι τρελλός !

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΙΚΟΣ ΥΜΕΝΑΙΟΣ.

Παρὰ τὰς θύρας τοῦ γαμβροῦ
Νέοι, χορεύσατε, ἁβροῦ
Ποδὸς ἀμείβοντες παλμὸν,
Κ' ἀναβοᾶτε πρὸς ῥυθμὸν,
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναιε!
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναιε!

Ὁ γέρων κύκνος κ' ἡ τρυγὼν
Εἰς πάλην ἔρχονται· ἀγὼν
Ἄνισος, ἄνισος! φανοῦ,
Ὦ Ἔρως, βοηθὸς γενοῦ!
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναιε!

Κ' ὁ κισσὸς χαίρει λιγυρὸν
Ἀνάστημα καὶ δροσερὸν
Εἰς γηραιᾶς δρυὸς κορμὸν
Χιλιετῆ ἀνακρεμῶν.
Ὑμὴν ὦ Ὑμέναιε!

Κλίνη, παστὰς ἐπαγωγὸς,
Παλαίστρα ὅπου ὁ γοργὸς
Καὶ νέος ἀθλητὴς νικᾷ
Ὀλύμπια ἐρωτικὰ,
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναιε!

Τὶς τόσον σ' ἔστησ' ὑψηλά;
Δὲν ἐφοβήθ', ἄφρων πολλά!
Μὴ ὅταν μέλλῃ ν' ἀναβῇ
Πέσ' ὁ γαμβρὸς καὶ συντριβῇ;
'Υμὴν ὦ 'Υμέναιε!

Τοιοῦτοι γάμοι ἠθικῶς
Τελοῦνται καὶ σωφρονικῶς.
Δὲν εἶναι φόβος μὴ τριῶν
Μηνῶν μᾶς δώσ' ἡ νύμφ' υἱόν·
'Υμὴν ὦ 'Υμέναιε!

Κ' ἂν λείψῃ ἐκ τῶν νυμφικῶν
Στεμμάτων ἔριον λευκὸν,
Ἡ τοῦ νυμφίου κεφαλὴ
Παρέχει πρόχειρον πολύ.
'Υμὴν ὦ 'Υμέναιε!

Παρὰ τὰς θύρας τοῦ γαμβροῦ
Νέοι, χορεύσατε, ἁβροῦ
Ποδὸς ἀμείβοντες παλμὸν,
Κ' ἀναβοᾶτε πρὸς ῥυθμὸν,
'Υμὴν ὦ 'Υμέναιε!
'Υμὴν ὦ 'Υμέναιε!

ΤΟ ΔΙΣΑΚΚΙΟΝ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ.

(ΜΥΘΟΣ ΚΑΤΑ ΜΙΜΗΣΙΝ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝΟΥ)

Εἶπεν ὁ Ζεύς· ἂς ἔλθωσι πρός με τὰ ἔμψυχα τῆς γῆς·
Κ' εἰς τὴν φωνὴν τῆς προσταγῆς
Εὐθὺς ὁμοῦ συνήχθησαν ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς θνητὰ,
Ἀέρια καὶ ἔνυδρα, τετράποδα καὶ ἑρπετά.
Μεγάλη ἦτον ἡ βοὴ,
Ὁ θόρυβος, ἡ συῤῥοὴ,
Ὁπότε τὸ θεσπέσιον ἀνοίγει στόμα τοῦ Διὸς,
Καὶ ἔπεα πτερόεντα προφέρει ὁ κλεινὸς Θεός.
Ὦ κάτοικοι εἶπε τῆς γῆς, σᾶς συνεκάλεσα ἐδῶ
Διότι θέλω νὰ ἰδῶ
Ἂν ἔχει τις παράπονον νὰ ἐπιφέρῃ ἢ μομφὴν
Εἰς τὴν ἰδίαν του μορφήν.
Μὴ γλωσσοδέσῃ δέ τινα ὁ φόβος ἢ ἡ ἐντροπὴ,
Ἀλλὰ μὲ θάῤῥος ἂς εἰπῇ
Τί ἄτοπον ἢ περιττὸν
Ἐννόησεν εἰς ἑαυτόν.
Διόρθωσιν εἰς τὸ κακὸν θέλω νὰ φέρω παρευθύς.
Ἐλθὲ σὺ πρῶτος, πίθηκε, λάλει χωρὶς νὰ συσταλθῇς.
Εὑρίσκεις εἰς τὸ εἶδός σου μῶμον ἢ ἔλλειψιν τινά;
—Ἐγώ! νὰ εἴπω τίποτε εἶναι καὶ κρίμ' ἀληθινά!
Τί ἔχω; ὅλα κάλλιστα, ὅλα μου εἶναι θαυμαστὰ,
Καὶ ἄμεμπτα καὶ ἀρεστά.

Ἡ ἄρκτος ὅμως ἡ πτωχὴ τί ὄν! τί ζῶον ἀηδὲς,
Καὶ κρύον καὶ χονδροειδές!
Αὐτήν, ὦ Ζεῦ, παρακαλῶ νὰ μεταπλάσῃς, ἐπειδὴ
Ἀδύνατον κἀνεὶς χωρὶς ναυτίασιν νὰ τὴν ἰδῇ.
Ἦλθε κ' ἡ ἄρκτος, ἀλλ' ἀντὶ νὰ βεβαιώσῃ τὰ αὐτά,
Ἐπαίνεσε τὰ κάλλη της ἐξ ἐναντίας ἀρκετά.
Ἐμένα λέγουν ἄσχημην; τὸ λέγει ὅστις μὲ φθονεῖ,
Ἢ τοῦ καλοῦ τὴν αἴσθησιν ἔχει διόλου ἀσθενῆ.
Ἐγὼ χονδροειδὴς! ἐγώ! ἐγὼ ἡ ἀπαράμιλλος!
Τὸ ἥμισυ τοῦ κάλλους μου ἂς εἶχε καὶ ἡ κάμηλος!
Πλὴν ὅλα της εἶναι οἰκτρά. Τί ἔκτρωμα! τί συχαμός!
Τί σῶμα ἀσχημόπλαστον! τί δωδεκάπηχυς λαιμός!
Ἦλθε κ' ἡ κάμηλος, κ' ἀφοῦ ἐξηρομάσσησε πολύ,
Ἔκρινε τὸν ἐλέφαντα ἄκομψον καὶ ἡμιτελῆ·
Τὰ ὠτάτου πολλὰ μακρά,
Τὰ ὄμματα πολλὰ μικρά.
Καὶ ὁ ἐλέφας δὲ αὐτὸς, ἂν καὶ μὴ στερημένος νοῦ,
Ἐμέμφθη ὡς πολύσαρκον τὸ κῆτος τοῦ ὠκεανοῦ.
Ὁ κόραξ ὡς τραχύφωνον ἐγέλασε τὸν γερανὸν,
Καὶ εἶπε χονδροκέφαλον ὁ γάδαρος τὸν πετεινόν.
Δὲν ἔμεινε σχεδὸν κἀνεὶς χωρὶς τὸν ἄλλον νὰ μεμφθῇ,
Καὶ ὅμοια ν' ἀνταμειφθῇ.
Ἀλλ' ὅμως τῶν ὁμοίων του ὁ πρώτιστος κατήγορος,
Καὶ ἑαυτοῦ συνήγορος
Ἦτον ὁ ἄνθρωπος· καὶ τί ἐκ τούτου ἕπεται λοιπὸν;
Ὅτι δὲν εἶχεν ἄδικον ὁ Αἴσωπος ποτὲ εἰπὼν
Περὶ ἡμῶν, ὅτι καθεὶς δισάκκιον διπλοῦν φορεῖ,

Καὶ ὅ,τι μὲν ἐλάττωμα εἰς τοὺς λοιποὺς παρατηρεῖ,
Ἐμπρὸς τὸ βάλλει, πάντοτε ἐκεῖνο βλέπει ἀτενῶς,
Καὶ ῥίπτει εἰς τὰ ὄπισθεν τὰ ἴδιά του ἀφανῶς.
Οἱ πάντες εἴμεθα κοινῶς
Πρὸς τὰ τῶν ἄλλων σφάλματα λυγγὸς τηλεσκοπώτεροι,
Πρὸς δὲ τὰ ἴδια ἡμῶν ἀσπάλακος τυφλότεροι.
Ἀλλὰ τοιοῦτος πάντοτε ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος
Ἦτο καὶ εἶναι κ' ὁ αὐτὸς θὰ ἦναι αἰωνίως.

ΕΤΕΡΟΣ ΜΥΘΟΣ.

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝΟΥ).

Αἴσωπος ὁ μυθογράφος, ἀγνοῶ τίς ἡ αἰτία,
Εἰς τὴν ἀλεποῦ νὰ δίδῃ συνειθίζει τὰ πρωτεῖα
Ὡς πρὸς τὴν κατεργαρίαν
Καὶ τοῦ νοῦ τὴν πονηρίαν.
Μήπως τάχα καὶ ὁ λύκος ἐν ἀνάγκῃ δὲν ἐξεύρει,
Ὅταν ἢ τοῦ ἄλλου θέλῃ τὴν ζωὴν νὰ χανδακώσῃ,
Ἢ τὴν ἑαυτοῦ νὰ σώσῃ,
Μηχανὰς πολλὰς νὰ εὕρῃ;
Ἔχω λόγους νὰ πιστεύω πῶς τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτω,
Κ' ἴσως ὁ διδάσκαλός μου ν' ἀπατᾶται ὡς πρὸς τοῦτο

Ἡ ἑξῆς πλὴν ἱστορία μαρτυρεῖ τὸ ἐναντίον·
Καὶ εἰς τὴν κερδὼ ἀφίνει τὴν τιμὴν καὶ τὸ βραβεῖον.
Εἰς βαθὺ αὐτὴ πηγάδι
Ἀντανακλωμένην εἶδε τὴν σελήνην ἕνα βράδυ,
Καὶ ἐνόμισε τυρίον ὅτι βλέπει. Πεινασμένη
Ἔτυχ' ἐνταυτῷ νὰ ἦναι. Δύω κάδδοι κρεμασμένοι
Ἐκ τροχίσκον μὲ σχοινίον,
Τὸ ὑγρὸν ἀναβιβάζουν διαδοχικῶς στοιχεῖον.
Καὶ λοιπὸν καιρὸν δὲν χάνει·
Πιάνεται ἀπὸ τὸν ἕνα κάδδον εὔμορφα καὶ φθάνει
Εἰς τοῦ πηγαδιοῦ τὸ βάθος.
Τότε εἶδε μὲ πολλήν της λύπην τὸ φρικτόν της λάθος.
Ἐπειδὴ πῶς νὰ ἐξέλθῃ, δυστυχής, ἐκ τοῦ πυθμένος,
Ἂν ἐπίσης πεινασμένος
Ἄλλος τις αὐτῆς δὲν ἔλθῃ νὰ διαδεχθῇ τὸν τόπον,
Γελασθεὶς μ' ὅμοιον τρόπον;
Μία, δυὼ περνοῦν ἡμέραι καὶ ψυχίτσα δὲν ἐφάνη
Στὸ πηγάδι. Ἐκεῖ μέσα τῆς ἐγράφθη ν' ἀποθάνῃ!
Ὁ καιρὸς ὁποῦ διαβαίνει καὶ δὲν μένει εἶχ' ἐντούτοις
Ἀλλοιώσει τὴν σελήνην, καὶ τοῦ κύκλου τοῦ λαμπροῦ της
Ἔλειψεν ἕνα κομμάτι.
Λύπη καὶ ἀπελπισία τὴν κυρ' ἀλεποῦ ταράττει.
Ἐδῶ, ἔλεγε, τὸ νῆμα τῆς ζωῆς θὰ ξετελεύσω.
Ἀλλ' ἰδοὺ μὲ διψασμένον λάρυγγα ἐκεῖ περᾷ
Ἕνας λύκος· ἡ κυρὰ
Τοῦ φωνάζει ἀπὸ κάτω. Σύντεκνε, νὰ σὲ φιλεύσω
Ἔλα· βλέπεις τοῦτο; εἶναι, λύκε φίλτατε, τυρίον.

Πλὴν σὲ λέγω πρᾶγμα θεῖον!
Ὁ Θεὸς ὁ Πὰν ὁ ἴδιος τὤπηξεν ἀπὸ τὸ γάλα
Τῆς Ἰοῦς τῆς ἀγελάδας· καὶ ὁ Ζεὺς ἂν ἀῤῥωστοῦσε
Εὕρισκε τὴν ὄρεξίν του στὴν στιγμὴν, ἂν ἐτσιμποῦσε
Ἀπὸ τοῦτο μία στάλα.
Ἔφαγα ἐγὼ ὀλίγον ὅσον λείπει· τὸ δὲ ἄλλο
Εἶναι διὰ σὲ καὶ εἶναι ἀρκετὸν, δὲν ἀμφιβάλλω.
Ἔβαλα αὐτοῦ καὶ ἕνα κάδδον· δι' αὐτοῦ εὐκόλως
Καταβαίνεις ὅπου εἶμαι. Τῆς ἐπέτυχεν ὁ δόλος.
Ὁ μωρόπιστος ὁ λύκος εἰς τὸν κάδδον ἀναβαίνει·
Μὲ τὸ βάρος του σηκόνει
Παρευθὺς τὸν ἄλλον κάδδον· ἡ κυρ' ἀλεποῦ γλυτόνει,
Καὶ αὐτὸς στὸν πάτον μένει.

Μὴ γελῶμεν μὲ τὸν λύκον. Πόσους, φεῦ! δὲν σαγηνεύει
Κ' εὐτελέστερον πολλάκις κέρδος, ἢ μικρὰ τιμή;
Εὔκολα καθεὶς πιστεύει
Ὅ,τι ἢ πολὺ φοβεῖται ἢ πολὺ ἐπιθυμεῖ.

Ο ΔΙΑΝΟΜΕΥΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΑΥΤΟΥ.

(ά Ἰανουαρίου 1846.)

Σήμερον ὁ κόσμος ὅλος χαίρει, μειδιοῦν τὰ πάντα,
Τοῦ προτέρου λησμονοῦνται χρόνου τὰ πικρὰ συμβάντα
Καὶ ἀφ' ὅλων τῶν στομάτων πίπτουν ὡς πυκναὶ νιφάδες.
Αἱ εὐχαὶ, αἱ εὐλογίαι, χιλιάδες μυριάδες.

Διὰ τί δὲ ὅλα ταῦτα; Ἐπειδὴ τῆς γῆς ἡ σφαῖρα
Νέαν τροχιὰν ἀρχίζει εἰς τὸν ἀχανῆ αἰθέρα,
Κ' ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνθρωπότης, ὡς τοῦ μύθου ὁ Ἰξίων,
Παριστᾷ τὴν καταδίκην τὴν ὁποίαν λέγουν βίον.

Καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες ἔθος σεβαστὸν, ἀρχαῖον,
Τὰς εὐχάς μας εἰς τὸ ἔτος δαψιλεύομεν τὸ νέον.
Σήμερον τὰ χείλη ἔχουν εὔφημα κ' ἐκεῖνοι ὅσοι
Τὸν λοιπὸν δὲν παύουν χρόνον ὅλους νὰ μᾶς δυσφημῶσι.

Καὶ εὐχόμεθα μὲν πρῶτον εἰς τὴν φίλην νεολαίαν
Πόθον ἀρετῆς καὶ ζῆλον πρὸς τὴν δόξαν τὴν ἀρχαίαν,
Καὶ νὰ πράττωσιν ἐν ἔργοις ὅσα χρήσιμα μανθάνουν,
Ἐπειδὴ τὰ ἔθνη οὕτως εὐοδοῦνται καὶ αὐξάνουν·

Εἰς τοὺς γέροντας δὲ λέγω, εἴθε ὅμοιοι νὰ γείνουν
Μὲ τὰς δρῦς τὰς γηραλέας ὅσαι εἰς τὰ δάση φθίνουν.
Αὗται τὰ νεόφυτά των ἀπὸ τοὺς ἀνέμους σκέπουν,
Πλὴν ποτὲ τὴν αὔξησίν των δὲν φθονοῦν οὐδ' ὑποβλέπουν.

Εἰς τοὺς ὅσοι ἀγαπῶσι τὴν ζωὴν ὑπὲρ τὰ ἄλλα
Εὔχομαι τὴν ἡλικίαν τοῦ ἀρχαίου Μαθουσάλα.
Εἰς τοὺς φίλους τοῦ χρυσίου, Πακτωλὸς χρυσοῦ νὰ ῥεύσῃ,
Κ' ἐπ' αὐτοῦ ἡ σιδηρᾶ των κιβωτὸς νὰ ἐπιπλεύσῃ.

Εἰς τῆς Θέμιδος τὰ τέκνα, καθαρὰς πρὸ πάντων χεῖρας,
Καὶ εἰς τοὺς λογίους τύχην καὶ ὀλιγωτέρους φθεῖρας.
Εἰς τοὺς δημοσιογράφους φρόνησιν περισσοτέραν,
Καὶ εἰς τοὺς συνδρομητάς των τὴν κοιλίαν εὐρυτέραν.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς τοῦ ἔθνους, ὅμοιοι μὲ ἱερεῖα
Εὔχομαι μὴ ἀπομείνουν γλῶσσα μόνον καὶ κοιλία.
Καὶ εἰς τοὺς ὑποψηφίους ἄμεμπτον ἐπιτυχίαν,
Εἰδεμὴ τοῦ Παιδαρέτου τὴν σοφὴν μακροθυμίαν.

Τοὺς δὲ ὑπουργοὺς τοῦ κράτους τελευταίους παραλείπω,
Ἐπειδὴ πρὸς τούτους μέλλω σύντομον εὐχὴν νὰ εἴπω.
Εἴθε ὅμοια φρονοῦντες μὲ τὸν Περικλῆν ἐκεῖνον,
Εἰς τὸν νοῦν νὰ ἔχουν πάντα ὅτι *Ἄρχουσιν Ἑλλήνων*.

ΜΟΝΩΔΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΣΣΑ.

(1854).

Ὅ,τι δὲν ἔκαμαν Σουλτάνοι
Σελίμαι καὶ Σουλεϊμάνοι,
Δόξαν ἂς ἔχῃ ὁ Προφήτης!
Τὸ ἔκαμ' ὁ Ἀβδοὺλ Μεζίτης.

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! εἰς πολλὰ ἔτη
Δόξα τιμὴ τῷ Μωαμέτῃ!
Ἀπὸ τὴν Λόνδρα ὡς τὸν Γάγγη
Ὅλοι ἐτούρκευσαν οἱ Φράγκοι.

Τοῦρκοι καὶ Φράγκοι ἐκστρατεύουν,
Καὶ μ' εὐλογίας συνοδεύουν
Τὰς ἑνωμένας των δυνάμεις
Ὁ Πάπας κ' ὁ Σεχοῦ Ἰσλάμης.

Ἀλλᾶ ἰλλὰχ! κ.τ.λ.

Ἐγὼ δὲν πολεμῶ· ἀνάγκη
Δὲν εἶναι· πολεμοῦν οἱ Φράγκοι.
Καὶ τῶν ῥαϊάδων τὰς ἀλύσεις
Χαλκεύει δι' ἡμᾶς ἡ Δύσις.

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κτλ.

Κινοῦν οἱ Εὐρωπαῖοι φίλοι
Ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τὸ κονδύλι.
Κ' αὐτὸ πολλάκις κατορθόνει
Ὅ,τι τὸ ξίφος κ' ἡ ἀγχόνη.

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ. τ. λ.

Μᾶς εἶναι οἱ γραμματισμένοι
Καὶ οἱ σοφοί των πωλημένοι.
Ὅλους ἡ Πόρτα τοὺς βραβεύει,
Καὶ τὴν παιδείαν προστατεύει!

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ.τ.λ.

Διὰ τὸ ἄφθονον λιβάνι
Ὁ Λαμαρτῖνος γῆν λαμβάνει
Ὡς ποιητὴς, ἐκεῖ τριγύρου
Εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ὁμήρου.

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ.τ.λ.

Ἂν νικηθοῦν οἱ Ῥῶσσ' οἱ σκύλλοι,
Θὰ μᾶς δοθῇ τὸ Ἰσμαῆλι.
Κ' ὡς ἤκουσ' ἀπὸ Ἄγγλου στόμα,
Ἴσως καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀκόμα.

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ.τ.λ.

Πλὴν μὴ ὁ Φράγκος τὸ παιγνίδι
Τοῦ Καδῆ παίζῃ μὲ τὸ στρεῖδι;
Μὴ τὴν Ἀνατολὴν ἁρπάσῃ,
Κ' Ἕλληνας, Τούρκους συμβιβάσῃ;

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ.τ.λ.

Ἔξω τοιαῦται σκέψεις ἔξω!
'Σ τὰς *κατακτήσεις* μου ἂς τρέξω.
Κόρη τῆς Βάρνας, εὐσπλαγχνίσου,
Ἔλα, Οὐρὶ τοῦ Παραδείσου!

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ.τ.λ.

Πλὴν σὺ, σκληρὰ, δὲν δυσωπεῖσαι·
Ἡ Σεβαστούπολίς μου εἶσαι.
Μὲ τὸ καλὸν ἢ μὲ τὴν βίαν
Σὲ θέλει ὁ Πασσᾶς συμβίαν.

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! κ.τ.λ.

Ἀνεκαλύφθην! τί νὰ γίνω!
Ἔρχονται, φθάνουν· ἃ! ἐκεῖνο!
Ποῦ εἶσαι, φίλε μου Σαφέρη;
Ἕνα σχοινὶ κ' ἕνα μαχαίρι!...

Ἀλλᾶ ἰλλάχ! εἰς πολλὰ ἔτη
Δόξα τιμὴ τῷ Μωαμέτῃ!
Ἀπὸ τὴν Λόνδρα ὡς τὸν Γάγγη
Ὅλοι ἐτούρκευσαν οἱ Φράγγοι!

ΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Κατὰ τὸν Ἦχον Vieni meco sol di rosi τοῦ μελοδράματος Hernani.

Μὲ τὰ δόλιά σου χείλη
Ὅταν μ' ὤμνυες φιλίαν,
Κ' ἡ καρδία σου ὡμίλει
Εἰς παλμούς της παμπληθεῖς,
Πρῶτον ἤλπιζα ἡ τάξις
Τοῦ παντὸς ν' ἀλλάξῃ νόμον
Παρὰ σύ, σκληρέ, ν' ἀλλάξῃς,
Καί, σκληρέ, νὰ μ' ἀρνηθῇς.

Ὅμως τοὺς φρικτούς σου ὅρκους
Εἰς τὸν οὐρανὸν δὲν λέγω·
Φλέγοντα τοὺς ἐπιόρκους
Κεραυνὸν δὲν προσκαλῶ.
Εἰς τὰς λύπας συνειθίζω,
Τὴν καρδίαν μου βιάζω,
Πάσχω, σιωπῶ κ' ἐλπίζω,
Κ' εἰς τὴν τύχην προσγελῶ.

Τώρα πλέον θὰ πασχίσω
Τὸ παρὸν νὰ λησμονήσω,
Καὶ μὲ σᾶς, μὲ σᾶς νὰ ζήσω,
Ἀναμνήσεις ποθηταί.

Δύνασαι νὰ μὲ μισήσῃς,
Τύραννε, νὰ μὲ φονεύσῃς·
Πλὴν τὴν μνήμην δὲν θὰ σβύσῃς,
Τῆς ἀγάπης μας ποτέ.

Στῆς σελήνης αὐτὴ μένει
Τὴν ἐρωτικὴν γαλήνην,
Μέν' εἰς τ' ἄστρα γεγραμμένη
Τῆς σιωπηλῆς νυκτός,
Κ' εἰς τὸν φλοῖσβον τῶν λειμώνων,
Κ' εἰς τὰς αὔρας κ' εἰς τὰ δάση·
Καὶ παντοῦ, παντοῦ, καὶ μόνον
Τῆς καρδίας σου ἐκτός.

Ὅμως τοὺς φρικτούς σου ὅρκους
Εἰς τὸν οὐρανὸν δὲν λέγω·
Φλέγοντα τοὺς ἐπιόρκους
Κεραυνὸν δὲν προσκαλῶ.
Εἰς τὰς λύπας συνειθίζω,
Τὴν καρδίαν μου βιάζω,
Πάσχω, σιωπῶ κ' ἐλπίζω,
Κ' εἰς τὴν τύχην προσγελῶ.

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.

('Αποσπασμάτιον)

Εἰς τὴν ὅρασίν μου ἤδη παριστάνεσθε ἀθρόαι,
Ἀπολαύσεις τῆς ἀθώας ἡλικίας μου ἀθῶαι.
Βλέπω καὶ τὰς θορυβώδεις παιδιὰς τῶν συνηλίκων,
Καὶ τὰ κωμικοσπουδαῖα σχέδιά μου τὰ κατ' οἶκον,
Ὅτε ὥρας καὶ ἡμέρας ὁλοκλήρους ἐδαπάνων
Μεταξὺ σωροῦ πριόνων καὶ κανόνων καὶ τρυπάνων,
Ἀσχολούμενος μὲ πόθον ἀπαράμιλλον καὶ ζῆλον
Εἰς κατασκευὴν δικρότου δέκα τὸ πολὺ δακτύλων.
Καὶ ὁπότε μετὰ ταῦτα ἐντελῶς κατηρτισμένη,
Εὔζωνος καὶ εἰς τὰς αὔρας τοῦ ζεφύρου ἀφειμένη,
Ἔσχιζεν ἡ εὐμεγέθης ναῦς τὴν κυματοῦσαν λίμνην,
Μὲ κηρίνους ἐπιβάτας εἰς τὴν πρώραν καὶ τὴν πρύμνην,
Πόση τότε τῆς ψυχῆς μου ἡ χαρὰ, ἡ εὐφροσύνη!
Πλὴν παρῆλθον, ναὶ, παρῆλθον οἱ χρυσοῖ καιροὶ ἐκεῖνοι.
Ἡ εὐδαιμονία ἦτο στιλπνὴ σάπωνος πομφόλυξ
Ἣν διέλυσεν ἐγγίσας τοῦ συλλογισμοῦ ὁ σκώληξ.

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ.

(Ποίημα εἰς γλῶσσαν δημώδη).

Τὸ βουρκωμένο σύννεφο τὸν οὐρανὸ μαυρίζει.
Ψιλὴ ψιλὴ ἀρχίνησε βροχὴ νὰ ψηχαλίζῃ·
Εἶναι ἡ φύσις ποῦ θρηνεῖ,

Τὰ δάκρυά της εἶν' αὐτὰ ὁποῦ πυκνοσταλάζουν,
Τὰ σύννεφα ὁποῦ βογγοῦν καὶ βαρειαναιστενάζουν
Εἶν' ἡ θλιμμένη της φωνή.

Εἶναι πουρνό· τί καταιχνιὰ λευκὴ σὰν Ναϊάδα!
Δὲν βλέπεις μήτε τὸ βουνὸ, μήτε τὴν πεδιάδα.
Τοῦ χρόνου τὰ γεράματα!
Γιὰ δὲς τὸν ἥλιο· ἔκρυψε τὰ χρύσινα μαλλιά του,
Χλωμὸ φεγγάρι ἔγεινε, κ' εἶν' ὅλο ἡ θωριά του
Παράπονο καὶ κλάματα!

Νά! βράχηκε καὶ τὸ ξερὸ τῆς ἐρημιᾶς ποτάμι.
'Ακοῦς τὶ κρότο τὸ νερὸ μέσ' στὰ χαλίκια κάμει;
Βλέπεις τὸν ἄσπρο τὸν ἀφρό;
Σταῖς λυγαριαῖς ἀνάμεσα ἦταν πουλιὰ κρυμμένα·
Τὸν κρότο καθὼς ἄκουσαν, ἐφύγαν τρομαγμένα
Μ' ἕνα τους πέταγμ' ἀλαφρό.

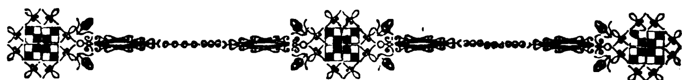
Ψυχὴ δὲν βλέπεις· ἔρημος ὁ τόπος κ' ἀφειμένος.
'Ο γέρος μόνος χωρικὸς πηγαίνει φορτωμένος
Μὲ τὰ κομμένα ξύλα του.
Κ' ἐγὼ μονάχος κάθομαι στὴν ῥίζα τοῦ πλατάνου,
Κ' ἀκούγω τὴν πυκνὴ βροχὴ ὁποῦ χτυπᾷ ἐπάνου
Στὰ μαραμμένα φύλλα του.

Δεκαοχτὼ φθινόπωρα ὡς τώρα μόλις εἶδα·
'Αλλ' ἂν καὶ τόσο ἐνωρὶς γυρίσω παρ' ἐλπίδα
Στὴν γῆν ὁποῦ μ' ἐγέννησε,

Ἂς θάψουν χέρια φιλικὰ τὸ ἄψυχο κορμί μου
Κοντὰ στὴ ῥίζα τῆς ἰτιᾶς ποῦ τόσαις στὴν ζωή μου
Φοραῖς μ' ἐφιλοξένησε.

Τοὺς κλῶνους της τοὺς λιγυροὺς ὁ ζέφυρος νὰ κλίνῃ,
Καὶ ἴσκιο μελαγχολικὸ στὸν τάφον μου νὰ χύνῃ
Τὴν ὥραν τοῦ καλοκαιριοῦ.
Καὶ πάλιν ὅταν ὁ καιρὸς ἀρχίζῃ νὰ κρυόνῃ,
Νὰ πίπτῃ εἰς τὸ μάρμαρο ἡ χάλαζα, τὸ χιόνι
Καὶ ἡ βροχὴ τοῦ Γενναριοῦ.

POÉSIES FRANCAISES

ELEGIE

SUR LA MORT

DE

CHATEAUBRIAND.

«Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.»
(Ὅμηρος.)

«Ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος.»
(Περικλῆς.)

O vous, morts immortels qui fûtes nos aïeux,
De l'ombreux Elysée habitants bienheureux,
Vous Socrate et Platon, et toi surtout Homère,
Voilà ce que vous dit la Grèce votre mère :
Le barde harmonieux qui chez les morts descend,
Que la terre nommait François Châteaubriand,
Est aussi mon enfant qu' à bon droit je réclame:
Il portait mon cachet et respirait mon âme;
Qu'il vive parmi vous dans l'éternel séjour,
De contemplations, de parfums et d'amour !

Quoi donc ! elle n'est plus cette vivante image
De l'antique sagesse, idole de notre âge?

On ne peut plus l'entendre, on ne peut plus la voir
Qu'à travers le passé: lointain et faux miroir;
On ne peut plus passer les monts, traverser l'onde,
Et des extrémités de l'un et l'autre monde
Accourir pour t' attendre au moins sur ton chemin,
Et contempler ton front, terrestre séraphin ?

O Mort, spectre sanglant, lorsque dans tes orgies
Sur les trois continents tu moissonnes les vies,
Que sous le Choléra, ton souffle, les enfants
Tombent morts sur le sein des parents expirants,
Je ne vois enfin là que les tristes victimes
D'une année ou d'un mois qu'en un jour tu décimes.
Mais lorsqu', ô Mort, je vois, s'éteindre sous ta main
Un seul de ces flambeaux, guides du genre humain,
Mon coeur s' attriste autant que si ta loi sévère
Pour la première fois venait frapper la terre !

Un peu d'air et de ciel ! qu'exigeaient-ils de plus ?
Non ! ils doivent tomber dans l'ombre confondus.
Il faut quitter palette ou lyre, il faut qu'on cède ;
Le brutal soldat veut la tête d'Archimède !

Otez-nous, ôtez-nous ce funèbre appareil ;
Que veulent ces flambeaux, ces pompes, ce cercueil,
Ces pas lents et ce deuil, ces larmes superflües,
Triomphe de la Mort promené par les rues !

Au vulgaire ce sort doit être réservé ;
Mais lorsqu', ô mortels, vient de nous être enlevé
Le génie enchanteur qui consolait la terre,
Que sa mort soit un vol, et sa fin un mystère !
Qu'il disparaisse un jour ainsi que Romulus
O peuple entre et regarde; il était, il n'est plus !

Mais laissons ces regrets, et célébrons sa gloire ;
Siècles, chantez son nom, Temps, garde sa mémoire.

Une femme a nourri du pur lait de son sein
Son vieux père en trompant les tyrans, le destin.
Semblable à ce vieillard quand le Christianisme
Succombait sous les coups du Crime et du Sophisme,
Châteaubriand, ta Muse, ange au front radieux,
L'a nourri du nectar de ses écrits pieux.

Maintenant, ah ! si chers nous te sommes encore,
Prends à l'Archange, prends sa trompette sonore.
Dis à la terre en doute un seul mot de ces cieux,
Qui s'étendent déserts, vastes, silencieux.
Dis-tu la vérité dans tes écrits célèbres ?
Ô suprême ignorance ! ô mystère ! ô ténèbres !
L'éloquent défenseur de la divinité
Est-il dans le néant ou dans l'éternité ?

Mais laissons ces regrets, et célébrons sa gloire;
Siècles, chantez son nom; Temps, garde sa mémoire.

Eurotas s'est voilé d'un humide brouillard,
Car il s'est souvenu de ce triste regard,
De ce front incliné sur son onde fuyante,
Quand vers ses bords désers une voix éloquente
Évoquait en pleurant Sparte de ses tombeaux,
Mais le vent seul sifflait, hurlait dans les roseaux !

Mais laissons ces regrets, et célébrons sa gloire ;
Siècles, chantez son nom ; Temps, garde sa mémoire.

Lorsque depuis, vainqueurs, ne cédant qu'au Trépas,
Il s'agissait pour nous d'être ou de n'être pas,
Le poète jeta son luth dans la balance.
Des rois irrésolus ne dort plus la vengeance.
Ils nous tendent les bras; le feu de Navarin
Rougit soudain pareil à la flamme de pin
Que, pour exterminer l'hydre, au grand Hercule
Prêtait Iolaüs son jeune et brave émule.
Sparte est libre, et son ciel redouble de beauté.
Mais aujourd'hui le deuil a terni sa gaîté.
Châteaubriand est mort, plein de jours et de gloire.
Siècles, chantez son nom; Temps, garde sa mémoire !

LE DISTRIBUTEUR

D'UN JOURNAL FRANÇAIS D'ATHÈNES

A SES ABONNÉS.

(Ce distributeur avait la taille très courte).

Messieurs les Abonnés, voilà parmi les autres
Votre humble serviteur, qui toujours aspira
A votre amitié chère; à vous, à tous les vôtres
Il souhaite santé, bonheur et caetera.

Vos enfants les bonbons et le rire à la bouche
Montrent ma courte taille; ô mes joyeux enfants,
Il est des gens petits, plus petits qu'une mouche,
Mais que leur place fait paraître des géants.

Comme dans un manteau je puis, enfants, sans peine
Dans mon petit journal m'envelopper, ma foi,
Tout aussi largement qu'une demi-douzaine
De ministres groupés sous le manteau d'un roi.

Mais je vois à ce trait la gaîté sur vous luire
Messieurs: très bon augure en ce jour; maintenant
Que celui qui vous fait si fort à propos rire,
S'en aille de chez vous et joyeux et content!

LA TURQUIE ET SES DÉFENSEURS.

Si je pouvais jamais dans un élan soudain
Résumer dans ma voix: interprète divin,
Tout le fiel concentré dans le sein des Hellènes,
Tout le courroux sacré circulant dans leurs veines,
Tous les gémissements, les malédictions
Des trois cent soixante ans, tristes Indictions,
Cette foudre accablant le Tourcoman impie
Le pulvériserait, avant qu'il l'eût sentie,
Et l'enverrait trouver les bras de ces Houris
Aux cheveux de serpents, aux effroyables ris,
Et son menteur prophète, et le pilaw barbare
Apprêté cette fois au feu du noir Tartare!

Cette voix tonnerait aussi contre vous tous,
Vous, oiseaux de la nuit, exécrables hiboux,
Qui leurrés par l'appât de quelque mince pièce
Croassez tristement contre la noble Grèce;
Mercénaires auteurs, coeurs vendus à l'encan,
Sans un fier battement, sans un sublime élan,
Enfants abâtardis de l'Europe chrétienne,
Plus Turcs que le Turc même: écume caucasienne.
Vous léchez sans scrupule et sans aversion
De vos langues ce corps plein de corruption:
Peuple-monstre engendré dans une nuit obscure
Par la force brutale unie à l'imposture;

Haï du genre humain qu'il a tant maltraité
Dans ses plus nobles dons: l'esprit, la liberté;
Haï de la nature: il l'a changée entière
Sous ses pas empestés en vaste cimetière;
Haï même de Dieu, qui de sa forte main
Nous créa pour marcher, non pour croupir en vain!

Arlequin des états! depuis que cette Grèce
En arrachant ton masque a montré ta faiblesse,
Incapable du mal, qui fut ta mission,
Tu devins le jouet de toute nation ;
Condamné même, hélas! pour comble de supplice,
A flatter tes bourreaux, de ta ruine complice.
On dirait que le sort dans ces moments pressés
Veut te faire expier tes longs crimes passés.

Les expier! ils sont hideux, noirs, innombrables!
Ah! s'ils n'étaient pas d'hier ils paraîtraient des fables.
Tu dégouttes de sang, Cyclope, et l'on a beau
Te le laver: ces mains ont l'odeur du tombeau!
Lavez donc Ypsara! lavez le vaste Égée
Rouge encore du sang de Chios égorgée!

Mais le Cyclope un jour dit: je veux être humain;
Je serai la colombe à l'oeil tendre et serein.
Des charlatans experts en ces métamorphoses
Lui versaient chaque soir en croissantes doses

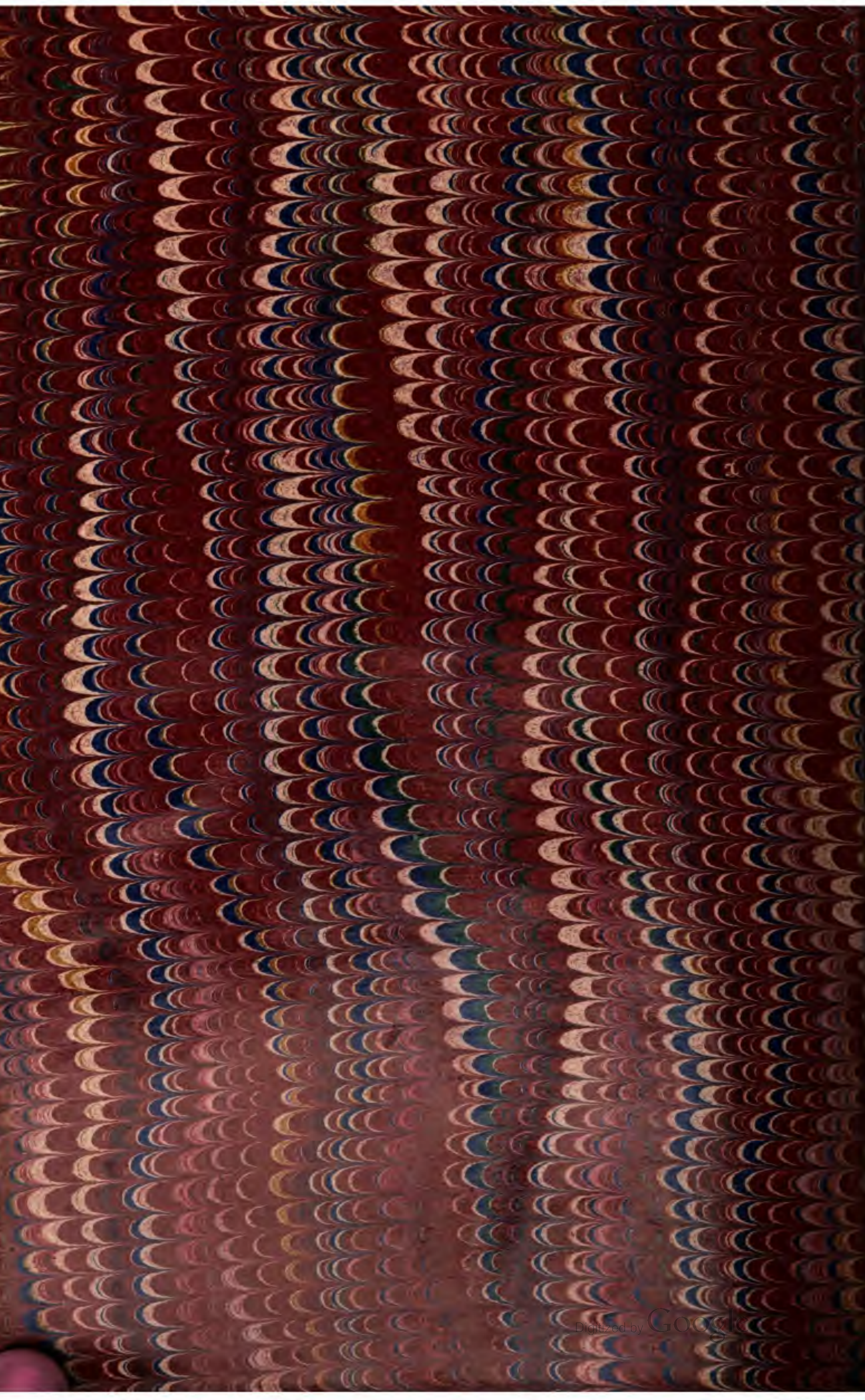
L'opium narcotique avec l'humanité !
Mais ô destin cruel ! triste calamité !
Au lieu d'avoir du ciel la nymphe si chérie,
On eut un porc affreux à la face ébahie !

Non ! je ne puis pas rire, et mon cœur attristé
Pleure à l'aspect des maux que ce monstre empesté
A portés dans le sein de ma noble patrie.
O beaux cieux, doux climat, ô bords de l'Ionie !
Je ne vous verrai plus, car sur le sol des Dieux
Je ne puis voir sévir le Turcoman odieux.
Ou si jamais je viens pour y passer une heure,
Je serai comme un homme, hélas ! qui passe et pleure.
Très jeune, j'ai cherché les cieux, les bords parents
De la mère-patrie, où ses tendres enfants
Réchauffent de leurs coeurs la Grèce évanouie
Sous les coups des tyrans et de la barbarie.
Déjà la peau se teint d'un léger incarnat,
Déjà vient la chaleur, l'oeil s'ouvre, le sein bat.
Tel un lis abattu par la folle tempête
Se ranime au soleil et relève la tête !

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

POÉSIES FRANÇAISES.

Digitized by Google

